

Paul D Popescu

EDITURA LIBERTAS

Prezentare
monografică
și catalog

Libertas

Paul D. Popescu

EDITURA LIBERTAS

Prezentare monografică și catalog

Paul D. Popescu

**EDITURA
LIBERTAS**

Prezentare monografică și catalog

Ploiești, Editura LIBERTAS, 2011

Coperta
Mihai Vasile

Tehnoredactare computerizată
Mihaela Gaftoi

ISBN 978-606-92924-0-2

ARGUMENT

Autorul acestor pagini hrănește, de aproape 70 de ani, o puternică pasiune pentru carte și, în mod cu totul deosebit, pentru cartea prahoveană, pentru întreaga producție tipografică a județului nostru.

Curând după intrarea în învățământ (1949), a început să colecționeze cărți, broșuri, ziare, reviste, programe de teatru sau de cinema, afișe, fluturași etc. executate în imprimăriile prahovene.

De-a lungul anilor, toate informațiile au fost descărcate în fișe. S-au adăugat cele obținute, în anii tinereții, în urma lecturilor de la Biblioteca Academiei. Mai târziu, după pensionare, a început să studieze intens și în bibliotecile locale, recoltând astfel de fișe de la bibliotecile Liceului „I.L. Caragiale”, Muzeului de Istorie și Arheologie, Arhivelor Statului și, mai ales, de la Biblioteca Județeană, „Nicolae Iorga”.

*

Paralel cu aceasta, am început să studiez materiale (sinteze, studii, recenzii) privind istoria cărții românești, în general, și a celei prahovene, în special. De un real folos mi-a fost studiul profesorilor C.M.

Râpeanu și N.I. Simache „Istoricul tipografiilor prahovene”. Atunci, am înțeles că nu voi putea să am niciodată sub ochi nici măcar a suta parte din producția de carte prahoveană. Am recurs la lucrările de referință, bio-bibliografii, cataloage, recenzii, liste ale unor tipografii și edituri. De cel mai mare folos, mi-au fost cele patru tomuri ale B.R.M. (Bibliografia românească modernă).

Înțelegând că munca de documentare nu o voi termina niciodată, m-am gândit să dau o formă concretă informației pe care o dobândisem. Gândind asupra acestei forme, am conceput-o ca o serie de studii purtate asupra unor sau unei tipografii (edituri), însoțite de cataloage ale producției de carte. Materialul de care dispuneam în acel moment și cel pe care speram să-l agonisesc pe parcurs m-au făcut să mă gândesc la o lucrare de proporții ceva mai mari, împărțită în cinci volume. După ce am început să lucrez, am ajuns la concluzia că unele dintre aceste „volume” (și anume II, III și V) trebuie subîmpărțite pe fascicule, fiecare putând fi considerată și o lucrare independentă, un fel de micromonografie.

Izvoarele principale au fost însăși cărțile consultate fie direct, fie prin intermediul unor bibliografii, recenzii, liste de noi apariții. Pentru perioadele mai vechi, am folosit și lucrările referitoare la carte și chiar documente din arhive. Pentru perioadele mai noi, singurele izvoare, pe lângă cărți, au fost informațiile primite de la editori și autori.

Am conceput lucrarea în cinci volume:

I – Cartea prahoveană în secolul al XIX-lea, cuprinde activitatea editurilor și tipografiilor din județ, între 1868 și 1900. În prezent, volumul I este complet

terminat, inclusiv catalogul și așteaptă să vadă lumina tiparului.

II – Cartea prahoveană la începutul secolului trecut, urmărește perioada 1900-1916. Acest capitol l-am conceput subdivizat în trei fascicule, după centrele tipografice existente atunci: A – Vălenii de Munte, B – Ploiești, C – Valea Prahovei.

Din acest volum, am reușit să elaborez complet (atât studiul, cât și catalogul) prima fasciculă, căreia i-am dat și forma unei lucrări independente, sub titlul „Tipografia Neamul Românesc”. Terminată în preajma centenarului tipografiei (1908-2008), lucrarea a fost introdusă pe calculator prin bunăvoința Editurii „Libertas” și am valorificat părți din studiul ei în revista „Axioma” și ziarul „Prahova”.

III – Cartea prahoveană în perioada 1918-1947 continuă, pe structura capitolului anterior, prezentarea producției de carte.

IV – Cartea prahoveană între anii 1948-1968 are o structură unitară, întrucât Ploieștiul a fost singurul centru editorial. Am început să redactez și aici unele părți și catalogul, ajutat și de lucrarea cu acest subiect a Nicoletei Stoica (Catalogul cu lucrările existente în Biblioteca „N. Iorga” – 1968-1999). O parte din materialul acestui volum îl voi valorifica în cartea de față.

V – Cartea prahoveană după 1990 constituie cea mai productivă perioadă din istoria cărții prahovene. Acest volum nu poate fi structurat decât pe edituri. Am început cu acele edituri de la care aveam mai multe cărți și perspectiva de a primi și informații: „Premier” și „Libertas”.

Pentru „Premier”, studiul l-am conceput ca un capitol (40 de pagini) dintr-o lucrare mai largă „Axioma

și lumea ei” (Editura „Premier”, suportul moral și material al revistei „Axioma”). Catalogul respectiv îl completez și în prezent cu fișe pentru noile apariții. Am ajuns la peste o sută de poziții bibliografice.

Pentru „Libertas”, norocul meu a fost mult mai mare: editura a acceptat să publice, sub forma acestui volum, materialul care îi era consacrat, atât studiul, cât și catalogul.

*

S-ar putea ca din rândurile și paginile acestei cărți să transpară mai multă căldură, mai mult entuziasm decât se obișnuiește în literatura monografică. Autorul asigură însă că aceasta este numai o parte din simpatia, respectul și admirația pe care el le nutrește pentru „făuritorii” de carte din Prahova și nu numai.

Spunând toate acestea, autorul își încheie introducerea, mulțumind încă o dată Editurii „Libertas” și directorului Centrului Județean de Cultură Prahova, prof. dr. Constantin Manolache pentru posibilitatea ca aceste rânduri să vadă lumina tiparului.

C A T A L O G

Notă: Lucrările fără adnotare și chiar fără descrierea bibliografică completă, nu au ajuns sub ochii autorului acestui volum.

Secțiunea I

CATALOG SELECTIV AL PRODUCȚIEI DE CARTE ANTERIOARE ANULUI 1990

1. – BACIU, Gheorghe și PÂRVU, Dumitru. **Ca la noi pe plai.** Aranjament muzical: Ion Oprea. Culegerea și notarea melodiilor: Gheorghe Ionescu. Desene: Niculae Georgescu. Ploiești, Casa Regională a Creației Populare, 1965. (20x14). 64 p.

Este evident că lucrarea îi aparține în mare măsură lui Dumitru Pârvu care și l-a asociat pe Gheorghe Baciuc – artist emerit și laureat al Premiului de Stat, ca un consultant pertinent și pentru a-i deschide porțile tiparului.

De fapt, avem de a face cu monografia unui program coregrafic, dansul *Ca la noi pe plai*, montat și executat în 1961 de cea mai veche formație de jocuri din regiune, cea a căminului cultural Gura Teghii (raion Cislău). Descrierea cuprinde un aranjament coregrafic pentru 60 de persoane, 16 perechi de tineri, 8 bătrâni și 10 perechi de copii. Toate aspectele sunt analizate cu minuțiozitate, costumele dansatorilor, intrarea în scenă a fiecărui grup, pașii (în general de „sârbă” săltată), pozițiile în diverse momente, până și strigăturile, ca să nu mai vorbim de melodiile de dans. Totul este transpus grafic, portativele cu acompaniamentul dansurilor, nenumărate desene cu semnele convenționale pentru dansatorii formației etc.

Textele redactate cu mult simț pedagogic și metodic.

2. – [BĂDULESCU, Alexandru și MANOLACHE, Constantin]. **Ritmurile muncii**. Culegere de librete și scenarii de dans. Ploiești, Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. 1975. 48 p. multigrafiate, cu portrete.

3. – BLEOȚIU, Eugen. **Cântece din Prahova**, culese de Eugen Bleoțiu, cuvânt înainte de prof. Mihail Vulpescu, CJCA. Casa Județeană a Creației Populare Prahova, Ploiești. 1971. 136 p. cu n. muz.

4. – [BLEOȚIU, Eugen]. **Zboară cântec**. Culegere de coruri mixte și pentru voci egale, alcătuită de prof. Eugen Bleoțiu. Ploiești, Casa Regională a Creației Populare. 1969. 62 p.

5. – [BREZEANU, Leonida și BĂDULESCU, Alexandru]. **Cinstire acestui timp**. Cântece patriotice, muncitorești revoluționare. Piese muzicale pentru formații corale, soliști vocali și instrumentiști. Culegere alcătuită de Leonida Brezeanu și Al. I. Bădulescu. Coperta și prezentarea grafică: Victor Munteanu. Ploiești, C.C.E.S. Ph. Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. (Colecția „Tezaur prahovean”). 1982. 180 p. cu n. muz.

6. – **Bucuria muncii**. Programul Festivalului de dans tematic „Bucuria muncii”. Ediția a V-a. 10-11 noiembrie 1979. (Festivalul educației politice și al culturii socialiste Cântarea României). Ploiești, Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. 1979. 8 p.

7. – **Cântece de masă.** Ploiești. Comit. Reg. pentru Cultură și Artă. Casa Regională a Creației Populare. 1964. 51 p. cu n. muzicale.

8. – **Cu fața spre primăvară.** Culegere de materiale pentru campania agricolă de primăvară. Ploiești. Casa Regională a Creației Populare Ploiești. 1965. 28p.

9. – DANILESCU, Ioan Cr. **Opere alese**, [culegere de Gh. C. Ionescu], prefață de D. D. Botez, Ploiești, Casa Regională a Creației Populare. 1957. (34x22). 75 p. cu n. muz. Cartonată/broșată.

Cuprinde cele mai valoroase piese corale ale profesorului, dirijorului și compozitorului ploieștean I. Cr. Danilescu (1884-1966), fără *Voința Neamului*. Două sunt pe versuri de V. Alecsandri. (*Firicel de lăcrămioare* și *Vine dorul*), una pe versuri de I.N. Soricu (*M-a făcut mama băiat*), două pe versurile unui fost elev al compozitorului, ajuns avocat, Anghel Apostolescu (*Frunză verde de sulfină* și *Vino-n vale la izvor*). Pe versurile altui fost elev, Sandu Anastasescu, alte câteva piese, printre care cunoscuta cântată *Pe Valea Prahovei*. Mai sunt și prelucrări de folclor (*La râpa cu tufele*), ca și două piese culese și notate de Dumitru Brezeanu (*Nani, nani*) și de antologator, prof. Gh. C. Ionescu (*Cine trece pe islaz*)

10. – **Din inimă votăm.** Culegere de materiale pentru formațiile artistice de amatori. Ploiești, Casa Regională a Creației Populare. 1965. 48 p.

11. – [DUMITRESCU, Nicolae]. **În numele omeniei.** Culegere de texte pentru brigăzi artistice, alcătuită de Nicolae Dumitrescu. C.C.E.S. Ph. Centrul de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. Ploiești. 1978. 128 p.

12. – [DUMITRESCU, Nicolae]. **Lauri**. Culegere de texte pentru brigăzile artistice de agitație. Alcătuită de Nic. Dumitrescu. Ploiești, C.C.E.S. Ph. Centrul de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. 1975. (20.5x14.5). 71p.

În „Cuvânt înainte”, Constantin Manolache, directorul Centrului, justifică apariția volumului: „Momentele selecționate au o aleasă ținută artistică datorată unor textieri talentați și activi, cunoscuți atât în județul Prahova, cât și în țară”. De asemenea, consideră că este și o încurajare pentru artiștii amatori, întrucât sunt amintite și brigăzile artistice care au câștigat premii interpretând aceste scenete.

Cele șase scenete sunt semnate de Sandu Anastasescu (*Călătorului îi șade bine cu drumul, Proverbe la brigadă*), Emil Georgescu (*Obstacole, Economii și... economii*), Mico Mai (?) (*Am pus și noi o cărămidă*), George Bartan (*La cota cea mai ridicată*).

13. – [DUMITRESCU, Nicolae]. **Patrie, flacără înaltă**. Culegere de versuri și proză, din creația membrilor cenaclurilor literare prahovene, alcătuită de Nicolae Dumitrescu. Ploiești, C.C.E.S. Ph. Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. 1972. 200 p.

14. – [DUMITRESCU, Nicolae]. **Pământ al bucuriei**. Culegere literară, din creația cenaclurilor prahovene, alcătuită de Nicolae Dumitrescu. Coperta: Victor Munteanu. Ploiești, C.C.E.S. Ph. Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. 1974. (21x15) 120 p.

Este o culegere literară ocazională, ocazia constituind-o împlinirea a 30 de ani de la 23 august 1944. Desigur, ocazional

este titlul ca și câteva rânduri din „Cuvânt înainte” referindu-se la aniversare și la Congresul Partidului. Atât și titlurile a două poezii, ca și câteva referiri la „august”. În rest, poezie, o temă lirică de calitate și câteva proze. Tema culegerii, dar o temă foarte largă – fără delimitări – este dragostea de țară. Adică de pământul ei, de oamenii, de tradițiile, de arta ei.

Antologatorul, bun cunoscător al activității cenaclurilor din județ, a ales 39 de poeți din toate generațiile care se manifestau atunci. Tema era atât de largă și generoasă încât a putut avea drept criteriu numai valoarea literară a pieselor. Antologatorul a pus un preț deosebit pe sinceritatea sentimentelor, ineditul ideilor, chiar dacă, pe ici pe colo, se mai găsesc unele clișee.

Cele patru proze sunt și mai emancipate față de cerințele momentului și se citesc cu multă plăcere și astăzi.

15. – [DUMITRESCU, Nicolae]. **Sub flamura cetății.** Culegeri de versuri și proză din creația cenaclurilor prahovene. Cuvânt înainte: prof. dr. Ion Șt. Baicu. Coperta: Victor Munteanu. Ploiești, C.C.E.S. Ph. Centrul de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. (Întreprinderea Poligrafică Ploiești.) 1975. 108 p.

16. – [DUMITRESCU, Nicolae]. **Suprema iubire.** Antologie literară prahoveană, întocmită de Nicolae Dumitrescu. Coperta: Victor Munteanu. Ploiești, C.C.E.S. Ph. Centrul de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. (Colecția „Tezaur Prahovean”) (Tipografia Ploiești). 1977. (20.5x14.5). 258 p.

Antologatorul a împărțit subiecții în trei secțiuni, intitulate sugestiv: *Drum statornic*, *Trepte* și *Visuri înaripate*. În prima, înscrie autori pe care îi consideră la capătul unei evoluții lungi și rodnice, unii fiind deja membri ai Uniunii Scriitorilor, ordonându-i alfabetic. În a doua parte, a inclus șase scriitori, care sunt într-o

ascendență pe un drum pe care și l-au găsit deja. Partea a treia, cea mai consistentă (36 de nume), grupează pe cei în curs de afirmare.

Un alt merit al culegerii este faptul că asigură o prezentare fiecărui autor antologat. Unele dintre ele sunt scurte, doar niște note biografice, altele, mai lungi, tind spre medalioane.

17. – IONESCU, Gheorghe C. **Cântece de luptă și de viață nouă.** Culegere de folclor poetic și muzical din Regiunea Ploiești. Ploiești, Casa Regională a Creației Populare, 1962. 52 p.

18. – IONESCU, Gh. C. **Corul Palatului Culturii Ploiești.** Din experiența dirijorului de cor. Redactor responsabil: Ludovic Paceag. [București], Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă. Casa Centrală a Creației Populare. 1968 (20x13). 112 p. cu ilustr.

După subtitlu, cartea ar fi trebuit să fie o lucrare metodică – transmiterea experienței unui dirijor vestit. Este însă mai mult decât atât. Mai întâi, un lung capitol de istorie culturală, intitulat „Tradiție”, prezintă un istoric al muzicii corale din Ploiești. A trecut apoi la monografierea corului: înființarea, alegerea repertoriului, primele repetiții, Corul feminin „Camerata”, concertele, colaborările artistice, confruntările competiționale și, în sfârșit, Veszprem – 1968. Aici documentarea livrescă și arhivistică a fost înlocuită cu experiența mereu studiată, cu observația fină și corect notată, cu analiza rezultatelor. În plus, se adaugă un stil plăcut, cursiv, ca și o bogată ilustrație.

19. – [IONESCU, Gheorghe C.]. **Din folclorul nostru.** Ploiești, Sfatul Popular al Reg. Ploiești. Secțiunea culturală. Casa Regională a Creației Populare. 1957. 56 p.

Considerații asupra cântecului popular din regiunea Ploiești, însoțite de o anexă de cântece populare culese de prof. Gh. Ionescu. Cuvânt înainte de Gh. Stan.

20. – IONESCU, Gheorghe C. **Melodii de joc din județele Prahova, Dâmbovița și Buzău.** Redactor responsabil: prof. Eugen Bleoțiu. Ploiești, Casa Județeană a Creației Populare. 1969. 87 p.

21. – IONESCU, Gh. C. **100 de ani de activitate corală în orașul Ploiești.** Culegere de documente, Ploiești, Casa Județeană a Creației Populare Prahova. 1968. 62 p.

Viața culturală a orașului Ploiești (aspecte din anii 1868-1968), principalele formații corale, dirijori, compozitori (documente, fotografii, facsimile). Se regăsesc: Z. Antinescu, M. Pârvulescu, At. Verzeanu, V. Livovschi, I. Croitoru, Gh. Oancea, Gh. Comișel etc.

22. – [ISPIRESCU, Mihai]. **Condeie prahovene.** Culegeri de versuri și proză, aparținând membrilor cenaclurilor literare din Prahova, alcătuită de Mihai Ispirescu. Ploiești, C.C.E.S. Ph. Casa Creației Populare. 1969. 140 p.

23. – MANOLACHE, Constantin. **Ciobănaș de la miori.** Culegere de folclor poetic din zona Teleajenului. [coperta T. Manolache]. Prefață: Emilia Comișel. Ploiești. C.J.C.E.S. Casa Creației Populare. (Intr. Poligrafică Ploiești). 1971. (20.5x12). 368 p., cu fig. și h.

În prefață, Emilia Comișel constată că materialele „au fost culese cu pricepere și pasiune” și-și argumentează spusele cu multe exemple luate din culegere. Concluzia ei este că aceasta cuprinde numai o parte din producția artistică orală a prahovenilor și-l îndeamnă pe C. Manolache să-și continue activitatea, dar își exprimă regretul că „valorosoasele piese poetice nu sunt însoțite și de melodie”.

Încă din această carte, Constantin Manolache se dovedește un excelent antologator, dar și un om care știe să-și structureze

culegerea astfel încât fiecare creație să fie găsită, în funcție de genul și tema ei, de locul unde a fost culeasă, de informator.

Această reușită experiență avea să fie pe deplin valorificată un an mai târziu.

24. – [MANOLACHE, Constantin]. **Folclor de pe Valea Slănicului.** Folclor literar cules și prefațat de C. Manolache. Ploiești, Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare. 1985.

25. – MANOLACHE, Constantin. **Folclor din Prahova.** Cuvânt înainte de Al. I. Amzulescu [coperta: Liviu Lăzărescu]. Ploiești. C.C.E.S. Ph. Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. 1972 (21x14.5). 472 p. cu n. muz.

Cea mai amplă lucrare publicată de instituție și cea mai îngrijită. Este o vastă culegere de folclor din zona Prahovei și a Teleajenului, structurată pe două părți, cuprinzând în total 422 de piese.

Prima parte, *Folclor poetic*, conține 384 de piese și este divizată în cinci secțiuni.

Prima secțiune, *Creații lirice*, cuprinde 175 de piese grupate în 11 capitole (de dragoste și dor; de leagăn; satirice; meditative; de înstrăinare; de jale; de sărăcie și de revoltă socială; de voinicie; de cătănie și război; de viață nouă; strigături). A doua secțiune, *Creații epice*, conține 159 de piese, grupate în 5 capitole (fantastice; vitejești; familiale; ciobănești; jurnale orale). A treia secțiune, *Folclorul obiceiurilor*, conține 8 piese, grupate în două capitole (munca agrară; colinde de fată). A patra secțiune, *Ghicitori*, cuprinde 34 de piese, iar secțiunea a cincea, *Proverbe și zicători*, 107 piese. Partea a doua, *Folclor muzical*, cuprinde 38 de piese. Ele sunt precedate de un studiu mic, dar pertinent, semnat de prof. univ. Emilia Comișel, intitulat *Câteva considerații asupra folclorului prahovean*.

În încheierea lucrării, se dă un glosar, indici de informatori, de localități și de titluri.

Prin numărul mare de creații, prin structurarea precisă, prin acuratețea cu care au fost culese și notate piesele, lucrarea se înscrie ca cea mai substanțială antologie prahoveană din domeniu.

26. – [MANOLACHE, Constantin]. **Ritmurile muncii.** Culegere de librete și scenarii de dans tematic realizată de Const. Manolache. Ploiești, Centrul de Îndrumare a Creației Populare. 1975.

27. – MANOLACHE, Constantin și BREAZEANU, Leonida. **De pe plaiuri prahovene.** Culegere de folclor literar muzical. Ploiești, [Centrul Jud. de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă Prahova. Asociația de Etnografie și Folclor. Colecția „Tezaur prahovean”]. 1977. 196 p. cu n. muz.

XXVIII – **Mereu cu țara.** Culegere de montaje literare. Ploiești. C.C.E.S. Ph. Centrul de Îndrumare a Creației Populare. 1976. 147 p.

28. – **Năzuințe.** Culegere de versuri din creația cercurilor literare din Regiunea Ploiești. Ploiești, Casa Regională a Creației Populare. 1967. 78 p.

29. – [PÂRJOL-SĂVULESCU, Ștefan]. **Când castanii înfloresc.** Piese de muzică ușoară de Nelu Danielescu, Ionel Femic, Florin Comișel; lucrare și note biografice de prof. Ștefan Pârjol-Săvulescu. Prefața: Vasile Donose. Coperta: Victor Munteanu. Ploiești, C.C.E.S. Ph. Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. 1973. 119 p. cu note muz.

30. – **Recomandări de repertoriu pentru formațiile artistice de amatori.** Ploiești, C.C.E.S. Ph. Centrul de

Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. 1976. 34 p.

31. – STANCIU, Nicolae. **Vibrație pentru marile adevăruri.** Culegere de montaje literare. Ploiești, C.C.E.S. Ph. Centrul de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. 1981. 84 p.

32. – [STANCIU, Nicolae și STĂNESCU, Tudor]. **Patriei, dintotdeauna.** Culegere de versuri alcătuită de Nicolae Stanciu și Tudor Stănescu. Coperta: Victor Munteanu. Ploiești, CJIEPMAM, I.P. Pl. 1981. (Festivalul Național „Cântarea României”. Colecția „Tezaur Prahovean”). 108 p.

33. – ȘERBAN, Corneliu. **Cuvintele inimii.** Însemnări publicate în ziarul „Flamura Prahovei”, în perioada februarie 1968 – decembrie 1970, cu un cuvânt înainte de prof. Mihail Vulpescu. Ploiești, C.C.E.S. Ph., Casa Creației Populare. 1971.

34. – **Texte literare pentru brigăzile artistice de agitație sătești.** Ploiești. Casa Regională a Creației Populare. 1960. 24 p.

35. – **Votăm viitorul.** Culegere de materiale pentru formațiile artistice, alcătuită de C. Manolache. Ploiești, C.C.E.S. Ph., Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă. 1975. 85 p.

Secțiunea a II-a

CATALOGUL PRODUCȚIEI DE CARTE A EDITURII LIBERTAS

36. – **Aerul dintre coarnele cerbului.** Antologie lirică a laureaților concursului de poezie Nichita Stănescu, ediția 2005. Redactor: Constantin Manolache. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2005. (20.5x14.5). 148 p.

„În întregul ei, cartea oferă un peisaj literar inedit, plin de prospețime și încântare, reconfortant și optimizant, care te incită să visezi la imaginea de mâine a unei vieți culturale robuste și coerente, simbiotic legată de un mediu social sănătos și plin de armonie, interesat – pentru propria sa propășire – să promoveze, coerent și consecvent, valorile autentice... *Aerul dintre coarnele cerbului* este teritoriul sacru al poezilor vârstei adolescente... Drumul lor vine din pretutindeni, dar mai cu seamă din Nichita – mai aproape și mai apropiatul – ca să treacă apoi spre mereu căutatul altceva. Drumul poetic al celor mai mulți începe acum, în această carte, sub semn de sceptru nichitian, putând fi drumul care duce spre nebănuitele valori literare de mâine”.

Constantin Manolache în „Cuvânt înainte”.

37. – **AL. SAȘA, Ștefan. Parodii.** Redactor: Constantin Manolache. Coperta și tehnoredactarea: Flowerin. Ploiești, Editura Libertas, 2009. (20.5x14.5). 92 p.

Lucrarea a fost premiată la concursul de creație literară „Nichita Stănescu”, ediția 2009, organizat de Centrul Județean de Cultură Prahova.

Într-un cuvânt introductiv (*Proba cu obstacole*) criticul literar Christian Crăciun relevă exigențele genului, cât și posibilitățile autorului de a le face față cu succes. Ștefan Al. Sașa „are atât ochiul exersat pentru a surprinde miezul, cât și îndemânarea prozodică de a turna în forma „originală” picătura de venin a satirei”.

Parodiile vizează și poeți mai bătrâni, bine cunoscuți de toată lumea (Arghezi, Bacovia, Ștefan Augustin Doinaș). Sunt parodiați și poeți din generații mai apropiate (Nichita Stănescu, Marin Sorescu etc.) sau mai puțin cunoscuți ori cunoscuți într-un anumit areal zonal. Poantele abundă, iar figurile de stil, imaginile sunt atât de originale încât frapează, amuză și deci sunt reținute. Mai mult, te incită să cauți să citești versuri la care nici nu te-ai gândit până atunci, pentru a constata și pe această cale, calitatea parodiei.

38. – APOSTOL, Mihai. Casimir Belcot. (1885-1917). Un meteor al scenei. Ploiești, Editura Libertas, 2008. (20x14.5). 172 p.

Autorul folosește diferite izvoare și mijloace pentru a evoca viața și activitatea actorului Belcot și pentru a-i contura cât mai pregnant personalitatea. Drept introducere, un „Pro-domo” cu referiri la Belcot ale unor personalități literar-artistice. Sub titlul *Scena ploieșteană*, ne dă câteva date semnificative despre copilăria și adolescența lui Belcot, dar și despre Ploieștii de odinioară. Anii următori din viața lui Belcot, cuprinși în capitolul *Elev la conservator*, sunt la fel de sugestiv integrați în viața cultural-artistică a țării. „Primii pași” pe scenă îi făcuse încă înainte de 1906, când absolvise Conservatorul și tot atunci începe să traducă piese de teatru, să compună cuplete.

Capitolul cel mai important, *Actor la Teatrul Național*, ni-l prezintă ca „gagist”, apoi ca „societar” al „Naționalului”, descrie participarea lui la turnee și stagiul de documentare la Paris (22 iunie-26 iulie), München (26 iulie-8 august), Viena (8-10 august 1910), Berlin și alte orașe germane (18 iunie-12 august 1911). Este evocată prezența lui pe scenă, piesele în care a jucat, creațiile pe care le-a făcut, referirile din presă. Ultimele două capitole amintesc tribulațiile lui sub ocupația germană, îmbolnăvirea de tifos exantematic, moartea la 32 de ani și ecoul acesteia.

În addendă: o cronologie, o fișă de creație, scrieri și traduceri ale lui, documente și înserarea a două monoloage.

39. – Aripa și roata. Antologie de versuri însoțită de nouă desene de Nichita Stănescu. Redactor și prefațator:

Constantin Manolache. Coperta și prezentarea artistică: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 1998. (21x14.5). 44 p. + 9 p. desene.

Sunt cuprinși 29 de poeți. În prefață, redactorul cărții Constantin Manolache asigură că antologia adună cele mai frumoase poeme primite la primele ediții ale Festivalului Național de poezie „Nichita Stănescu” (Ploiești, 1984, 1985, 1986). Fiecare poezie publicată aici poartă în ea scăpărarea unei autentice vocații poetice și conturul – de cele mai multe ori uimitor de bine definit – al personalității autorului. Inspirat, prefațatorul remarcă construcțiile artistice reușite, unele „pline de armonia și savoarea dulcelui stil clasic”, altele, mai multe, „de îndrăzneala și densitatea ideatică și imagistică” a stilului modern.

Autorii sunt aleși dintre cei mai realizați „concuranți” la Festivalul Național, veniți din toată țara. Unele nume le știam mai demult, și le-am auzit și după aceea (I.V. Fintiş, I.D. Şirna, Nicolae Alexandru Vest), altele nu au trecut dincolo de sumarul acestei cărți, se înțelege, pentru noi; poate pe meleagurile lor natale sunt și astăzi nume consacrate.

Prezentarea grafică, ireproșabilă, are ca element principal nouă desene ale lui Nichita. Variații obsedante pe tema aripei și a roții. Ele (dintre care unul este reluat și pe copertă), încearcă să se armonizeze cu acele cuvinte nichitiene atât de calde, deși încifrate și răscolitoare.

40 – ARMAȘU, Decebal. **Un alt anotimp.** Redactor: Constantin Manolache. Ploiești, Ed. Libertas, 2005. (20.5x14.5), 51 p.

Într-un cald „cuvânt înainte”, Gherasim Rusu Togan îl numește pe autor – „poetul neostoitelor cuvinte”. El intuiește că ceea ce-i întărește inima și îi „reînvigorează” filmul poetic este „floarea dorului de casă”. El își salvează starea de „rătăcitor-dezrădăcinat” printr-o dureroasă căutare „a plecatei”. Continuând această insolită caracterizare a poetului, el însoțește fiecare notă cu exemplificări argument, cu câteva versuri sugestiv alese, concluzionând apoi: „Dominată de candoarea și efortul unei

ajungeri anume într-o oază a iluminării lăuntrice, poezia sa ne răscolește prin nostalgia după ceva care ne-nvăluise cândva în echilibru și lumină”.

41. – Breaza. Aleea oamenilor de seamă. Ploiești, Editura Libertas, 2005. (20.5x14.5). [24 p] nepaginat.

La împlinirea unei jumătăți de mileniu de la atestarea documentară, în parcul din Breaza, s-a amenajat Aleea Oamenilor de seamă, cu busturile a 11 fii ai orașului sau cetățeni de vacanță. Sunt prezentate fotografia și o notă biografică a următorilor: Ion Bărăscu, Constantin Piliuță, gen. Ion Manolescu, Gheorghe Tudor, Mihail Sebastian, Grigore Moisil, Aurel Popovici, Valentina Crețoiu.

42. – BURLAN, Ana Maria și NEGULESCU, Andreea. Itinéraire grammatical avec exercices, tests et corrigés. Ploiești, Editura Libertas, 2003 (29x20.5). 246 p.

Lucrarea, publicată în colaborare cu Editura Universității din Ploiești, se adresează în primul rând studenților din învățământul la distanță, dar poate fi folosită de orice persoană care învață limba franceză.

Este structurată pe marile categorii ale gramaticii franceze: 1. substantivul; 2-3. grupul nominal (articolul, adjectivele, inclusiv cel calificativ, numeralul); 4. pronumele; 5. verbul (cu modurile și particularitățile lui); 6. cuvintele invariabile. Toate primele șase capitole, au la sfârșitul lor exerciții aplicative la tema respectivă. Ultimele capitole conțin: 7. exerciții de sinteză; 8. teste; 9. cheia exercițiilor; 10. cheia testelor.

În anexe, se oferă: tabelul conjugării verbelor franceze, principalele verbe și expresii urmate de indicativ, idem urmate de conjunctiv, principalele construcții verbale cu prepoziții, câteva confuzii datorate omonimiei, alfabetul fonetic și o bibliografie selectivă.

43.– Calendar cultural prahovean 2004. Consiliul Județean Prahova. Centrul Județean pentru Conservarea

și Promovarea Culturii Tradiționale. Ploiești, [Editura Libertas], 2004. (29x21). 22 p. + 4 p. cu ilustr.

Pe coperta a doua, un „cuvânt înainte” al redactorului – C. Manolache – subliniază rolul unui asemenea calendar. Pe prima pagină, câteva cuvinte emoționante ale lui Iorga despre cultura noastră. Apoi, pe paginile cu soț, câte o fotografie-portret ale unor personalități istorice sau culturale românești. Paginile fără soț sunt consacrate, fiecare, unei luni – se găsește acolo calendarul fiecărei luni și apoi, înșiruite cronologic, principalele acțiuni, cu data, locul de desfășurare și conținutul respectiv.

44. – Calendarul cultural prahovean 2005. Redactor: Constantin Manolache. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești. Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale. Editura Libertas, 2005. (20.5x14.5). 122 p.

Volumul cuprinde: • Cuvânt înainte (Constantin Manolache) • Toate manifestările programate (pe luni) în anul 2005 de către toate imitațiile culturale din județ. • Principalele obiective și proiecte ale Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Prahova, pentru 2005-2008. • Extrase din Legea 292/27 iunie 2003 privind organizarea și funcționarea așezămintelor culturale. • Index de localități • Date de contact

45. – Calendar cultural prahovean 2006. Redactor: Constantin Manolache. Coperta: Mihai Vasile. Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Prahova. Ploiești, Editura Libertas, 2006. (20.5x14.5) 156 p.

În „Cuvântul înainte”, C. Manolache anunță că și la începutul acestui an Editura Libertas oferă celor interesați un program al acțiunilor ce urmează să se desfășoare, dar și o imagine sugestivă a activității. Dacă la prima „ediție”, în 2004, era vorba

de o simplă broșură , iar la a doua, în 2005, de o cărticică, acum s-a realizat un volum de peste 150 de pagini, care denotă nu numai o creștere cantitativă și calitativă a activității culturale, dar și sporirea puterii de cuprindere a acesteia de către Centrul Județean.

46. – Calendar cultural prahovean 2007. Consiliul Județean Prahova. Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale. Redactor: Constantin Manolache. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2007. (20.5x14.5). 220 p.

Cuprinde o vastă selecție din manifestările așezămintelor culturale din acest an. Volumul începe cu un calendar al principalelor manifestări cultural-artistice, dispuse cronologic pe luni. Urmează apoi programul mult mai dezvoltat, cu toate manifestările programate, structurat pe comune și orașe, dispuse în ordine alfabetică. La sfârșitul volumului, este inserată ordonanța de urgență privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, preluată după Monitorul Oficial nr. 1038/28.12.2006.

47. – Calendar cultural prahovean 2008. Redactor: Constantin Manolache. Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale. Ploiești, Editura Libertas, 2008. (20.5x14.5). 212 p.

Structurarea a cărții, devenită tradițională, cuprinde: • o listă de manifestări de nivel național și internațional și de manifestări de nivel județean; • un calendar cu principalele activități, ordonate cronologic, cu date și locul desfășurării; • catalogul alfabetic al orașelor și comunelor – cu activitățile ce se vor desfășura în acest an. Volumul poate fi, pentru anul respectiv, un îndrumător și un ghid al activității. În același timp, el devine și un prețios izvor de informație pentru cei ce vor studia istoria culturii prahovene.

48. – Calendar cultural prahovean 2009. Redactor: Constantin Manolache. Ploiești. Editura Libertas, 2009. (20.5x14.5). 216 pagini.

Volumul păstrează structura deja devenită tradițională: scurtă introducere (acum urmată și de un calendar pe 2009), partea I: activități cu participare internațională, națională și județeană; partea a II-a: activități cu participare locală și zonală (pe orașe și comune, în ordine alfabetică) și date de contact (numere de telefon pentru fiecare localitate).

Sporirea activității cultural artistice este atestată nu numai de numărul mai mare de pagini, ci și prin introducerea unor acțiuni complexe (cum este cea de la Poiana Cămpina, privind Școala Superioară Țărănească).

49. – Calendar cultural prahovean 2010. Redactor: Constantin Manolache. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2010. (20.5x14.5). 240 p.

50. – Cartea Equinoxului. 25 de ani de la înființarea teatrului „Equinox” din Ploiești. Selecția textelor și comentariul: Minel Ghiță Mateucă. Redactor: Constantin Manolache. Corectură și indice de nume: Bogdan Stoicescu. Macheta artistică și prezentarea grafică: Mihai Vasile. Desene: Petru Șoșa. Ploiești. Editura Libertas, 2005. (20.5x14.5). 220 p.

Este o mică enciclopedie a mișcării Equinox, pentru că nu este vorba numai de un teatru, ci de o adevărată lume care s-a constituit în jurul lui. În introducere, intitulată AEQUUS, Mihai Vasile, ctitorul mișcării, o definește frumos, cu modestie și cu bun simț, după acest titlu, egal, echilibrat, constant. Pentru prezentarea Equinoxului, s-au găsit cele mai potrivite mijloace. Un articol semnat de Francesca Vasiloni – „Teatrul ca exercițiu de libertate” (p. 5-14) este urmat de „Equinox după Equinox”, un calendar al teatrului și al faptelor sale, în care sunt înscrise, cronologic, datele „biografice”, premierele și spectacolele (unele cu distribuția),

turneele, festivalurile, premiile și trofeele, dar și activitatea editorială și expozițională a lui. (p. 15-24).

Rubrica „Caleidoscopul împăratului”, subrubrica „Spectacole” (27-104) constituie un adevărat dosar de presă cu referirile unor critici teatrali asupra activității instituției. Un dosar asemănător și pentru „Creația cinematografică” (p. 105-107), ca și pentru „Publicații” (p. 108-115). Referiri la Equinox și sub titlul „Toată lumea joacă teatru” (p. 116-176), insistându-se asupra personalității multilaterale a lui Mihai Vasile (și interviuri). Sub titlul „Manualul unui fenomen”, sunt inserate referiri la Equinox provenind de la oameni de cultură locali, dar și din alte părți (p. 147-211). Într-un „Colofon”, se mulțumește celor care, într-un fel sau altul, au contribuit la realizarea cărții, care se încheie cu un indice de nume și un altul de locuri.

51 – Cartea monumentelor istorice din Prahova.
Redactor prof. dr. C. Manolache. Consultant științific:
arh. Liana Dobrinescu. Coperta și tehnoredactare: Mihai Vasile. Ploiești. Editura Libertas, 2007. (29x20.5). 110 p.

Într-o prefață, semnată C. Manolache, după ce se arată că este vorba de lista monumentelor publicată în Monitorul oficial al României, partea I, nr. 996 bis/10.11.2005, se oferă o definiție și o clasificare a acestora.

Lista este structurată pe localități: mai întâi, municipiile Ploiești și Câmpina, apoi orașele și, în sfârșit, comunele, în ordine alfabetică. La fiecare poziție, găsim denumirea monumentului, adresa și datarea.

52. – Câmpina, la răscruce de lumi: Decembrie 1989.
Redactor: Constantin Manolache. Coordonator:
Gherasim Rusu Togan. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești,
Editura Libertas, 2009. (20x14). 180 p.

Culegere de documente, mărturii, articole și note de presă, amintiri, oglindind stările de lucruri și de spirit, ca și evenimentele din zona Câmpinei, înainte, în timpul și după decembrie 1989.

53. – COCHINESCU, Ioan Mihai. **Tratatul de alchimie. Alchimia și Muzica/Alchemy treatise. Music and Alchemy.** Redactor: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2006. (18x14.3). 176 p cu ilustr.

Este o carte deosebită căreia, în nici un caz, nu-i poți reproșa lipsa de originalitate, de curaj și de informație. Ceva în genul acesta, dar este vorba de un roman (*Misterul manuscrisului* de Ion Caldwell&Dustin Thomason), am citit cu vreo trei ani în urmă. Era acolo o carte veche, *Hypneromachia Poliphili*, de la începutul secolului al XVII-lea italian, care conținea un secret, pe care cercetători din două generații se chinuiau să-l dezlege, în alianțe și în rivalități.

Aici avem mai multe cărți de epocă, citate împreună cu exegezele lor, într-o uluitoare cascadă de comentarii și trimiteri bibliografice. Autorul face acest exercițiu de erudiție pentru a ne convinge de legătura care există între alchimie, muzică, ba și alte compartimente ale spiritualității omenești. Până la urmă, se oprește și el asupra unei cărți, „Atalanta Fugiens”, tot din această perioadă, dar opera unui german Michael Maier, după ce și-a pregătit cititorii cu definiții și compartimentări, cu comparații și metafore făcând ca discursul său, deși în aparență arid, să devină incitant.

Cititorul, chiar dacă se confruntă cu o mulțime de termeni, de titluri, de autori, de care nu a auzit niciodată, aceștia sunt împlețiți cu încadrări istorice bine cunoscute, cu nume celebre de dramaturgi, pictori sau compozitori, scriitori, filosofi. Cititorul este convins că, dacă există atâtea conexiuni între tot ceea ce se simte și se gândește, desigur că este foarte posibilă legătura intimă între alchimie și muzică. De-abia acum, autorul se oprește la doctorul Michael Maier, la viața și opera lui și apoi, în capitolul următor, la „Atalanta Fugiens”. Înțelegând că cititorii vor fi, în majoritatea lor în fața unor lucrări cu totul noi, autorul devine ceva mai „didactic”, conturează un medalion aproape, pune opera în epoca ei, în raport cu lucrările contemporane ei. Abia apoi trece la analiza ei și la stabilirea concluziilor lui: existența unei alchimii muzicale, funcționând după aceleași legi și definindu-se reciproc prin „fugi”.

Arhitectura lucrării este foarte iscusită. Primele 60 de pagini, sunt ocupate cu varianta românească a eseului, ultimele cuprind varianta în limba engleză. Mijlocul cărții cuprinde, în facsimil, secțiuni din lucrarea care a generat cartea. Sunt prezentate câteva „fugi” (I, II, VI, XX, XLI, XLII, XLIV-XLIX). Ca și în lucrarea originală, pentru fiecare „fugă” s-au rezervat două pagini. Pe cea cu soț se găsesc câteva portative cu „fuga” respectivă și, în partea inferioară, epigrama explicativă în limba germană. În pagina fără soț, „emblemele” și, sub ele, epigrama în limba latină. Cum cititorii, în majoritatea lor, nu cunosc nici muzica medievală, nici latina medievală, nici germana acelei epoci, majoritatea imaginilor le atrage doar curiozitatea, cu aspectul ei frust și desuet. În continuare, sunt reproduse alte gravuri, de mai mari proporții, denotând aceeași solidă cunoaștere a legilor perspectivei și o aceeași concentrare a acțiunii. În toate, lipsește portretul, fiind înlocuit cu personaje alegorice sau mitologice. Legende pe care le ilustrează sunt greu de ilustrat, cu excepția celor din mitologia greco-română.

54. – COCHINESCU, Ioan Mihai. **Tratatul de caligrafie**. Douăzeci și șapte de eseuri în miniatură. Ediția a doua, revăzută și adăugită. Macheta artistică. Redactarea și coperta: Mihai Vasile. Coordonatorul colecției: prof. dr. Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2006. (18x14.5). 127 p.

Lucrarea apare în colecția „Festivalul artelor *Nichita la Echinocțiu*”. Ea reunește eseurile publicate de autor, sub acest titlu generic, în revista *Contrapunct* (1990-1991), la care au fost adăugate câteva texte inedite. Eseurile sunt plasate între „În loc de prefață” semnat de prof. univ. Ovid S. Crohmălniceanu și „În loc de postfață” al lui Mircea Cărtărescu. Prefața îl pregătește pe cititorul neavizat pentru șocul pe care îl va avea citind textul lucrării, toți „rămâne cu gura căscată”, atunci când nu „știi de unde să-l iei”, când te farmecă, te amuză, fără să știi prin ce anume. Autorul „se copilărește”, spune atâtea lucruri neașteptate, dar le spune cu candoare, cu bucuria că i-au putut trece prin minte, că le poate împărtăși. Eseurile lui nu sunt lipsite de logică, dar este o logică a lui, proprie în care sofismele, solipsismele, antinomiile,

reducerile la absurd abundă, dar toate sunt folosite cu abilitate și prosopețime. În *Pietre mișcându-se*, declară de la început incompatibilitatea între noțiunea de „putere” și cea de „democrație”. Apoi după ce trece prin „muzica universală”, prin „Politeia” lui Platon și Iliada lui Homer, prin birocrație, Socrate, „ordinea stelară”, Shakespeare, într-o delicioasă cozerie, încheie totul cu un tablou apocaliptic al unor mase înnebunite de slogane.

Un sincer cuvânt de laudă merită aspectul general al cărții realizat de Mihai Vasile, ca și desenele autorului.

55. – COCHINESCU, Ioan Mihai. *Tratatul despre sublim*. Redactor și prezentare grafică: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2007. (18x14.5) 128 p.

Autorul începe cu un „cuvânt prevenitor” unde își declară uimirea în fața marilor figuri ale civilizației, nu atât pentru strălucirea gândirii lor, cât pentru sentimentul descurajator de limită a cunoașterii umane. El constată că fiecare creator este surprins de sfârșitul vieții cu opera neterminată, că el nu face altceva decât să deschidă niște drumuri pentru viitor. Pentru o definiție a „sublimului” (de care nici el nu pare complet satisfăcut), apelează la Kant (ca și „frumosul”, place prin el însuși, nu presupune o judecată a simțurilor, satisfacția nu depinde de nici o senzație). Apoi, formulează: „Sublimul este acel obiect care, fiind o totalitate pe care rațiunea ne-o traduce ca fiind absolută, încearcă să se reprezinte în imaginația noastră, sensibil”. Sfârșește, avertizând că textul de față este „doar o căutare a drumului către marile întrebări, afirmă că definiția sublimului, ea însăși rezultat al unei mari întrebări, i se pare la fel de îndepărtată ca drumul pe care îl căutăm. Și, în sfârșit, îl avertizează pe cititor, că la capătul lecturii nu va afla ce este sublimului.”

Cuvântul prevenitor este binevenit. Cititorul nu mai așteaptă un tratat în care ideile sunt precis structurate, categoriile precis definite și toate sunt trepte spre o concluzie finală. Cu toate acestea, nu este lipsit de surprize. Este vorba de întrebări pe care și le-au pus înțelepții vremurilor în această problemă (sau, mă rog, în unele convergențe) și încearcă să comenteze sau să ghicească răspunsurile lor. Își propune să înceapă cu anticii și chiar o face, după un prim popas prin Kant (Vechiul Testament, Tora, Longiu,

Vedele, Confucius), dar pe ei îi pune în fața unor referiri contemporane și, după ce trece la Hegel și la gânditori și mai moderni, se întoarce la ei. Desigur, pentru un cititor cu o pregătire filosofică și estetică medie, este greu să-l urmărească, mai ales când pentru etimologia cuvântului *sublim* este trimis la vreo 30 de dicționare și enciclopedii.

Chiar pentru neinițiați, cartea constituie o lectură atractivă și creează dorința de a înțelege mai profund și a cunoaște mai mult.

56. – COSMOIU, Ion. Poiana Câmpina. Pagini de monografie. Ploiești, Editura Libertas, 2004. (20.5x14.5). 96 p. cu ilustr. Redactor și prefațator: Constantin Manolache. Coperta: Mihai Vasile.

Succintă schiță monografică, cu elemente geografice și biologice, istorice, economice, bisericesti, culturale, sportive și sanitare, toate bine ilustrate.

57. – COSTEANU, Ioan I. Valea Teleajenului cu Cetatea culturală Vălenii de Munte și Monografia satului Homorâciu, Județul Prahova. Ediția a doua, în care este reprodusă ediția din anul 1930, apărută la Vălenii de Munte, Tipografia „Datina Românească”. Redactor și prefațator: Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2005 (20.5x14). IV+124 p. cu ilustr.

În „Cuvânt înainte”, C. Manolache semnalează valoarea acestei lucrări și anunță intenția editurii de a oferi asemenea ediții și pentru alte cărți vechi prahovene.

Lucrarea începe cu o descriere a Văii Teleajenului, insistând asupra mănăstirilor Suzana și Cheia. Se oprește apoi în câteva pagini asupra Vălenilor de Munte, vorbind despre N. Iorga și Universitatea Populară, dar și despre protoierie și despre protoierul D.D. Ștefănescu.

Partea a II-a a lucrării este rezervată comunei Homorâciu, care este însă mai ales văzută ca o parohie. Găsim însă multe lucruri interesante și evident inedite legate de această temă, cum ar

fi evenimentele din primul război mondial. Cum preotul autor fusese și o lungă perioadă de timp învățător, el oferă câteva pagini și școlii. Partea a III-a, inserează predici, discursuri și maxime ale autorului, iar partea a IV-a cuprinde o relatare a morții, funeraliilor și succesiunii regelui Ferdinand I.

58. – Cursurile de vară ale Universității Nicolae Iorga. Vălenii de Munte, ediția 2002. Cronică selectivă de Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2003. (20.5x13). 164 p.

Cea mai mare parte a volumului este realizată printr-un reportaj sobru care surprinde atent toate momentele semnificative ale fiecărei zile (11-16 august 2002). Unele materiale sau intervenții sunt reproduse în extenso, altele compilate, altele numai amintite, în funcție de nevoia de a crea o imagine unitară a acțiunii. Coperta și prezentarea grafică (foarte inspirată) aparțin lui Mihai Vasile.

59. – Cursurile de vară ale Universității Nicolae Iorga-Vălenii de Munte. Ediția 2003. Cronică selectivă: Constantin Manolache. Coperta și prezentarea grafică: Mihai Vasile. Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale. Ploiești, Editura Libertas, 2004. (20x13.5). 200 p.

După prefață, pentru fiecare zi se rezervă un anumit număr de pagini, constituind astfel un capitol al cărții. Pentru *prima zi* (duminică 10 august), se dă un program orar, apoi rezumate din cuvântul de deschidere al primarului (Stelian Manolescu), mesajul președintelui Iliescu, o evocare a lui Const. Vasilescu, cuvinte de salut (acad. Răzvan Theodorescu, acad. Eugen Simion, Mircea Cosma), alocuțiunea lui Valeriu Râpeanu despre *O viață de om așa cum a fost*. A *doua zi*: vernisarea expoziției de carte, dezbaterea *Nicolae Iorga și viața politică internațională din vremea sa* (profesori și conf. universitari); prelegerea *Prizonierii români din Alsacia și Lorena (1914-1918)* – dr. Mihail Giurgiu (Heidelberg); excursiile la Zamfira și

Apostolache e pregătită de un excelent ghidaj al lui Constantin Manolache.

Ziua a III-a a cuprins două dezbateri (*Nicolae Iorga și istoria sud-estului european* și *N. Iorga și fanatismul doctrinar*) inserând intervențiile prof. universitari participanți, și excursia pe „Drumul vinului”, cu un „Popas la Tohani”, redată într-un amplu reportaj de C. Manolache.

Ziua a IV-a cuprinde conferința *N. Iorga, european* (Gh. Dumitrescu), masa rotundă *N. Iorga, protector al patrimoniului cultural-național*, dialoguri culturale europene (Chișinău-Aix-en-Provence) și vizită la Drajna (Întreprinderea Gilmet, Expoziția de pictură a elevilor Șc. Arte Ploiești), cu o expunere premergătoare de C. Manolache.

Ziua a V-a: prelegerile *N. Iorga și încoronarea Regelui Ferdinand* (I. Scurtu) și *N. Iorga și spiritul european* (M. Malița), o dezbatere *Dunărea și Gurile Dunării în istoria românilor* și o seară cultural-artistică.

Ziua a VI-a (15 august): Ceremonialul religios *Slăvită fii, Fecioară*, inaugurarea târgului de produse agro-alimentare, parada portului popular, festivalul folcloric *StăMăria Mare*, prelegeri pe teme de cultură și civilizație tradițională, festivalul național de interpretare a cântecului popular pentru copii.

60. – Cursurile de vară ale Universității Nicolae Iorga. Vălenii de Munte, Ediția 2004. Cronică selectivă de Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2005 (20.5x14). 154 p.

În stilul, de acum obișnuit, volumul cuprinde un vast reportaj; în fiecare zi, apare programul, oprindu-se asupra fiecărei activități, prezentând-o prin ceea ce are ea semnificativ. Unele sunt doar amintite, altele sunt comentate, la unele se rezumă conținutul, la altele se parafrazează sau sunt inserate fragmente. În cele cinci zile (15-19 august 2004), au ocupat tribuna Universității istorici ca Dan Berindei, Constantin Bușe, Gelku Maksutovici, Georgeta Penelea Filitti, Constantin Bălăceanu-Stolnici și alți profesori, doctori și oameni de cultură.

Sunt prezentate și alte acțiuni și activități: deschiderea festivă a cursurilor, lansarea unor cărți, vizită la mănăstirile de pe Valea Teleajenului, vernisarea expoziției „Colecția Bellu”.

61. – Cursurile de vară ale Universității Nicolae Iorga. Vălenii de Munte. Ediția 2005, Ploiești, Editura Libertas, 2006.

62. – Cursurile de vară ale Universității Nicolae Iorga. Vălenii de Munte, ediția 2006. Cronică selectivă: Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2007. (20.5x14.5). 146 p.

A cincea lucrare din această serie, prezentul volum și-a cristalizat structura și conținutul. Referindu-se la apariția anterioară, dar anticipând-o și pe aceasta, Nicolae Dumitrescu spunea: <<Este o inițiativă salutară, aparținând aceluiași infatigabil prof. dr. C. Manolache, care va îmbogăți cu siguranță, aria curriculară, ca să zicem așa, de interes a cursurilor, lăsând posterității mărturia că această instanță națională de învățatură, de largă adresabilitate, nu este nicidecum mai prejos decât alte manifestări și evenimente științifice de aiurea, ba dimpotrivă, ea aduce date și elemente de maximă substanțialitate și relevanță privind nu numai problematica românilor, ci și cursul lumii contemporane în lumina noilor sale provocări...>>

Dintre temele aduse în discuție la această ediție, volumul reține: • Actualitatea operei lui N. Iorga; • Uniunea Europeană și Europa culturală; • Despre specificul național în tradiții și veșminte, concepții; • Elitele politice în perioada neutralității (1914-1916); • Momente din istoria Basarabiei și a zonei Balcanilor.

În sumar, apar nume cunoscute pe plan central și local, printre care: Dan Berindei, Răzvan Theodorescu, Georgeta Penelea-Filitti, Valeriu Râpeanu, Ion Bulei, Nicolae Dumitrescu, Valeriu Matei, Eugen Simion, Constantin Manolache, Petru Ursache, Gherasim Rusu Togan, Petre Țurlea, Constantin Bușe, Gheorghe Buzatu, Gelku Maksutovici etc.

63. – Cursurile de vară ale Universității Nicolae Iorga. Vălenii de Munte. Ediția 2007. Cronică selectivă: Constantin Manolache. Coperta: Mihai Vasile. Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale. Ploiești, Editura Libertas, 2008. (20.5x14). 160 p.

Ca și prezentarea edițiilor anterioare, materialul este structurat pe zile; sunt rezumate sau parafrazate saluturi, expuneri, un simpozion și un festival folcloric. Au participat academicienii: Răzvan Theodorescu, Mircea Malița, Eugen Simion, Dan Grigorescu, profesorii universitari Valeriu Râpeanu, Petre Țurlea, Gh. Zbughea, Ion Zamfirescu, Mariana Tuțescu, Gelku Maksutovici, Nicoleta Ciachir, Gheorghe Buzatu, Nicolae Ciobanu, Jipa Rotaru, Constantin Hlihor, Anatol Petrencu, Constantin Bușe, Ion Bulei, Ioan Chiper, Ion Calafeteanu, Aurelia Rusu, Valeriu Rusu. Au mai participat conferențiarul universitar Constantin Aslam și doctorii în științe: Constantin Manolache, Al.I. Bădulescu. Au mai participat oficialități laice și religioase, profesorii Paul Popescu și Ion Bocioacă, poetul Valeriu Matei.

64. – Cursurile de vară ale Universității Nicolae Iorga. Vălenii de Munte. Ediția 2008. Cronică selectivă: Constantin Manolache. Coperta și prezentarea grafică: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2009 (20.5x14.5). 235 p.

Odată cu această ediție (de fapt și cu cea anterioară), s-a ajuns la o formulă definitivă, atât în structura cărții, cât și în operarea selecției. Cum se arată și în nota editorului, „selecția s-a făcut pe criterii valorice, urmărind, prioritar, captarea ideilor și informațiilor inedite, interesante și utile, generatoare de acțiuni cu efecte durabile și benefice asupra ființei umane din spațiul etnic românesc și nu numai”. De aceea, nu ne vom mai opri la descrierea volumului, ca până acum, ci doar la „informațiile inedite” și la impactul lor. Pentru participantul la cursuri, cartea vine să-i reamintească ceea ce i-a plăcut sau l-a șocat atunci, chiar

dacă este numai un rezumat, are, în schimb, autoritatea literei tipărite. Importantă este și pentru cititorul, care, din varii motive, nu a participat la cursuri și care acum, fie și după un an, poate afla lucruri deosebite.

Așa este dezbaterea „Din culisele serviciilor secrete”, la care au participat foștii ofițeri Petre Naghiu, Paul Carpen, Filip Teodorescu, care au spus lucruri cu totul inedite, cu curaj și cu bun simț. Ar fi de reținut și acea inspirată referire a lui Alex Ștefănescu la George Călinescu și denigratorii lui. Desigur, despre Antonescu știam și noi multe, văzute, auzite, simțite, dar acum, aflate de la Gh. Buzatu, clar și răspicat, capătă și mai mult forța adevărului împărtășit și documentat. Același vorbitor ne face favoarea de a integra un fragment grăitor din faimosul „apel” al unor reputați istorici francezi, intitulat „Libertate pentru istorie”.

Și în alte probleme, s-au spus răspicat adevăruri pe care unii le caută cu disperare în alte părți – din domeniul istoriei, al politicii, al limbii române, al culturii, al soartei monumentelor istorice etc.

65. – Cursurile de vară ale Universității populare Nicolae Iorga – Vălenii de Munte. Un secol de la înființare. Ploiești, Ediție îngrijită de Ion Șt. Baicu și Constantin Manolache, Editura Libertas, 2009. (29x20.5). 230 p.

Lucrarea este o culegere de ample studii și materiale asupra activității lui N. Iorga și operei lui cu specială privire asupra Universității de la Văleni.

Antologatorii au structurat materialul volumului: un Cuvânt înainte (C. Manolache), cinci capitole și o bibliografie selectivă (I. Șt. Baicu). • Capitolul I este intitulat: *Cursurile de vară de la 1908 până la 2008* (I. Șt. Baicu) – o cronologie a unui secol, în care, sub forma unor note substanțiale, sunt evocate evenimente legate de Universitatea „Iorga”. • Capitolul II, *Ziarul „Neamului Românesc – serie nouă”* 27-31 august 1978 (I.Șt. Baicu și Dumitru Cârstea), evocă reeditarea ziarului cu ocazia aniversării a 70 de ani de la deschiderea Universității (interzis după 5 numere de regimul comunist) și inserează câteva materiale din el. • Capitolul III, *Istorici români despre Nicolae Iorga* grupează articole sau referiri semnate de Dan Berindei, Gheorghe Buzatu, Nichifor Crainic, Ioan Scurtu, Gheorghe Zbughea, Mircea Suciuc. • Capitolul IV,

Nicolae Iorga și cultura tradițională românească cuprinde două studii: N. Iorga despre arta populară (Petru Ursache) și N. Iorga și arhitectura populară (C. Manolache). • Capitolul V, *Personalități din străinătate despre Nicolae Iorga*, cuprinde fragmente, antologate de I. Șt. Baicu și M. Chirulescu, din cuvântări, articole și volume, semnate de 25 de autori.

66. – DAVID, Dan. **Oameni care se văd cu ochiul liber**. Volum editat cu prilejul primei ediții a Festivalului de poezie Dan David-Bertea, 29 decembrie 1998. Moderator al festivalului și redactor al cărții: Constantin Manolache. Coperta și ilustrațiile: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, Ploiești, 1998. (20x14.5) 88 p + 6 ilustr.

Volumul este lipsit de orice comentariu sau prezentare. Sunt adunate aici 57 de poezii dintre cele mai frumoase, mai pline de imagini insolite, scrise cu pasiunea și cu verva lui obișnuită și oferite postum consătenilor săi.

Coperta este modestă, dar volumul este înfrumusețat de cele șapte file albastre diseminate în volum.

Pe prima, este tipărită data (29 decembrie 1998) simpozionului „Dan David, acasă”, numele participanților și al invitaților. Pe celelalte, Mihai Vasile ne oferă niște prețioase desene, pline de căldură și umanism, niște chipuri expresive, în care desenul fin, ca pânza de păianjen, dezvălește o fragilitate și vulnerabilitate prin contrastul cu petele mari, negre, ca niște trunchiuri alăturate orizontal sau vertical.

67. – DAVID, Dan. **Soare cu dinți de lupoaică**. Versuri. Ediție îngrijită și prefață de Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2000. (20.5x14). 76 p.

Viața scurtă și activitatea poetului, succint caracterizate în „Cuvânt înainte”.

O serie de poeme, o uluitoare comentare lirică-polemică a realităților sociale și culturale care îl sufocau pe poet în vremea lui.

68. – **De acasă acasă.** Pagini basarabene despre Nichita Stănescu. Ediția I. Prefață: Acad. Mihai Cimpoi. Îngrijită de C. Manolache și V. Romanciuc. Ploiești-Chișinău, Editura Libertas, 2002. (22x14.5) 192 p.

69. – **De acasă acasă.** Pagini basarabene despre Nichita Stănescu. Prefață de Acad. Mihai Cimpoi. Ediția a II-a, îngrijită de C. Manolache și V. Romanciuc. Ploiești-Chișinău, Editura Libertas. 2003. (22x14.5). 192 p.

Prima parte, *Vizita în Basarabia*, surprinde impactul poetului cu scriitorii de dincolo de Prut, în călătoria din toamna 1976; a doua parte, *Despre poet și opera sa*, cuprinde referiri la Nichita Stănescu și la aspecte ale creației sale; partea a treia, *Dedicații*, cuprinde versuri și proză de laudă la adresa poetului, reluarea unor idei poetice ale lui, în creații proprii. Semnatorii pieselor antologate sunt: Grigore Vieru, Mihai Cimpoi, Nicolae Dabija, Victor Dumbrăveanu, Victor Teleucă, Mihail Ioan Ciubotaru, Victor Prohin, Leo Butnaru, Vladimir Beșleagă, Valeriu Rusu, Liviu Damian, Valeriu Matei, Grigore Grigorescu, Nicolae Rusu, Anatol Ciocanu, Arcadie Suceveanu, Aura Christi, Iulius Popa, Ion Hadârcă, Vasile Romanciuc, Iulian Zbârțciog, Ioan Mânăscuță.

Volumul se încheie cu o schiță bio-bibliografică „Nichita Stănescu” aparținând lui C. Manolache și cu câteva ilustrații.

70. – **EMINESCU, Mihai. 12 poeme.** Dăruite locuitorilor comunei Provița de Jos la inaugurarea Centrului Cultural, 16 septembrie 2009. Ploiești, [Editura Libertas]. Primăria Provița de Jos. Consiliul Județean Prahova, 2009. (21x15). 24 p.

Așa cum arată și titlul, cărticica adună 12 din cele mai populare poezii eminesciene, unele pătrunse de fior patriotic (*Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie, Doina, La arme*), altele, adevărate pasteluri (*Somnoroase păsărele, Sara pe deal*). Sunt și versuri de

un cald lirism (*Lasă-ți lumea, Atât de fragedă, Pe lângă plopii fără soț*), ca și altele în care lirismul său capătă și valori folclorice (*Revedere, Ce te legeni, codrule*). Mai este inserată celebra lui *Glossa* și impresionanta rugăciune adresată Fecioarei.

Înainte de poemelor, „Argumentul”, semnat de C. Manolache, subliniază că edificiul Centrului Cultural Local, prin rolul pe care îl va juca, dar și prin dimensiunile și frumusețea lui, merită să primească numele celui mai mare poet român.

În pagina a doua, este înscris programul zilei de 15 septembrie 2009, cu inaugurarea Centrului Cultural și lansarea acestei cărți, cu participarea și luarea de cuvânt a președintelui Consiliului Județean Prahova, ing. Mircea Cosma, Consiliul Județean fiind principalul contribuabil al acestui frumos edificiu.

71. – EMINESCU, Mihai; STĂNESCU, Nichita. *Una suntem*. Culegere și prefață: Constantin Manolache. Ploiești, Chișinău, Cernăuți, Editura Libertas, 2003. (20x12.5), 92 p.

Selecție de poezie patriotică din opera lui Mihai Eminescu și Nichita Stănescu, prilejuită de dezvelirea bustului „Mihai Eminescu”, în localitatea Noua Suliță din Bucovina de Nord.

72 – FESTIVALUL ARTELOR. Nichita la Echinocțiu. Ediția I, martie 2006. Ploiești, Consiliul Județean Prahova, Centrul Județean pentru Promovarea Culturii, Teatrul Equinox. [Editura Libertas], 2006 (29.5x14). pliant, 6 p.

73 – FESTIVALUL ARTELOR. Nichita la Echinocțiu. Ediția a II-a. 24-31 martie 2007. Ploiești, Consiliul Județean Prahova, Centrul Județean pentru Promovarea Culturii, Teatrul Equinox. [Editura Libertas], 2007 (19x15). 28 p.

Elegantă plachetă, care nu se mărginește la a fi un caiet-program; acesta, intitulat „Festivalul pe scurt”, ocupând numai

paginile 6 și 7. Ultimele două pagini, 27-28, cuprind o cronologie selectivă, „Nichita Stănescu ad Equinoctium”, alcătuită de documentariștii Teatrului Equinox și bazată exclusiv pe arhivele acestei instituții. Pagina 8 este ocupată de o scurtă schiță bio-bibliografică „Nichita Stănescu”.

Restul plachetei rezervă câte o pagină sau două fiecărei zile a festivalului. Desigur se indică activitățile care au loc în ziua respectivă, cu numele celor ce le susțin, dar și cu o notă explicativă, o poezioară (de Nichita sau de alții), o dedicație pe o carte, o notă biografică a unui autor. Titlurile și subtitlurile sunt incitante și spun mult mai mult decât cele 3-6 cuvinte care le compun. Un rol deosebit îl are ilustrația, care este de mare calitate. Unele desene sunt semnate de Nichita, dar felul în care sunt așezate, le dau semnificații noi.

Este un caiet program, dar cel care l-a avut în mână, nu-l va arunca niciodată.

74 – FESTIVALUL ARTELOR. Nichita la Equinox. Ediția a III-a, 22-31 martie 2008. Consiliul Județean Prahova, Centrul Județean pentru Promovarea Culturii, Teatrul Equinox. Ploiești, [Editura Libertas]. 2008 (19x15). 26 p.

Noul caiet program, deși a preluat ideea grafică și structura celui anterior, nu este o reluare, o repetare, ci o continuitate. Regăsim rubricile: Festivalul pe scurt (p. 3-4), Nichita Stănescu – scurtă schiță bio-bibliografică (p. 6-7) „Nichita Stănescu ad Equinoctium” (calendar). Ca introducere, Mihai Vasile ne oferă câteva rânduri foarte penetrante ale lui Nichita Stănescu, comentându-le sugestiv, legându-l pe poet, de „Festivalul Artelor”.

Desigur, avem și aici pagini consacrate programului festivalului, pe zile și ore, în același fascinant montaj de fotografii artistice, autografe, pilule, distribuții, notițe biografice, lansări de carte. Sunt atâtea lucruri noi pe care le poți învăța din această cărticică, lucruri la care nu te-ai gândit sau pe care nu le-ai știut sau pe care nu le-ai simțit.

75 – FESTIVALUL ARTELOR. **Nichita la Echinocțiu.** Ediția a IV-a, 22-31 martie 2009. Ploiești, Consiliul Județean Prahova, Centrul Județean de Cultură, Forumul European pentru Istorie și Cultură, Asociația Cultural-Artistică Equinox. [Editura Libertas], 2009 (19x14.5). 36 p.

Cu acest caiet-program, autorii lui și a I festivalului, în special neobositul și multilateralul Mihai Vasile, au ajuns să transforme experiența celor trei ediții anterioare într-o imagine cu continuitate în forme, dar cu elemente mereu noi în conținut. Nu lipsește nimic din ceea ce ne-a făcut să credem că trebuie să ființeze aici: nici „festivalul pe scurt”, nici schița bio-bibliografică, nici cronologia *Nichita Stănescu ad Equinoctium*, nici programul pe zile. Dar și câteva lucruri noi: un discipol al lui Nichita (Dan David), o „cronică” teatrală (*Raiul viran*), o „cronică” artistică (*Ora de privit*), lansare de carte (*Palimpsest*), notă biografică (Ion Stratan, cu înserări de texte din cartea pomenită anterior) etc.

Și iarăși, nu putem să nu ne oprim asupra graficii: aceeași ingeniozitate în punerea în pagină, aceeași selecție inspirată de fotografii, schițe, coperte, fac din lucrare un mic și prețios album.

76. – FILIP, Iulian. **Un spin/Une épine.** Antologie și postfață de Valeriu Rusu. Ediție îngrijită de Constantin Manolache și Estelle Variot. Coperta și prezentarea grafică: Mihai Vasile. Ploiești-Aix en Provence-Chișinău. Editura Libertas, 2003 (20x12.5). 72 p.

Sunt niște versuri strălucitoare, ca niște cioburi dintr-o autobiografie spartă de împrejurări, pe care autorul nu încearcă să le recomună într-un întreg, ci doar le lustruiește cu talentul său, convins că așa se va face mai bine înțeles. Iată primele versuri din poezia *Eu, sortitul*: <<Din mama Ana/din tatăl Ion/și dintr-o secetă pe terminate,/m-am născut.>>

Traducerile în limba franceză sunt realizate, sub conducerea lui Valeriu Rusu, de către Seminarul poetic „Mihai Eminescu” al Universității din Provence (Estelle Variot, Renata

Michelini, Fabrice Asensi, Frédéric Cabau, Emilie Hernandez, Patrick Pogoreski, Juliana Valuchova).

Ilustrația este realizată cu desenele autorului.

77. – FLORESCU-PÂNTECE, Stelian I. Chiojdu Mare (Starchiojd). Sat de moșneni, în acte, mărturii și documente. Ediția a II-a, revăzută și adăugită. Îngrijită și prefată de Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2000 (29x20.5). 112 p +38 p. pl.

Prezentare monografică, bogat documentată și, în același timp, caldă și ușor nostalgică a comunei Starchiojd; multe, semnificative și de calitate ilustrații.

78. – FLORESCU-PÂNTECE, Stelian. Colegiul Național „Nicolae Iorga” din Vălenii de Munte. Schiță monografică. Ploiești, Editura Libertas, 2004 (20.5x14.5). 62 p. cu ilustr.

Cuvânt înainte de Valeriu Sârbu.

Scurt istoric ce coboară până la rădăcinile învățământului secundar la Văleni. Alte capitole: • Profesorii • Activități și rezultate • Oameni cu care ne mândrim • Un fel de dosar de presă (impresiile unor vizitatori de după 1971). În încheiere: schema de încadrare a școlii în anul școlar 2001-2002; personalul administrativ și de întreținere, consiliul de administrație.

79. – FLORESCU-PÂNTECE, Stelian. Colegiul Național „Nicolae Iorga” din Vălenii de Munte. Schiță monografică. Ploiești, Editura Libertas, 2005 (20.5x14). 70 p. cu ilustr.+1 f. detașată (addenda).

A doua ediție a lucrării, identică cu prima, la care a adăugat o adendă cu scurte informații de ultimă oră.

80. – FLORESCU-PÂNTECE, Stelian. Prilej de admirație. Evocări. Ediție îngrijită de Constantin

Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2001 (14.5x20.5).
68 p.

Prezintă, în medalioane, câteva importante cadre didactice prahovene și încheie cu o schiță istorică a învățământului post-primar din Vălenii de Munte.

81. – IORGA, N. **Adevărul asupra trecutului și prezentului Basarabiei.** Traducere: Dorina Florian. Redactor: C. Manolache. Ploiești, [Editura Libertas]. [2009]. (21x14). 36 p.

După cum arată redacția, în câteva rânduri, la începutul cărții sunt cuprinse aici largi extrase dintr-o mai veche lucrare, cu acest titlu a lui N. Iorga (apărută în 1922, în limba franceză).

Într-o primă parte, Iorga trece în revistă izvoarele străine, insistând asupra importanței economice și strategice a acestor teritorii dintre Nistru și Prut, a luptei pentru stăpânirea punctelor cheie de la Maurokastron și Licostomo și a accesului la gurile Dunării, aduce dovezi despre prezența majoritară a românilor aici și impunerea stăpânirii lor sub Alexandru cel Bun și a urmașilor săi asupra întregului teritoriu.

Capitolul II („Basarabia sub Ștefan cel Mare, urmașii săi până la sfârșitul veacului al XVI-lea”) prezintă țara în păienjenishul relațiilor internaționale și în politica domnitorului. Întinderea hotarelor Moldovei, apărarea lor prin lanțul de cetăți de la Nistru și Dunăre – conduse strașnic de pârcălabii săi, ca și prin cetele de războinici locali, cu căpetenii cu nume românesc; amintește de logofătul Mișu și alți boieri care aveau moșii de ambele părți ale Prutului, „moștenite din bătrâni”, dar și despre cete răzesești cu sate vechi de secole. Era o populație românească, veche, statornică, ce dezvoltase o economie înfloritoare.

Chiar după moartea lui Ștefan, în condițiile vasalității turcești, domnitorii moldoveni mai stăpâneau ferm aceste meleaguri, iar populația continua să rămână cea autohtonă.

Sunt trecute în revistă izvoare și împrejurări care dovedesc viața socială românească de aici, dar și înmulțirea primejdiilor: turcii din raiale, cazacii, care fie că vin ca „aliați”, fie ca

„inamici”, jefuiesc cât pot. Se arată și forța economiei românești locale, noile generații de negustori moldoveni, noile târguri cu nume românești (Chișinău, Dubăsari etc.). Existența acestei forțe economice demonstrează refacerea rapidă, după jafuri cumplite, și înflorirea Basarabiei sub Vasile Lupu. Sunt amintiți oșteni basarabeni în serviciul a diverși monarhi europeni, ca și răscoala lui Hâncu (1671).

După 1711, după retragerea lui D. Cantemir și instituirea regimului fanariot, autoritatea Moldovei în Basarabia slăbește, se pierde nordul (cu Hotinul) și sudul, ca și Tighina.

Ultima parte a lucrării se referă la momentul anexiunii din 1812, rezultatul unui compromis între două mari puteri cotropitoare, fără nici un fel de consultare a populației majoritare. Această anexare nu a avut, din nici un punct de vedere, caracterul unei eliberări. Sunt evocate abuzurile administrației rusești, tendințele tot mai evidente de corupere a populației aristocratice și bogate, colonizările străine, rusificarea prin administrație, armată, școală și rezistența bisericii ortodoxe. Iorga surprinde și deșteptarea, foarte energică, a conștiinței naționale în Basarabia.

În încheiere, Iorga se referă la revenirea Basarabiei la „patria mamă”, demonstrând legitimitatea unirii din 1918.

82. – IORGA, Nicolae. Adevărul asupra trecutului și prezentului Basarabiei. Traducere: Dorina Florian. Ploiești, Editura Libertas, 2009 (20.5x14). 36+ 4 p.

Nu este o altă ediție a cărții de mai sus, ci numai un alt tiraj. Textul a fost păstrat absolut același (formatul puțin mai mic, realizându-se prin îngustarea „manșetelor”), păstrându-se chiar numerotarea paginilor (1-36). S-au adăugat alte patru pagini între filele de text și copertă, nenumerotate: prima, o pagină de titlu, a doua o cvasi casetă redacțională, a treia o fotografie a lui Iorga scriind, iar a patra, albă. Și coperta a fost schimbată cu una de carton lucios, cu două portrete ale lui Iorga, valorate în sepia pe fețele exterioare.

83. – IORGA, N. Basarabia noastră. Ediția a II-a. Redactor: C. Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2009. VI+414 P.

Retipărire a lucrării lui Iorga, cu acest titlu, „scrisă după 100 de ani de la răpirea ei de către ruși”. Vastă operă cu caracter monografic, dar și polemic, ea a apărut, în prima ediție, în 1912, la Tipografia Societății „Neamul Românesc”, Vălenii de Munte.

84. – JERCAN, Ion. **Homorâciu**. Pagini de monografie. Ediție îngrijită și prefațată de C. Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2005 (20x14). 136 p.

Prezentare monografică a satului Homorâciu, acum, parte a comunei Izvoarele. Sunt cuprinse toate aspectele, tratate foarte succint, precum și notele biografice ale unor oameni care au activat în localitate.

La sfârșitul lucrării, anexează: o listă cu primarii comunei Homorâciu (1865-1948), o alta cu notarii, un mic dicționar de personalități locale, un inventar al averii primăriei în 1925 etc.

85. – MANN, Abby. **Eu, locotenentul Kojak**. [microroman]. Cuvânt înainte: C. Manolache. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 1990 (20x14). 71 p. (Editura aparține Sindicatului „Solidaritatea culturală” Ploiești”).

Narațiune polițistă, având în centrul ei o populară figură a literaturii și filmului american.

86. – MANOLACHE, Constantin. **Cultura și civilizația tradițională în opera și activitatea lui N. Iorga**. Ploiești, [Editura Libertas], 2008 (20x14). 24 p.

Rezumat al tezei de doctorat cu același titlu.

87. – [MANOLACHE, Constantin]. **Din trecutul satului Schiulești**. Ploiești, [Editura Libertas], 2007 (20x14). 36 p.

Evocare istorică, adusă până în prezent, cu numeroase referiri la localitatea respectivă din literatura beletristică, istorică și monografică.

88. – MANOLACHE, Constantin. Mereu de la capăt. Ploiești, Editura Libertas. 1997 (20x14), ș.a. 76 p.

Este reluarea, la persoana a treia, a poveștii Anei Mihalcea.

89. – MANOLACHE, Constantin. Un singur trup tot acest neam. Cursurile de vară de la Vălenii de Munte 1908-1914. Cuvânt înainte: conf. dr. M. Fotea. Ploiești, Editura Libertas, 2004 (20.5x14.5). 107 p.

Este evocată firesc, sintetic, dar surprizând tot ceea ce este semnificativ, viața și activitatea lui Iorga la Văleni în acei ani, în centrul atenției stând, firește, Universitatea populară. Se începe cu rânduri în care Iorga este caracterizat atât de sugestiv „un univers fascinant”, se dau apoi câteva date despre el în preajma venirii la Văleni. După o privire generală a Vălenilor la începutul secolului trecut, este reconstituită „întâlnirea” lui cu orașelul de pe Teleajen. Este amintit cum a ajuns el să considere că sunt necesare aceste „cursuri de vară” și că este de datoria lui să le înființeze și evocă deschiderea lor festivă, după ce prezentase și Tipografia „Neamul Românesc”, prima instituție înființată de N. Iorga în Vălenii de Munte. Un reportaj al primei ediții a cursurilor este urmat de lista temelor și conferențiarilor acestei ediții ca și a lucrărilor scrise sau publicate de Iorga în 1908. O prezentare succintă a revistelor „Neamul Românesc Literar” și „Drum drept”, premerge reportajul ediției a II-a (1909), cu teme și conferențiarii și lucrările lui Iorga din acest an. În aceeași structură sunt prezentate și edițiile 1910, 1911, 1912, 1914 (în anii 1913 și 1915-1919, cursurile nu s-au ținut). În încheiere, se oferă o „bibliografie generală” și o serie de ilustrații adecvate, unele inedite.

90. – MANOLACHE, Constantin; STOIAN, Gabriel și CHIRULESCU, Marian. Cărți apărute în Prahova de

la începuturi până la 1968. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2009 (29x20.5). 234 p.

91. – MENARD, Roland: **Hippo Népo sau Fluturile Mozart.** Teatru. În românește de Mihai Vasile. Cuvânt înainte de Ion Stratan. Ploiești, Editura Libertas, 2003 (20.5x11.5). 48 p.

Dialog-metaforă între două personaje emblematică, omul și vânătorul, pe tema atmosferei din umanitatea de ieri, de azi și poate de mâine.

92. – [MANOLACHE, Constantin]. **Povestea Anei Mihalcea.** Ploiești, Editura Libertas, ș.a., 76 p (20x14).

Lucrare literară inspirată din trăirile personajului menționat în titlu. Acțiunea se petrece înainte, în timpul și mai ales după Al II-lea Război Mondial.

93. – MIHALCEA, Andreea și ENIȘOR, Elena. **Palimpsest. Clar-obscur în relația literară dintre Nichita Stănescu și Ion Stratan.** Cuvânt înainte: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2009. (20.5x14.5). 88 p.

Volumul ar putea fi numit și o antologie cu o structură insolită, dar semnificativă.

„O întâmplare cât o prefață...” (semnată de Mihai Vasile) pornește de la autografele pe care Nichita Stănescu le-a oferit, odată cu cărțile lui Ion Stratan și de la adnotările făcute de acesta pe marginea unui capitol din „Respirări”. Transpare de acolo greutatea cu care Stratan suporta, el mai mult ca oricine, moștenirea nichitiană. Pornind de la glosele lui Stratan la textele lui Nichita, autoarea acestei părți, folosind și alte nume, ca și propriile ei deducții, încearcă să pătrundă în tainele acestei relații literare.

Sunt inserate apoi versuri din „Contemplarea lumii din afara ei”.

Contribuția Elenei Enișor poartă numele „Tripalimsest” și alege ca motto o afirmație a lui Mircea Eliade („Revelația adresată unui poet, bunăoară, poate rămâne pentru toți ceilalți incomprehensibilă”). Argumentul ne sugerează un Ion Stratan privind-se pe sine prin cuvintele lui Nichita Stănescu. Din această perspectivă, Stratan este urmărit într-o biografie fictivă, pândindu-i reacția poetică în fiecare moment cardinal.

Volumul se încheie cu un material sugestiv, intitulat „Nichita Stănescu și Ion Stratan în oglindă” care, reproducând și alăturând fragmente din poetica celor doi, te incită spre comparații și concluzii proprii.

94. – MOISE GHICA, Radu. **Un gram de echilibru.** Poeme. Selecție și prefață: Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2003 (20x12). 52 p. P.D.P. – I 5839.

Grupaj liric oglindind dragostea de viață a poetului, efortul lui de a-i înțelege tainele și sensul, de a stabili un echilibru între optimism și pesimism ca stări de spirit inerente; ca și notații asupra peisajului local (Bucegii).

95. – NEGULESCU, Mihai. **Mânzul.** Coperta și ilustrațiile: Sabin Bălașa. Ploiești, Editura Libertas, 2009 (20x14). 64 p.

Este o ediție, a doua, a unei lucrări apărute cu mai bine de patru decenii în urmă. Ea cuprinde o fermecătoare evocare, în versuri melodioase și calde, a lumii copilăriei. Poeziile, scurte și delicate, urmăresc, în imagini sugestive, creșterea, devenirea copilului prin lărgirea orizontului și cucerirea fiecărei trepte.

96. – NICOLESCU, Mariana. **Laura.** O poveste adevărată de iubire. Ediție îngrijită și prefațată de C. Manolache. Roman. Ploiești, Editura Libertas, 2003 (20.5x10.5). 54 p.

Micul roman apare ca un scenariu al unui film artistic de scurt metraj, în care autorul, scenaristul se concentrează asupra acțiunii și oferă doar sumare indicații de regie și scenografie, lăsând regizorului și scenografului, ca și actorilor, sarcina decorurilor, fizionomiilor, atmosferei. În cazul nostru, sarcina aceasta revine spectatorului cititor, lucru care face pentru el lectura și mai incitantă.

În prefață, redactorul cărții, C. Manolache, observă și el: „Romanul *Laura* este scris cu sensibilitate și într-un ritm alert, într-o succesiune riguros cinematografică de episoade-semnificative, conturate cu precizia unui grafician înzestrat, fapt ce îi conferă calitățile unei cărți de vacanță, ușor de citit, dar nu ușoară...”

97. – PANAIT, Gheorghe și GHIȚĂ, Iulian. **Îndrumător de proiect. Teoria mecanismelor și mașinilor.** Ploiești, Editura Libertas, 2005 (29x20.5). 280 p.

Lucrarea prof. univ. dr. ing. Gh. Panait și asist. ing. I. Ghiță se adresează studenților din anul II și III, specialitatea Utilaj petrolier, curs de zi și seară, dar și altora care studiază „Mecanisme și organe de mașini”, pentru realizarea proiectului de an.

Sunt prezentate 10 teme, pentru fiecare oferindu-se enunțul temei și un memoriu de calcul, ca și o serie de anexe.

98. – PETCULESCU, Valentin. **Anatol Vieru. Creația concertantă.** Coperta și tehnoredactarea: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2006. (28.5x20). 216 p.

Lucrarea ne oferă un „scurt excurs biografic”; un prim capitol care conține prezentarea a 16 piese concertante; alte trei capitole (II-IV) folosesc câte o piesă din creația lui pentru a analiza un anumit aspect al artei sale componistice; capitolul V desprinde tipuri de teme și dezvoltări melodice.

Volumul se încheie cu câteva „observații finale”, cu scurte considerații asupra obiectivului urmărit în prezenta lucrare și cu o bibliografie.

99. – Poezia insulelor Baleare la sfârșitul mileniului. Antologie de Pere Rossell Bonar, traduceri de Romanița și Valeriu Rusu, cu colaborarea poetului Vasile Romanciuc. Redactor: Constantin Manolache. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești, ș.a. (20.5x14.5). 172 p.

Sunt prezenți 48 de poeți – printr-o notă biografică și unul sau mai multe poeme – ordonați după vârsta lor – de la Guillem d'Efac (n. 1929) până la Manuel Mari (n. 1975). În general, o lirică foarte diversă, ca factură, și complet necunoscută în România.

100. – POPESCU, Emil. Coleg cu Nichita. Amintiri din liceu. Ediție îngrijită de C. Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2007 (20x4.5), 115 p.

În „Cuvânt înainte”, C. Manolache vorbește despre amploarea fenomenului cultural Nichita Stănescu, amintește cum l-a cunoscut pe autorul cărții și cum l-a îndemnat să scrie lucrare de față.

În lucrare, este prezentată trecerea autorului prin Colegiul Național Militar „Nicolae Filipescu” (1944-1947), apoi, și mai pe larg, prin Liceul „Sfinții Petru și Pavel” (devenit, după mai multe schimbări, Școala medie „I.L. Caragiale” (1947-1952). El evocă pe colegul său Nichita, dar accentul cade pe reconstituirea atmosferei clasei și a școlii din acea perioadă, sunt realizate o serie de „profiluri” de colegi și profesori, în care datele biografice sunt înlocuite cu impresiile personale, denotând însă o bogată memorie și un puternic spirit de observație.

În anexă, avem catalogul absolvenților promoției 1952 a Liceului „I.L. Caragiale” și câteva date biografice ale autorului, într-o scrisoare a soției sale, Marcela Popescu.

101. – POPESCU, Paul D. Carte pentru Vâlcănești. Ediție îngrijită de Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2008 (20.5x14.5). 320 p.

Prezentare monografică a comunei Vâlcănești, urmărind, într-un discurs riguros, dar cursiv și cald, cadrul geografic, file din istoria așezării, trecutul și prezentul instituțiilor locale (administrația, școala, biserica, poliția, banca, dispensarul, poșta, căminul cultural, biblioteca), demografia, economia, viața cotidiană.

Constantin Manolache, în „Cuvânt înainte”: „Carte pentru Vâlcănești” este o meritorie lucrare de învățătură multiplă și, totodată, de profundă iubire: un dar de suflet al unui om, pentru urmașii legendarului Vâlcu, în mijlocul cărora a trăit un timp.”

102 – POPESCU, Paul D. **Editura Libertas**. Prezentare monografică și catalog. Ediție îngrijită și argument: Constantin Manolache. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2010 (20x16). 180 p.

Este cartea de față.

103. – PORCEL, Baltasar. **Galop către adâncuri**. Roman. Traducere: Aurelia Rusu. Redactor: Constantin Manolache. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2002 (20x14). 184 p.

Acțiunea romanului începe (sau se termină) aproape de actualitate, la jumătatea secolului trecut, cu ecouri ale războiului civil și cu „falangiști” aduși în scenă. Ea coboară însă în timp, urmărind familia Vadell, printr-o suită de episoade care se constituie în niște povestiri fascinante, cu eroi cu biografii insolite, Vicarul Dionis, Matilda – femeia ucisă în auto-dafé, cele trei surori – omorâte pe rând de ftizie, comunardul deportat în Noua Caledonie, un ciumat, un pirat și un hoț toți își duc dramele închegându-le într-o adevărată saga. Tot așa din fărâmiturile de peisaj, se încheagă imaginea insulei Mallorca.

104 – **Presa scrie istoria**. Primul simpoziom național de jurnalism, 11-12 mai 2006, Chișinău. Volum coordonat de Maria Danilov și C. Manolache. Chișinău-Ploiești, Editura Libertas, 2008 (29x20). 190 p cu ilustr.

Volumul reunește lucrări prilejuite de „Primul simpozion național de jurnalism” – Chișinău (11-12 mai 2006) – sărbătorirea centenarului presei românești din Basarabia (ziarul „Basarabia”, apărut pe 24 mai 1906). Sunt inserate în volum: un cuvânt înainte al ediției (dr. Maria Danilov), care evocă desfășurarea simpozionului; un cuvânt de salut (Const. Tănase), două comunicări semnate de Anatol Petrencu și Constantin Manolache și cele prezentate în cadrul simpozionului, structurate pe două teme: I – anul 1906 și „Basarabia” și II – Presa din Basarabia, în anii 1906-2006).

La final, câteva imagini de la simpozion și ilustrații la materialele prezentate.

105.– Prezența aripei. Antologie. Ediție îngrijită de: Constantin Manolache, Ploiești, Editura Libertas, 1999. 84 p.

Volumul începe cu poezia *Lecția despre cerc* a lui Nichita Stănescu, care a constituit și tema concursului literar, în urma căruia au fost selectate creațiile antologate, prezentate în „Câteva lămuriri” de C. Manolache. Prima parte cuprinde versuri semnate de: Georgiana Albu, Ioana Bidilică, Patricia Bădulescu, Alina Buda, Loredana Sumănariu, Elena Iuliana Grădinaru, Maria Ristea, Ramona Dobre, Ileana Negrea, Roxana Stroilescu, Maria Nicolai, Gina Ștefan, Cristina Dudu, Bogdan Bodeanu, Gina Șerbănescu, Raluca Vlășceanu, Angela Ilie, Vasile Ion Ciutacu, Diana Petroșanu, Mihaela Bidilică Vasilache, Daniel Tudor. A doua parte cuprinde proze scurte, realizate de: și Georgiana Albu, Diana Busuioc, Andreea Moldovianu, Diana Petroșanu, Ioana Calen.

106. – ROMANCIUC, Vasile. Un ochi/ Un oeil. Antologie de Valeriu Rusu. Ediție îngrijită de Constantin Manolache și Estelle Variot (traduceri realizate de Valeriu Rusu, împreună cu Patricia Brun, Sébastien Bonnays, Tania Mendez, R. Mugnaioni, Brys Bonnal, Corinne Manivet, Nathalie Fernandez, Anne Marie Ricci, Magali Chappat). Ploiești, Editura Libertas, 2000 (20x12). 68 p.

Scurte meditații (adesea o singură frază împărțită în versuri), dar foarte inspirate, asupra vieții proprii și a vieții în general. Sunt niște gânduri simple, dar atât de clare, de spontane și de pline de adevăr, încât te cuceresc.

Iată un exemplu: *Busuioc*. „Busuioc la naștere/Busuioc la moarte/Floare de tristețe,/Floare de noroc.../Viața noastră toată,/Doamne, cum încap/Între două fire/Mici de busuioc!”

107. – RUSU, Valeriu. **Atitudini și mărturii**. Redactor: Constantin Manolache. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești, Centrul Județean pentru Promovarea Culturii Prahova, Editura Libertas, 2008 (29.5x20.5). 184 p.

Autorul, profesor emerit la Universitatea Provence din Aix-en-Provence, reunește aici o serie de mărturii ale operei sale de promovare a României și culturii românești, la care și-a asociat și familia (Aurelia și Romanița Rusu). Sunt inserate cuvântări, articole, convorbiri și interviuri, corespondență particulară și oficială etc.

Sentimentul care se desprinde din întregul volum este cel de amărăciune față de puțina înțelegere a oficialităților românești pentru cultura românească din afara granițelor și pentru promovarea imaginii României în străinătate. Ia poziție, alături de intelectualii patrioți de peste Prut, față de felul în care este tratată limba română și cultura românească în Republica Moldova.

La sfârșitul volumului, un „fișier bibliografic”, un adevărat curriculum, ni-l prezintă pe autor cu opera lui.

108. – RUSU TOGAN, Gherasim; RUSU, Mihai. **Cântecul vetrei**. Monografia localității Ghijasa de Sus, județul Sibiu. Ploiești, Editura Libertas, 2006 (20.5x14.5). 136 p. cu ilustr.

Carte cuprinzătoare, concepută modern și scrisă cu talent, accentul căzând pe trecut. Este evocată viața iobagilor, cu dramele lor, multe pagini cuprind povestirea unor episoade din anul 1848, în special represiunea maghiară. Alte numeroase pagini sunt consacrate etnografiei, folclorului, literaturii și artei populare, totul

într-un montaj inteligent și deloc emfatic și argumentat cu lucruri și lucrări de certă valoare. Chiar și elementele geografice sunt plastic prezentate prin denumirile lor și prin legăturile acestora cu fapte istorice, obiceiuri și tradiții. Cartea nu rămâne numai la nivelul pitorescului, nici în ceea ce privește prezentarea instituțiilor comunei în evoluția lor, nici în evocarea unor fii ai satului, astfel încât cartea este, așa cum o definesc autorii, „o monografie materială și spirituală”.

109. – RUSU TOGAN, Gherasim. **Distincția cuvintelor**. Versuri. Redactor și Prefață: C. Manolache. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2009 (20.5x14.5). 104 p.

În prefața volumului, poetul e prezentat ca un inspirat purtător de cuvânt al nădejzilor și mai ales al dezamăgirilor noastre post-decembriste. Plecat de la țară, poetul caută cu disperare puritatea satului și bunăstarea cinstită și luminată a orașului. Negăsindu-le, își exprimă revolta pe care însă și-o temperează transformând-o în durere, în neliniște, neîncredere, nostalgie. Poeziile sunt scurte sau foarte scurte de parcă n-ar vrea să-și spună tot oful, ci ar mai lăsa ceva pentru altă dată.

Lectura cărții întărește aprecierea din prefață: „Poemele volumului *Distincția cuvintelor*, impresionează prin încărcătura emoțională profundă și sinceră, precum și prin limbajul poetic limpede, elevat și convingător”.

110. – RUSU TOGAN, Gherasim. **Gelu și semenii lui**. Povestire istorică. Redactor: C. Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2002 (20.5x14.5). 110 p.

Este o reconstituire frumoasă și veridică, în același timp, a vieții și luptei românilor din Transilvania, în secolul al X-lea. Personajul principal este voievodul Gelu, Românul de la Dăbâca, poate nu ca prezență în paginile cărții, ci ca spirit al libertății spre care se îndreaptă toate nădejzile, în numele căruia se duc luptele. Povestirea este traversată de nenumărate personaje, unele, doar amintite, altele, individualizate: ciobani, plugari și oșteni în același timp. Este lupta pentru supraviețuire nu a unui ins sau a unei

familii, ci a unui neam întreg, o luptă dură, cu năvălitorii, o luptă dârză, rareori violentă, niciodată cu ură, cu dor de răzbunare, cu cruzime, ori cu clamări deznădăjduite sau panică. Este o luptă în care se naște eroism, vitejie, solidaritate, dar și trădări. Cartea face impresia unei compoziții impresioniste, nu în ceea ce privește fermitatea conturilor și consistența personajelor, ci în lipsa aparentă a unei scheme în organizarea ei. Aceasta nu lipsește însă, ci este doar mai discretă, mai fină, mai savantă chiar, personajele din această „la vie qui passe”, având fiecare destinul lui spre care se îndreaptă implacabil. Savoarea cărții este sporită de stilul plăcut, odihnitor, care te trimite în epocă, care pare arhaizant, dar, în realitate, numeri pe degete cuvintele care ar avea nevoie de un glosar.

111. – RUSU TOGAN, Gherasim. **Nefericiri întâmplătoare.** Roman. Redactor: C. Manolache. Coperta: Ciprian Surdu, Emanuel Vasile. Ploiești, Editura Libertas (Tipografie Zappy's), 2003 (20x14.5). 152 p.

Acțiunea se desfășoară, în principal, în interiorul eroului cărții, de fapt singurul personaj al romanului, ceilalți fiind numai figuranți. Acesta este cotropit, până la obsesie de frica de a nu părea laș față de comuniști, față de regimul impus de ei. De aici, o serie de atitudini și de acțiuni sincere, curajoase, legitime, dar care îi scapă de sub control și-l fac să trăiască în marginea societății, după ce își distrusese cariera și familia.

112. – STĂNESCU, Nichita. **Această țară de vis.** Versuri. Culegere și prefață de Constantin Manolache. Coperta și ilustrațiile: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2001 (20.5x14.5). 96 p.

Este o antologie din poezia lui Nichita, închinată „țării sale de vis”, oscilând între odă și elegie, dar mereu cu imagini surprinzătoare, proaspete și pline de dragoste. Alături de cele 25 de poeme, sunt cuprinse și câteva „pagini de jurnal”, exprimând aceleași sentimente, sub forma unor cugetări.

Un cuvânt înainte al antologatorului și, pe ultima copertă, câteva aprecieri ale lui Valeriu Rusu, oferă un plus de perspectivă versurilor.

113. – STĂNESCU, Nichita. Această țară de vis. Versuri. Ediția a doua. Culegere și prefață de Constantin Manolache. Ploiești, Libertas, 2003 (20.5x14.5). 72 p.

Un comentariu inspirat te introduce în lirica de un patriotism subtil, nedeclarativ, dar sincer și puternic a lui Nichita Stănescu.

Volumul a apărut la doi ani după prima ediție, aproape identic. Lipsește doar poemul „Tragică durere”, în schimb s-au adăugat alte două: „Către” și „Fiind și strigând”.

Mihai Vasile a păstrat aceeași copertă, introducând unele schimbări doar în ilustrație.

114. – STĂNESCU, Nichita. Dor de Eminescu. Antologie și prefață: Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2000 (20.5x14). 128 p.

În prefața sa, editorul prezintă structura lucrării: 1) poezii dedicate lui Eminescu, inspirate de teme eminesciene sau care includ elemente specifice universului eminescian; 2) proze și fragmente de proză, îndeosebi eseuri, de asemeni, închinată personalității și operei marelui poet; 3) interviuri și fragmente de interviu, cu referire la Eminescu; 4) mărturii și păreri, punctând aspectul adus în discuție, aparținând unor personalități care l-au cunoscut pe poet.

115. – STĂNESCU, Nichita. Eu nu mă spăl de poporul meu. Ediție îngrijită de Constantin Manolache. Coperta și tehnoredactarea: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2006 (14.5x19.5). 112 p.

În „Nota editorului” (C.M.), se explică de ce s-a ales această sintagmă ca titlu al „cele mai consistente culegeri de poeme nichita-stănesciene” pe tema iubirii de țară. Se indică și

volumele din care s-a făcut selecția, ca și prezența în ea a patru poeme inedite, oferite de Muzeul Literaturii.

Câteva fraze, foarte sugestive din paginile de jurnal ale poetului, sunt folosite „În loc de prefață”.

Selecția cuprinde 56 de poezii. Patriotismul lor este cald și discret.

Constantin Manolache semnează și o postfață (comentariu succint al versurilor din culegere) și o pertinentă și cuprinzătoare notă biografică.

116. – STĂNESCU, Nichita. Îngerul cu o carte în mâini. Redactor: Constantin Manolache. Ilustrațiile: Nichita Stănescu. Coperta: Mihai Vasile. Ploiești, Libertas, 1991 (19x13). 56 p.

A doua carte editată de Libertas, pe care redactorul ei o consideră „o invitație la călătorie în universul fascinant al aventurii poetice stănesciene”. În loc de prefață sunt oferite câteva cuvinte ale lui Nichita despre îngerul-copil, tălmăcitor al pietrei. Sunt apoi inserate poemele: „Fulgerul și frigul”, „Tablou cu orbi”, „Îngerul cu o carte în mâini”, „Pierderea cunoștinței prin cunoaștere”, „Papyrus și lacune”, „Focul și gheața”.

117. – STĂNESCU, Nichita. Leoaică tânără, iubirea. 70 de poeme de dragoste. Selecție, prefață și schiță biobibliografică de Constantin Manolache. Ploiești, Libertas, 2003 (20x12.5). 112 p.

Antologie lirică precedată și urmată de prezentări ale poetului. Prefața, „Vorbire către cititor” este un inspirat demers metaforic pentru realizarea unei comuniuni între cititor, poet și operă. Ultima parte a cărții prezintă succint, în stil monografic, viața și creația lui Nichita.

Coperta și prezentarea grafică, inspirație, sunt realizate de Mihai Vasile.

118. – STĂNESCU, Nichita. Leoaică tânără, iubirea. 70 de poeme de dragoste. Ediția a II-a. Selecție, prefață

și schiță bio-bibliografică de Constantin Manolache. Ploiești, Libertas, 2005 (20x12.5). 112 p.

Această ediție, reproduce cu fidelitate prima ediție, realizată cu doi ani înainte și epuizată la acea dată. Mihai Vasile a schimbat coperta, valorând-o numai în nuanțe de albastru și oferind, pe ultima ei pagină, un facsimil după un fragment de confesiune lirică a lui Nichita.

119. – STĂNESCU, Nichita. **Leoaică tânără, iubirea./Junge Löwin die Liebe.** Ediție bilingvă româno-germană. Ploiești, Editura Libertas, 2004 (20.5x14.5). 72 p.

Selecție de poezii din volumul cu același nume, Cuvânt înainte și schiță biobibliografică de Constantin Manolache. Varianta în limba germană: Cătălina Ene. Coperta: Mihai Vasile.

Carte apărută în cadrul programului cultural inițiat de Consiliul Județean Prahova și Societatea pentru Literatură, Muzică și Artă „Alexandru Ioan Cuza” din Heidelberg.

120. – **Nichita Stănescu sau schimbarea monedei în cuvânt.** Ediție îngrijită de dr. Ion Donoiu și Constantin Manolache. Coperta și macheta artistică: Mihai Vasile, Editura Libertas, Ploiești, 2005 (21.5x15) 124 p.

În prefață, Constantin Manolache, comentează succint conținutul acestei cărți: este o culegere de versuri și proză pornind de la una din confesiunile literare ale lui Nichita Stănescu care a încercat sentimentul că poate vedea cu proprii lui ochi trecerea materiei în cuvinte, adică în acea atmosferă abstractă în care și stelele pătrund doar prin numele lor. De aici, ca și de la pasiunea poetului pentru istorie, pentru arheologie, pentru numismatică – titlul volumului de față.

Prima parte cuprinde texte din Nichita Stănescu: o confesiune, cinci poezii dedicate Histriei, apoi 18 proze foarte scurte, titrate liric și închinat lui *Vasile Pârvan, stâlpul*. Urmează amplul poem *Focul și gheața*, *Balada celor patru numismați* și

câteva scurte poezii dedicate familiei Donoiu. Sunt inserate 7 poeme „dăruite” de Nichita lui Ion Donoiu (toate și în facsimil) și câteva note pe teme care au dat numele volumului. (p. 9-68).

Gheorghe Tomozei este prezent în volum cu un „joc” nichitian (amintiri), un jurnal al unei excursii la Histria (1980) cu Nichita în grup, 7 poeme compuse după un ritual nichitian, la cererea dr. Ion Donoiu, o notă „Memoria numismaticii” (p. 69-88).

Adam Puslojič este prezent cu cinci poeme, din 29 martie 1997, compuse, la Ploiești, în amintirea lui Nichita (p. 89-95), (p. 96-112). Volumul se încheie cu o schiță bio-bibliografică semnată de C. Manolache.

Multe facsimile și portrete.

121. – STĂNESCU, Nichita; TOMOZEI, Gheorghe. Dedicății. Grafica: Mircea Dumitrescu. Redactor: C. Manolache. Poeme inedite. Ploiești, Editura Libertas, 1992. 32 p. (N.I. – 40.205).

Este o lucrare interesantă tocmai prin insolitul ei. Ea are și un istoric: doctorul Ion Donoiu, om de spirit și de cultură, pasionat numismat, era bun prieten cu o serie de poeți și un excelent amfitrion. În 1980, el i-a solicitat lui Nichita scrierea unor poezii speciale, cărora le-a fixat și titlul. Nichita se execută, scrie poemele cerute, lăsând în ele destule ecouri numismatice și antice. După cinci ani și după moartea lui Nichita, poetul Gheorghe Tomozei se pretează și el acestui minunat joc nichitian. La 10 august 1985, la cererea aceluiași dr. Ion Donoiu, scrie și el șapte poeme pe care i le dăruiește acestuia, cu făgăduiala că nu le va publica niciodată.

Volumul prezintă, după câte o notă introductivă, mai întâi în facsimil apoi în caractere de tipar, poemele respective.

Cele ale lui Nichita sunt titrate: Logos, De dragoste ancestrală, Răpirea Europei, Cantabile, Pontică, Chip ianifer.

122. – STOICESCU, Bogdan. Convorbiri la lumina gândului. Despre fragilitatea vieții, iubire, prietenie și alte închipuiri. Macheta artistică, redactarea și coperta: Mihai Vasile. Colecția „Festivalul artelor Nichita la

echinoctiu” (coordonator: prof. dr. Const. Manolache). Ploiești, Editura Libertas, 2006 (20x14). 176 p.

Este o carte deosebită, greu de integrat în vreo structură. Este consacrată lui Ion Stratan, la o jumătate de an de la trecerea lui în eternitate. A fost o muncă migăloasă, în egală măsură entuziastă și pioasă, de a-și aduna amintirile, de a le alătura unor cuvinte ale lui Stratan, publicate sau reținute de el, și unor mărturii ale altor prieteni ai defunctului (Traian T. Coșovei, Mihai Vasile, Ioan Vieru, Ioan Mihai Cochinescu, Florin Dochia)

Cartea începe cu poezia *Frunze*, pe care Stratan o dedica lui Bogdan Stoicescu, la 21 decembrie 1998, precedată de facsimilul ei. Urmează un emoționat și emoționant „pentameron” al autorului, pomind de la o fotografie a poetului.

În restul volumului, sunt mici articole de colaj, împărțite în *Convorbiri 1* și *Convorbiri 2*. Ele sunt titrate foarte sugestiv, de regulă cu cuvinte și expresii ale poetului, ca: Eu sunt cărțile mele.../Poetul este un fel de asistent social.../Poezia e singura declarație de dragoste pe care nu ți-o iei înapoi.../„Sîntem și ceea ce visăm, nu doar ceea ce întâmplăm...” etc.

În volum, mai avem un medalion al poetului, un portret al lui Stoicescu, dublat de unul schițat de C. Veluda.

Cartea aceasta nu se pretinde a fi nici o biografie, nici o monografie, dar ea conturează, mai mult și mai bine decât oricare alta, silueta psihică și dimensiunile poetice ale lui Ion Stratan.

123. – STRATAN, Ion. **Casa părăsită**. Ediție îngrijită de Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2006 (20x21). 24 p.

Redactorul mărturisește că lucrarea este un proiect al autorului și al lui din 2003. Poemul a apărut chiar în acel an, ca supliment al revistei „Convorbiri literare”, numărul din iulie, dar visul lor abia acum se împlinește. Într-adevăr, placheta continuă jocul nichitian pe care l-au jucat atunci ei imaginând cu voluptate desene, texte, spații albe. Pentru că, la Mihai Vasile, și spațiile albe vorbesc. Pe aceste spații, poemul, imprimat cu caractere energice, frumos așezate în pagină, se gustă, concomitent, cu

ochii, cu mintea și cu sufletul. Spațiile albe se împletesc și cu desenul și-l pun în valoare. Sunt aici două elemente anatomice, un picior și o mână, evocate cu multă precizie, făcându-te să simți calitatea concretă a materiei vii, dar și, fără nici un fel de intenție narativă, să intuiești un anumit gest. Apoi multe torsuri, în cele mai obișnuite sau în cele mai bizare poziții, unele destul de precis conturate, altele rămase în starea de eboșă. Toate aceste desene nu sunt ilustrații la poemul respectiv, nu sunt o traducere plastică a înțelesului versurilor, dar se armonizează perfect.

Placheta mai oferă un medalion Ion Stratan, referiri la el, fotografii, unele, probabil, inedite și un cuvânt de încheiere al lui Mihai Vasile, care te face să te întrebi de ce pe copertă nu apar doi autori.

124. – ȘERBAN, Corneliu. Mic și mare. Versuri pentru preșcolari, școlari, bunici și părinți – (numai dacă sunt cumiți). Redactor: Constantin Manolache. Desenele: Florin Șuțu. Coperta și macheta artistică: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2001 (29x20.5). 34 p.

Culegere insolită de versuri cu imagini și sonorități din lumea copiilor, menite să-i atragă, dar și să le pună mici probleme de viață, la care să se gândească amuzându-se. Interesant și „Cuvântul înainte”

În cele 28 de scurte poezii, li se vorbește micilor cititori despre familie, școală, natură, jucării, cu intenții educative, dar deloc didactice.

125. – ȘERBAN, Corneliu. Scrisoare de dragoste. Redactor: C. Manolache. Versuri. Ploiești, Editura Libertas, 2002 (20.5x14.5). 44 p.

Poeme scurte, pline de sensibilitate, uneori mergând spre o erotică extrem de fragilă, altele frizând, prin căldura imaginilor, literatura pentru copii. La sfârșit – câțiva poeți străini în versiunea românească a lui Corneliu Șerban: Eftim Eftimov, Eleni KoniePELLI-Siaki, Alexandr Blok, Pecs Gabriela.

Coperta aparține lui Mihai Vasile, iar grafica, plină de prospețime și de rafinament este semnată de Florin Șuțu. Redactor: Constantin Manolache.

126. – Teatrul Equinox. Bufonul și moartea. Program. Ploiești, Editura Libertas, 2003 (20x11). 10 p. cu ilustr.

O copertă de carton galbenă are pe prima față o ilustrație, probabil o reducere a afișului. Valorat în nuanțe de galben și maro, este prezentat un chip bărbătesc pe un fond aproape negru. Primele două pagini conțin trei fragmente dintr-un interviu luat actorului și regizorului francez Roland Timsit, referitoare la Equinox și la acest spectacol. Pagina a III-a cuprinde câteva cuvinte ale lui Mihai Vasile (bine simțite) despre „oralitatea” lui Nichita Stănescu și oferă distribuția spectacolului. Pagina ultimă este ocupată cu o gravură sugerând încifrat o anatomie umană. Între filele albe, la mijloc, pe hârtie galbenă, frumoasă, sunt alte șase pagini, prinse ingenios, conținând o cronologie a mișcării Equinox.

127. – Teatrul Equinox. Poezia teatrului – teatrul poeziei. Program. Ploiești, Editura Libertas, 2002 (20x14). 44 p. cu ilustr.

Este caietul-program al stagiunii de primăvară 2002.

Găsim coperta, pe care o hașură sugerează un fragment dintr-un chip uman misterios și elocvent totodată, apoi un exercițiu de caligrafie cu numele teatrului și oferta lui, apoi emblema teatrului, acea mască defășurată în spirală. Găsim și definirea Equinox-ului prin trei răspunsuri la o ipotetică întrebare, ca și referirile laudative ale lui Roland Ménard și programul întregii stagiuni. Se oferă și trei pagini de portrete ale autorilor textelor și scenariilor stagiunii, ale invitaților speciali, ale interpreților și ale regizorilor și scenografilor. Apoi, o pagină sau două sunt rezervate fiecărui spectacol, premieră sau reluare, mijloacele de prezentare fiind însă foarte variate. Unele pagini sunt reducția unui afiș, altele, un scurt comentariu asupra a ceea ce spectatorii vor vedea și vor auzi, referiri la textul interpretat (în această ordine, vreau să menționez acel minunat comentariu al lui

Mihai Vasile la *Conu Leonida*). Uneori, se oferă „distribuția” la spectacolul respectiv, alături o notă biografică a unui scenarist, regizor, actor. În unele pagini, Mihai Vasile mărturisește cum a scris un scenariu sau cum a montat un spectacol, altele se constituie în mici cronici muzicale.

128. – Teatrul Equinox Ploiești. Stagiunea de primăvară 2008. Prima parte: ianuarie, februarie, martie. Ploiești, Centrul Județean pentru Promovarea Culturii [Editura Libertas], 2008 (21x13.5).

Este un caiet-program al unei ministagiuni a teatrului, prezentând toate activitățile, dar nefăcând inutile mici programe speciale pentru fiecare din ele. Realizarea lucrării aparține lui Mihai Vasile, deși numele lui nu apare (decât cu totul local, în p 14), dar îi poartă amprenta (o încărcătură puternic romantică, exprimată dur, uneori frizând suprarealismul). Pe coperta II, răspunzând unor posibile întrebări, arată ce este Teatrul Equinox: este un loc... este o grupare artistică... este un alt fel de teatru... adnotând fiecare răspuns. Urmează un motto emoționant din Geo Bogza, apoi două pagini intitulate „...dacă treci râul Selenei...” închinată premierei serii memoriale Mihai Eminescu, o evocare plină de relief și savoare construită din numai două reproduceri (o sculptură și un desen) și din două scurte texte (G. Călinescu și Nichita Stănescu). Alte două pagini anunță deschiderea expoziției retrospective de artă fotografică „David Friedman”, cu o notă mai mult sentimentală decât biografică, un portret și un studiu al acestuia. Paginile 6-7 anunță seara memorială „I.L. Caragiale”. Paginile 8-9 sunt rezervate spectacolului-lectură *Cu genunchii la gură*. Nu putem să nu amintim p. 12-13 cu proiecția filmului *Șarpele* (V. Sergovici, după Mircea Eliade); sau p. 14 cu cele două excelente fotografii artistice din expoziția *Nostalgii* ale lui Mihai Vasile. Placheta se încheie cu anunțarea festivalurilor „Nichita la Echinocțiu” și „Teatrul poeziei – poezia teatrului” și o referire la Equinox a lui Chapo.

129. – Teatrul Studio Equinox. 1980-2000. Ploiești. [Editura Libertas], Centrul Județean al Creației Artistice Prahova, [2000], (20x12.5). 16 p.

Caiet jubiliar al teatrului. Conținutul principal al lucrării îl constituie cronologia mișcării Equinox.

130 – **URSACHE, Magda. Bolile spiritului critic. Eseuri atipice.** Ploiești, Editura Libertas, 2006 (20.5x14.5). 288 p.

Cartea apare ca un panopticum de moravuri literar-artistice postdecembristice. În egală măsură, sunt vizate persoane și mentalități din scrisul românesc mai vechi sau mai actual.

Eseurile atipice sunt – cu sau fără voia autoarei – o reconstituire a câteva decenii de literatură și de critică literară românească. Ele iau, în unele locuri, un aspect memorialistic, evocând tribulațiile autoarei în perioada comunistă. Din mulțimea de idei care hrănesc lucrarea, desprindem insistența documentară cu care își exprimă nedumerirea și dezgustul față de cei care, cu vehemență, își atacă, acuză confrății de practici literare – și nu numai – comuniste, deși s-au găsit exact pe aceeași poziție. O indignează polemicile nesfârșite între critici și literați sau chiar între critici, nu prin existența lor, ci prin felul în care sunt desfășurate.

Cartea este scrisă cu o vervă deosebită și se citește cu multă plăcere.

131. – **VASILE, Mihai. Lecția de anamneză. Dialoguri teatrale.** Ploiești, Editura Libertas, 2009 (20.5x14.5). 147 p.

132. – **VASILE, Mihai. Mic dicționar de termeni teatrali.** Redactor: Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2005 (20.5x14.5). 152 p.

133.– **VASILE, Mihai. Mic dicționar de termeni teatrali.** Ediția a II-a. Ploiești, Editura Libertas, 2008 (20x14.5). 160 p. cu ilustr.

134. – VASILE, Mihai. **Șaptezeci și șapte**. Ploiești, Editura Libertas, 2007 (20.5x14). 112 p.

Cartea apare sub patronajul Festivalului artelor „Nichita la Echinocțiu”, ediția a II-a, martie 2007 (coordonatorul colecției: Constantin Manolache).

Volumul conține 50 de scurte poeme supratitrate sugestiv *Obosiți de-atâta carnaval*, un ciclu de trei poeme în proză (*Nisip în clepsidră*) și o proză (*Cotrobăiala*).

135. – **Vălenii de Muntenbad**. Iorga în presa umoristică din anii 1906-1913. Selecție și prezentare: Constantin Manolache. Macheta artistică și coperta: Mihai Vasile. Ploiești, Editura Libertas, 2006 (21x21). 36 p.

C. Manolache a făcut o selecție inspirată din producția acelor ani a unor graficieni-caricaturiști ca: Ressu, A. Murnu, F. Șirato, Tojo, Iosif Iser, dar și a unor anonimi. Antologatorul dovedește un deosebit simț selectiv, alegând nu numai piese cu valoare artistică, ci, în același timp, și șarje prietenești la adresa lui Iorga. Sunt ironizate statura foarte înaltă a lui Iorga, nelipsita lui barbă, uneori îmbrăcămintea, mai ales pălăria. Totdeauna, însă, este surprins într-un moment pozitiv, niciodată nu este într-o situație penibilă. La unele caricaturi, sunt anexate și texte, în versuri sau proză, cu același caracter, semnate cu pseudonime: Gheorghe Biciușcă, Nae Saltimbanu. (N.D. Țăranu), Jorju Delamidilu (Ranetti), I.R., Al. G. Doinaru, Tarascon (Ranetti), Petre Locusteanu.

Titlul albumului este preluat de la una din caricaturi.

136. – VILLALONGA, Llorenç. **Bearn sau Cabinetul păpușilor**. Roman. Traducere și prefață: Valeriu Rusu. Ediție îngrijită de Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2001 (20.5x14). 308 p.

Câteva date asupra operei, apărută în spaniolă în 1956, apoi în catalană în 1961, similitudinile cu *Ghepardul* lui

Lampeduza; (sub titlul *Majorca, Mallorca*); un cuvânt către cititorul roman cu prezentarea sumară a Balearelor și a autorului; o cronologie a lui Villalonga (1897-1980); o „introducere” în roman sub forma unei scrisori a celei care a găsit manuscrisul și, în sfârșit, romanul propriu zis în versiunea românească după cea catalană.

137. – Vorbirea mâinii. Antologie lirică a laureaților concursului de poezie Nichita Stănescu. Ediție îngrijită și Prefață de Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2003 (20x13). 80 p.

Culegere de poezii și proze lirice, prezentate la concurs de elevi din ultimele clase de liceu, studenți sau tineri absolvenți de facultate: Liliana Angelescu, Patricia Bădulescu, Alina Buda, Cătălina Ene, Maria Florică, Livia Gabriela Ion, Elena Iuță, Adina Maria Mateescu, Adriana Mitucă, Ioniță Constantin Neagu, Marian Nedelcu, Alice Onofrei, Gabriela Pavel, Gabriela Pelmuș, Ariadna Petri, Adrian Pisăliță, Cătălin Ionuț Soare, Toma Soare, Claudia Georgiana Stroe, Gina Șerbănescu.

Coperta și prezentarea grafică: Mihai Vasile.

138. – VUKADINOVIĆ, Miljurko. Mă numesc Nichita. Despre Ultimul Poet – tălmăcire de autor. **Zovem se Nikita.** O Poslednjen Pesniku-prepevav autor. Redactor și prefațator: Constantin Manolache. Coperta și tehnoredactarea: Mihai Vasile. Ilustrații: Vlad Ciobanu. Ploiești, Editura Libertas, 2006 (20x14.5). 208 p.

Vukadinović, poet sârb care stăpânește bine limba română și crează în această limbă, a fost puternic atras de personalitatea și de opera lui Nichita Stănescu. Poemele din acest volum au fost scrise mai întâi în limba română și publicate în volum, la București, în anul 2005. Imediat, el le-a tradus și în limba sârbă, oferindu-le Editurii Libertas, pentru realizarea unei cărți bilingve. Într-un pertinent cuvânt înainte, C. Manolache ne oferă câteva date din biografia lui Vukadinović, ne prezintă succint, dar sugestiv,

opera lui poetică și încearcă să definească rolul uriaș pe care Nichita l-a avut în închegarea și rotunjirea ei.

Secțiunea a III-a
CATALOGUL LUCRĂRILOR PROIECTATE SĂ APARĂ
ÎN 2010 ȘI 2011

139. – **APOSTOL, Mihai. Mărturii teatrale**

140. – **Basarabia, basarabenii și Prahova. Culegere de materiale**

141. – **BENA, Romulus. România postdecembristă în amintirile consulului general român de la Marsilia**

142. – **BURCĂ, Rodion. Afară din întuneric**

143. – **Calendar cultural prahovean 2011. Ploiești, Editura Libertas, 2011 (20.5x14). cca. 150 p.**

144. – **COSTEA, George. Contribuția satului Hăbud la făurirea României Mari**

145. – **Cultură și civilizație tradițională în comuna Ștefești. Culegere de materiale rezultate ale unei cercetări întreprinse de C. Manolache.**

146-147. – **Cursurile de vară ale Universității Nicolae Iorga. Vălenii de Munte, edițiile 2009 și 2010. Cronici selectiv de Constantin Manolache. Ploiești, Editura Libertas, 2010 (20.5x14.5). cca. 240 p.**

148. – DRAGOMIR, Amalia. **Lumea din mine.** Culegere de versuri. Ediție îngrijită de C. Manolache

149. – FESTIVALUL ARTELOR. **Nichita la Echinocțiu.** Ediția a V-a. 21-31 martie 2010. Ploiești, Consiliul Județean Prahova, Centrul Județean de Cultură, Forumul European pentru Istorie și Cultură, Asociația Cultural-Artistică Equinox. [Editura Libertas].

150 – FESTIVALUL ARTELOR. **Nichita la Echinocțiu.** Ediția a VI-a, 21-31 martie 2011. Ploiești, Consiliul Județean Prahova, Centrul Județean de Cultură, Forumul European pentru Istorie și Cultură, Asociația Cultural-Artistică Equinox. [Editura Libertas], 2009

151. – **Folclor literar din Basarabia.** Perioada interbelică. Ediție, în două volume, îngrijită de Petru Ursache și Constantin Manolache.

152. – **Folclor literar și muzical din Cosăuți-Soroca.** Culegere de folclor literar și muzical. Culegere de Lilia Zagaevscaia. Lucrare aflată în portofoliul editurii

153. – **Folclor literar, muzical și coregrafic din comuna Berteș.** Culegere de Constantin Manolache.

154. – **Folclor literar-muzical din Prahova.** (Antologie) Realizator: C. Manolache

155. – FRIEDAMNN-NICOLESCU, Iosif. **Tragicul sfârșit al lui Nicolae Iorga**

156. – IORGA, Nicolae. **Țara Românilor. I. România • 1 • Județul Prahova cu un adaus.** Ediție nouă. Ploiești, Editura Libertas, 2011 (format 19.5x13). 120+18+10 p.

Reproducere facsimilată după: N. Iorga. Țara Românilor – I – România – 1 – Județul Prahova. Vălenii de Munte, Tipografia „Neamul Românesc” – societate cooperativă, 1910 (19.5x13). 120 p. cu un Adaus 18+10 p. și o hartă de sublocotenentul C. Zagoriț.

157. – MANOLACHE, Constantin. **Cultura și civilizația tradițională în opera și activitatea lui N. Iorga.** Ploiești, Editura Libertas, 2011 cca. 350 p.

Lucrarea de doctorat a autorului, în extenso (apărută în rezumat în 2008). Lucrarea se află în portofoliul editurii.

158. – MANOLACHE, Constantin și colaboratorii. **Drajnele și Ogretinul.** Presentare monografică.

159. – MANOLACHE, Constantin. **Graiul popular din Valea Teleajenului.** Studiu. Lucrare aflată în portofoliul editurii

160. – MANOLACHE, Constantin. **Un singur trup tot acest neam.** Volumul II. Ploiești, Editura Libertas, 2010.

Reconstituirea cursurilor de vară și a activității lui N. Iorga la Vălenii de Munte în perioada interbelică.

161. – **Mărturii ale unor participanți la cel de-al doilea război mondial.** Culegere în curs de finalizare. Realizator: C. Manolache

162. – NICOLESCU-PĂCUREȚI, A. **Monografia comunei Păcureți**. Ediția a II-a. Ploiești, Editura Libertas. 1910-1911 (21x15). 238 p.

A. Nicolescu-Păcureți. *Monografia istorică, economică, statistică, culturală și socială a comunei Păcureți din județul Prahova*. Documente, planuri, facsimile și ilustrații (Lucrare premiată de Academia Română). Ploiești, Tipografia „Izbânda” – Calea Romană. No. 25. 1912.

163. – **Poeți țărani din Prahova**. Culegere și comentariu de C. Manolache.

164. – POPESCU, Paul. D. **Prahova. Bibliografie uzuală**. 2012 (format A4), cca. 200 p.

O bibliografie a județului defalcată pe localități având cca 2000 de poziții, servind celor care, dintr-un motiv sau altul, vor să se informeze asupra orașului sau comunei în care trăiesc.

Lucrarea se află în portofoliul editurii.

165. – POPESCU, Paul. D. **Școala și lumea ei**. Contribuții la monografia Școlii Populare de Artă din Ploiești. Ploiești, Editura Libertas, 2012, format A5, cca 350 p.

166. – **PRAHOVA. ROMANIA**. Album. Fotografii și machetă artistică: Mihai Vasile

167. – ROȘCULEȚ, Teodor. **Materialuri folcloristice**. Volumul I

168. – ROȘCULEȚ, Teodor. **Materialuri folcloristice**. Volumul II

169. – RUSU, Aurelia. **Eminescu. Ipoteza atomilor**

170. – STĂNESCU, Nichita. **Colindă de țară. Culegere tematică de versuri, completate cu câteva fragmente de proză. Ediție îngrijită de C. Manolache**

171. – STĂNESCU, Nichita. **Leoaică tânără, iubirea. Ediția a IV-a. Ediție îngrijită de C. Manolache**

172. – VASILE, Dana Sînziana. **Accidentul și alte povestiri**

173. – VOINEA, Victoria. **Ecoul luminii**

EDITURA LIBERTAS

SCHIȚĂ MONOGRAFICĂ

O EDITURĂ MATURĂ

„Libertas” împlinește două decenii de existență. A trecut, deci, de vârsta majoratului, este desigur tânără, dar a depășit încercările și experiențele începutului și intră în maturitate. Este, deci, momentul să ne oprim asupra ei.

În prezentarea Editurii „Libertas”, începem prin a căuta câteva note care să o individualizeze în peisajul atât de bogat al editorialisticii prahovene din ultimele două decenii.

Prima care ne vine în minte este vechimea ei. Într-adevăr, activitatea ei s-a desfășurat pe două decenii și este departe de a se fi epuizat. În 1990, a apărut prima carte care purta emblema „Libertas”, iar ultima (până în prezent) este volumul de față. A apărut, deci, când niciuna din actualele firme care produc carte nu începuse încă să se manifeste. În acest interval, „Libertas” a scos permanent cărți, asigurând o continuitate de 20 de ani. Această longevitate și continuitate nu o mai cunoaște decât Editura „Elit” (Elit Comentator), care acoperă aproximativ aceeași perioadă de timp. Ca și această editură, nici „Libertas” nu s-a

născut dintr-o tipografie sau dintr-un ziar. Și tot ca aceasta, a făcut nu numai muncă de prestator de servicii în domeniul tipografiei, ci și una de editor. Desigur, și ea a răspuns la solicitările unor persoane care voiau să li se tipărească volumele, plătind costul imprimării și ridicând întregul tiraj. Dar, în majoritatea cazurilor, „Libertas” și-a asumat răspunderea editării unor volume, de la preluarea manuscrisului până la difuzarea cărții. Dar aici asemănările se opresc. „Elit” a continuat să-și scoată cărțile la diferite imprimării, „Libertas” și-a creat mica ei tipografie proprie. „Elit” și-a cantonat activitatea în domeniul traducerilor din literatura occidentală, mai ales anglo-saxonă, „Libertas” și-a conceput un plan editorial mult mai variat, în funcție de nevoile cititorilor din spațiul etnic românesc și instituțiilor prahovene de cultură.

Dar, „Libertas” se deosebește de toate celelalte edituri prin faptul că produce exclusiv carte. Nici baza ei materială, nici forțele umane de care dispune, nici caracterul ei, nu-i permit să angajeze lucrări de legătorie, cartonaje, etichete, registre, formulare tipizate, invitații etc.

De altfel, și conținutul și modul de lucru sunt diferite de cele ale altor întreprinderi sau instituții similare.

Cum ar putea fi definit acest conținut al activității editurii? „Libertas” ar putea fi numită „Editura lui Nichita Stănescu”. Așa cum vom vedea, a dat peste 15 titluri de sau despre manifestări consacrate lui, ceea ce, raportat la întreaga ei producție de carte, dă cel mai mare procent între editurile țării. Ar mai putea fi numită „Editura Universității populare Nicolae Iorga” de la Vălenii de Munte. Începând din 2002, ea a publicat câte un volum-cronică pentru fiecare ediție, aceste volume

rămânând cele mai fidele și mai importante documente ale acestei activități – devenită demult o prestigioasă instituție. A publicat lucrări despre Iorga și a reeditat cărți de Iorga și cărți editate de Iorga. Ar mai putea fi numită o editură „Pro Basarabia și Bucovina de Nord”. Ea pune o grijă aproape obsesivă în tipărirea și difuzarea unei literaturi românești care să-i ajute pe românii de peste Prut în menținerea flăcării vii a culturii naționale.

Dar, în primul rand, ea este o editură a Prahovei. Ea a înțeles că sarcina ei este aceea de a publica lucrările de care cetățenii de toate vârstele ai județului au nevoie – acele lucrări pe care alte edituri, datorită caracterului și profilului lor, nu li le pot da. A tipărit astfel lista completă a monumentelor istorice din întregul județ. A tipărit și retipărit lucrări monografice asupra unor comune, sate, școli, instituții prahovene, lucrări științifice și literare realizate de autori prahoveni. Să nu uităm calendarul cultural prahovean scos în fiecare an. Desigur, că s-a ocupat și de folclorul prahovean, de artiștii amatori și a încurajat debutul unor oameni care căutau să-și valorifice amintirile. Dar nu s-a oprit aici. Editura „Libertas” a căutat să vadă ce lucrări românești sau străine ar putea interesa cititorii prahoveni, oferindu-le cu generozitate.

Deși se bucură de o foarte largă autonomie, ea nu este, totuși o editură privată, ci face corp comun cu o instituție publică, „Centrul Județean de Cultură Prahova”, sub egida Consiliului Județean Prahova, precum și cu o remarcabilă fundație culturală „Forumul European pentru Istorie și Cultură”, cu larg spectru de activitate în spațiul etnic românesc și în cel european.

„Libertas”, această editură activă și productivă, este produsul dragostei de cultură și de neam,

entuziasmului și voluntarismului celor ce i-au dat și îi dau viață.

Și mai este ceva: „Libertas” are un trecut mai vechi chiar decât propria ei existență. Oamenii care au întemeiat „Libertas” și care muncesc în cadrul ei, au editat cărți și înainte de 1989. Cercetând activitatea lor de atunci, vom înțelege mult mai bine orientarea și activitatea actualei edituri.

Prezentul capitol nu a urmărit, amintind și alte edituri, să facă din acestea niște termeni de comparație în favoarea editurii noastre. Fiecare editură are scopul ei, mijloacele ei, meritele ei, pe care nimeni nu trebuie să le estompeze în vreun fel. Noi am intenționat ca, tocmai cu ajutorul lor, să țăr murim locul și activitatea editurii noastre, să-i precizăm posibilitățile și dimensiunile.

LIBERTAS ÎNAINTE DE LIBERTAS

Spuneam, la sfârșitul capitolului anterior, că apariția Editurii Libertas a fost, într-un fel, pregătită cu mult înainte.

Pentru a se înțelege ce vrem să spunem cu aceasta, vom evoca deceniile anterioare, din punctul de vedere care ne interesează.

După cum se știe, instaurarea comunismului a dus la lichidarea tipografiilor și editorialisticii prahovene.

În decembrie 1948, toate tipografiile importante au fost comasate, sub o administrație unică, într-o întreprindere numită „Minerva”, cu caracter cooperatist. Celelalte, care aveau 1-3 salariați, au fost lăsate să lucreze în regim de atelier meșteșugărești.

La 1 ianuarie 1951, „Minerva” – împreună cu celelalte tipografii, a fost naționalizată și pusă sub egida Centrului Poligrafic nr. 3 din București, constituind „Filiala 13 – Ploiești” a acestuia.

După doi ani, în ianuarie 1953, numita filială a devenit o întreprindere independentă, autogestionară, având ca for tutelar Ministerul Culturii. După mai bine de patru ani, la 1 aprilie 1957, a fost trecută la Sfatul Popular al Regiunii Ploiești, pentru exact un an. La 1 aprilie 1958, devenea Întreprinderea Poligrafică Ploiești, sub conducerea Sfatului Popular al orașului Ploiești (devenit Consiliul Popular al Municipiului Ploiești). Tot utilajul tipografic luat la naționalizare a fost strâns și montat într-o mare clădire industrială, și ea naționalizată, pe strada Vasile Lupu nr. 45. Întreprinderea a funcționat aici mai bine de două decenii, până când și-a construit un local propriu în „Piața sârbească” (Strada Transilvania), sub conducerea și eforturile deosebite ale lui Mihai Anastase, managerul ei.

Reînnoindu-și treptat întregul utilaj, ea a fost singura tipografie de pe meleagurile noastre, care merită acest nume, până în 1990. Până în 1968, ea a mai avut și două filiale, una la Târgoviște și alta la Buzău, ca și o subunitate la Câmpina. Au mai existat ateliere tipografice în unele din marile întreprinderi ale județului – însă numai de uz intern.

În fapt, singura tipografie din Prahova, până în 1990, a rămas aceasta. Indiferent de instituția care a patronat-o, într-o perioadă sau alta, Întreprinderea Poligrafică Ploiești a fost supusă unui riguros control de partid. Deși directorul era provenit, de obicei, din activist de partid, cea care hotăra totul era Secția de propagandă a partidului. Numai ceea ce venea de la secția de propagandă se tipărea imediat și fără nici un alt

control. Toate celelalte comenzi erau executate numai dacă aveau avizul Direcției Presei. Mult mai greu era cu cărțile, broșurile și revistele care veneau din partea altor instituții și care tocmai ele constituiau suportul culturii locale.

*

Instituția care a făcut cel mai mult în această direcție, în perioada comunistă, a fost Casa de creație, asupra căreia ne vom opri mai mult. Numele de mai sus este convențional, nu oficial și l-am luat pentru că era mai scurt și pentru că era cel mai folosit în epocă.

Pentru a evoca această instituție, vom folosi, mai întâi, amintirile Jeanei Goldsfarb, cea care a condus instituția de la înființarea ei.

Casa Regională a Creației Populare s-a înființat în iulie 1956. La început, totul s-a redus la patru camere goale, un dosar și un colectiv format din șapte persoane.

Încăperile care constituiau sediul instituției se găseau în partea centrală a etajului II al Palatului Culturii. Dosarul cuprindea succinte informații privind activitatea unor instituții cu același profil din alte țări (prietene) și unele îndrumări asupra activității pe care trebuia să o desfășoare cea din Ploiești.

Cele șapte persoane angajate erau profesioniști într-un domeniu cultural artistic.

Jeana Goldsfarb (sau doamna Millian), până atunci inspector școlar la Secția de Învățământ Regională, avea o frumoasă cultură umanistă. Ca director al noii instituții, a dovedit tact în relațiile interumane, spirit de echipă, putere de muncă și, mai ales, înțelegerea scopului (și nu numai al celui oficial) activității instituției.

Erau, apoi, cei cinci „metodiști”: Prof. Gheorghe Ionescu – pentru muzică, Prof. Alexandru (Sandu) Anastasescu – pentru literatură, Prof. Zephi Alschek – pentru teatru, Dumitru Pârvu – pentru coregrafie și Ovidiu Poștina – pentru arte plastice. În sfârșit, mai era Marilena Eufrosin, pricepută și devotată secretar-contabil, care a slujit permanent instituția.

Dintre cei care i-au urmat Jeanei Goldsfarb (după pensionare), la conducere, amintim pe Sandu Anastasescu, Mihai Ispirescu și Constantin Manolache, cel care va conduce instituția timp de peste trei decenii. Toți aceștia lucraseră mai înainte tot aici, sau la Inspectoratul de Cultură, cunoscând deci bine problemele. Între timp, la începutul anilor '70, instituția își va schimba denumirea în „Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă”.

De-a lungul anilor, au mai lucrat în cadrul instituției, valoroși oameni de cultură și artă. Amintim dintre ei pe Corneliu Șerban, Eugen Bleoțiu, Moț Negoescu, Cornel Țânțu, Nicolae Dumitrescu, Marian Chirulescu, Victor Munteanu, Ioan Dan Nicolescu, Mihai Vasile, Constantin Hârlav, Mihai Capră și, desigur, mulți alții.

Sarcina care îi revenea instituției reieșea din însăși denumirea ei: dezvoltarea mișcării artistice de amatori pe baza preluării tradițiilor noastre populare. Instituția aceasta a fost printre primele din țară, atât prin amploarea activităților, cât și prin calitatea prestației ei. Ea își lărgea activitatea în toate sferele culturii și artei locale și chiar dincolo de ele, propagând dragostea pentru frumos. A luptat – este adevărat, prudent și discret – împotriva proletcultismului, împotriva cosmopolitismului (nu numai împotriva celui occidental, cum i se cerea, ci și împotriva celui oriental,

sovietic), fără să propage o cultură xenofobă. A luptat împotriva noului snobism, a kitch-ului, a prostului gust.

Desigur, a fost o activitate vastă și eficientă, căreia este nevoie să i se consacre o mai largă analiză în viitor (eventual, în cadrul unei lucrări monografice asupra Școlii Populare de Artă). Noi ne vom opri numai asupra unui singur aspect, acela al comunicării instituției cu populația județului – și nu numai – pe calea literei tipărite. În această direcție, pe care o considerăm majoră, s-au angajat toți metodiștii, fiind, pe lângă autori, și adevărați editori.

Centrul nu s-ar fi considerat o instituție culturală completă, dacă nu ar fi avut și o latură editorialistică. De aceea, a pornit o acțiune susținută pentru a continua și dezvolta începuturile modeste ale Casei Regionale a Creației Populare.

Începând din 1968, sumele destinate tipăriturilor au existat până în 1983, când au dispărut cu totul.

Din 1983, atât centrul, cât și școala au fost trecute complet pe autofinanțare, fondurile realizate de acestea au trebuit să meargă în primul rând în direcția plății salariilor și a asigurării bazei materiale. Posibilitățile de a edita cărți, broșuri, plachete au scăzut considerabil. Cu toate acestea, activitatea la care ne referim a continuat: cu abilitate, inteligență și perseverență.

*

Să ne ocupăm acum de activitatea editorială a instituției pe care o evocăm. Desigur, aceasta trebuia să se circumscrie ariei de preocupări pe care o determina numele ei. Această arie foarte largă, cuprindea tot ceea ce creaseră și creau artiștii prahoveni. Intra în sfera ei de

preocupări și viața și opera profesioniștilor de până atunci. Această parte a activității intra în sarcina „preluării critice” a moștenirii culturale. În același timp, acești scriitori și artiști erau priviți și în raport cu arta populară: culegători de folclor literar și muzical, prelucrători de folclor, creatori de piese repertoriale pentru artiștii amatori.

Iată care era aria pe care se putea întinde activitatea centrului în această direcție. De aceasta, vor profita metodiștii care vor prezenta lucrările lor și ale colaboratorilor, pe care le propuneau spre publicare, ca fiind rezultatul unor sarcini de serviciu. Mai profitau de faptul că, pe atunci, atât arta populară, cât și cea a amatorilor erau foarte la modă.

*

Pentru o analiză sumară, desigur – a producției de carte a instituției, vom recurge la prezentarea unor oameni care s-au afirmat în această direcție, care au muncit cu pricepere și talent, pentru ca aceste trei decenii din viața Prahovei să nu rămână albe din punct de vedere cultural-artistic.

În medaliioanele pe care le vom prezenta, ne vom folosi, desigur, de cercetările și amintirile personale, dar și de bogata informație pe care o conține ampla lucrare *Ploiești. Orizonturi culturale* a lui Nicolae Dumitrescu. Fiecare persoană evocată aici va fi urmărită și înainte și după perioada în care a lucrat ca metodist sau colaborator al Centrului, încheind însă cu o mai largă privire asupra activității lui de aici.

Vom începe cu un om care aproape nici nu apare în catalogul nostru ca autor, dar care mustea de talent,

care a sădit în colegii săi dorința de a publica și i-a învățat cum s-o facă, Sandu Anastasescu.

Alexandru Anastasescu s-a născut la Ploiești, la 9 noiembrie 1924 și avea să moară la 26 noiembrie 1988, când d-abia împlinise 64 de ani.

Provenit dintr-o familie modestă (tatăl croitor), a trăit întreaga viață în orașul nostru. Aici a copilărit, a făcut cursurile primare la Școala de Băieți Nr. 1 (1932-1936) și pe cele secundare la Liceul „Sfinții Petru și Pavel” (1936-1944). Studiile superioare le-a urmat la Facultatea de Filozofie și Litere din București (secția Limba și Literatura română – 1944-1949). A funcționat timp de câțiva ani, ca profesor de limba română, la o școală elementară, în apropierea orașului Ploiești.

Când a luat ființă Casa Regională a Creației Populare, era destul de cunoscut ca literat pentru a fi chemat ca metodist al acesteia. A acceptat și, din acel moment, a devenit un neobosit activist cultural.

A lucrat mai bine de un deceniu la Casa Regională a Creației Populare, răstimp în care a colaborat mult cu Teatrul de Stat, mai ales după crearea Secției de Estradă. După ce o vreme a fost anagajat al Teatrului, la înființarea Casei de Cultură a Sindicatelor (1972), s-a transferat ca metodist la această instituție, până la sfârșitul prematur al vieții.

Sandu Anastasescu, pe lângă faptul că era un om de talent și de spirit, era vesel, optimist, prietenos, harnic și avea un simț al colectivului foarte dezvoltat. Oriunde lucra „Nea Sandu”, se constituia o „echipă” omogenă și eficientă, iar simpatia față de el era generală.

Sandu Anastasescu a avut un rar talent literar, din care n-au lipsit fantezia, verva, umorul, dar a fost și un

risipitor fără seamăn al acestui talent, astfel încât nu ne-a rămas nici un volum semnat de el.

A practicat ani de zile epigrama, dar foarte puține catrene ale sale s-au păstrat în revistele umoristice ale vremii sau în ultima pagină a numerelor festive ale ziarului „Flamura Prahovei”, cum ar fi:

Ulciorul nu merge de multe ori la apă

Dumnealui știe proverbul

Și-l respectă pe deplin:

Ca atare, cu ulciorul

Merge numai după vin.

Marfa bună se vinde din depozit

E-un proverb mai nou, desigur,

Și nu-mi place, o spun pe față;

Ași dori ca marfa asta

Să se vândă și pe piață.

Strânge bani albi pentru zile negre

Acest proverb, socot, că-n bună parte,

În vremea noastră e cam depășit,

De nu-i aduni cu cinste, deci prin muncă,

Te-așteaptă zile negre, negreșit!

Sandu Anastasescu a fost și un foarte talentat textier. Încă din liceu, a realizat versurile unor cântece celebre ale profesorului său I. Cr. Danielescu, dintre care amintim pe cele ale marșului *Tot înainte*, ale serenadei *Nocturnă*, sau cele pentru ampla suită pentru cor mixt și solo bariton *Pe Valea Prahovei*. A creat câteva inspirate texte pentru renumitele române

compușe de Nelu Danielescu, printre care *Plângi inimioară*, *Numai tu ești dorul meu* etc. A mai scris versuri și pentru alți compozitori.

Principala sa activitate a mers în direcția realizării unor versuri ocazionale, scenete, comedioare, texte de brigadă artistică. Dar, mai ales, singur sau în colaborare cu Alexe Marcovici, a fost autorul unor savuroase spectacole de revistă, care s-au jucat la Teatrul de Estradă din Ploiești sau pe alte scene.

Rolul pe care l-a jucat în Casa Regională a Creației Populare, în perioada de organizare a acesteia, a fost imens. A înființat, a urmărit și a îndrumat o serie de cenacluri, unde s-au format zeci de publiciști și scriitori, dintre care unii au devenit profesioniști.

Să ne oprim acum asupra unui alt nume, asupra unei alte personalități culturale a epocii, Prof. **Gheorghe C. Ionescu**. Nicolae Dumitrescu îl considera, pe drept cuvânt, „Primul dintre oamenii de valoare” de la Casa Regională a Creației Populare.

Se născuse, la 20 octombrie 1920, într-o familie înstărită din Bughea de Jos, județul Prahova. A urmat cursurile primare în satul natal. Părinții, din dorința de a-l face preot, l-au înscris la Seminarul „Nifon” din București. Acolo s-a dovedit unul dintre cei mai buni elevi ai clasei sale, excelând la limbile clasice (elină, latină) și mai ales la „muzică” și „muzică bisericească”. În ultimele clase, ajunsese un fel de „dirijor secund” al Corului ceremonial al Seminarului.

În mod firesc, după absolvire, s-a înscris la Facultatea de Teologie a Universității din București, dovedindu-se un student sânguincios și trecându-și examenele cu brio, lucru care îl va scăpa și de ororile războiului. Și aici, pasiunea principală îi rămâne muzica

bisericească și, ca atare, în anul următor, se înscrie și la Conservatorul din București, pe atunci numit „Academia Regală de Muzică și Artă Dramatică”, Secția Dirijat și Pedagogie Muzicală, unde a fost un student de excepție. A absolvit Teologia în 1945, Conservatorul în 1946. A ales învățământul, devenind profesor la Vălenii de Munte.

După doi ani, a fost transferat profesor la Liceul de Băieți din Ploiești, căruia tocmai i se retrăsese numele de mare prestigiu „Sfinții Petru și Pavel”. A reușit, din primul moment, să se facă respectat și iubit de către elevi și să impună, în haosul provocat de „reforma învățământului”, muzica, între obiectele apreciate de ei. Mai mult, a realizat și un cor pe patru voci, continuând activitatea unor înaintași. Peste doi ani, în 1950, când profesorul Andrei Vijoli a ajuns directorul liceului, l-a propus director-adjunct și, timp de doi ani, a ocupat această funcție, achitându-se de ea în chip meritoriu.

Paralel cu munca la catedră și cu corul liceului, el a devenit și dirijorul unor formații corale sindicale, la Uzina „1 Mai”, TR.3 Petrol, ca și al Corului Secției Culturale a Sfatului Popular Regional, devenit, în 1955, Corul Palatului Culturii din Ploiești și, din 1971, Corala „Paul Constantinescu”. El va dirija acest cor până aproape de sfârșitul vieții sale, făcându-l să obțină mari succese în turnee și concursuri, în țară și peste hotare.

În 1956, când a luat ființă Casa Regională a Creației Populare și i s-a propus să vină ca metodist pentru problemele de muzică, a acceptat imediat. Avea, desigur, o vocație pentru învățământ, dar tatăl său fusese „trecut la chiaburi” și a înțeles foarte bine că nu i se va permite să dea în școală toată măsura talentului și puterii sale de muncă. Acest lucru avea să fie confirmat

foarte curând, când, în urma evenimentelor din Ungaria, s-a înăsprit controlul partidului comunist asupra întregii vieți economice, sociale și culturale a țării.

La Casa Regională a Creației Populare, și-a putut desfășura mult mai larg activitatea. Prin seriozitate, hârnicie, onestitate, alături de talentul și pregătirea sa, și-a căpătat încrederea, simpatia și respectul tuturor celor implicați în viața culturală. Muncea mult, dar programul și-l întocmea singur, astfel încât a putut să-și satisfacă pe deplin cele două mari pasiuni ale lui: muzica corală și folclorul muzical.

Activitatea sa de la Ploiești l-a făcut repede cunoscut în toată țara. După un deceniu și ceva, a fost promovată ca metodist la Casa Centrală a Creației Populare din București, denumită, mai târziu, Institutul de Cercetări Etnologice și Dialectologice (I.C.E.D.). Nu a fost necesar să-și schimbe deloc aria de preocupări, extinzând-o doar la nivelul întregii țări. Rezultatele muncii sale au fost pe măsură. A contribuit la impulsivarea culegerii și prelucrării folclorului muzical în toate colțurile țării, ca și la dezvoltarea muzicii corale românești.

Munca sa a fost recompensată printr-o serie întreagă de premii și distincții, printre care Ordinul Muncii și Ordinul Meritul Cultural. Le-a primit cu bucurie și pentru că erau o recunoaștere a talentului și muncii sale, dar și pentru că îi ofereau mai multă credibilitate, mai multă autoritate, putând tinde la realizări care, altfel, i-ar fi fost refuzate.

Chiar după pensionarea sa, a continuat să lucreze, mutându-și interesul spre cercetarea istorico-muzicală. A petrecut zile întregi în arhivele și marile biblioteci ale capitalei și a elaborat valoroase lucrări în domeniu, în majoritate publicate. Și-a încoronat opera cu acel

monumental dicționar cronologic *Muzica bizantină în România*, apărut prin grija soției sale, în 2003, din păcate după moartea lui (survenită la 19 septembrie 1999).

Perioada în care a fost încadrat la Casa Regională a Creației Populare Ploiești ca metodist a fost deosebit de rodnică și poate vom reuși s-o analizăm cu altă ocazie. Acum ne vom ocupa numai de implicarea lui în activitatea editorială.

Lucrarea cea mai importantă, în această ordine, a fost *Opere alese*, de I. Cr. Danielescu (1957), de fapt prima lucrare notabilă a noii instituții. Lucrarea era gata mai demult și unul dintre motivele pentru care a primit postul de la Casa Regională de Creație a fost tocmai speranța că o va putea publica. Îl cunoștea bine pe Danielescu și-l aprecia mult, atât în postura de profesor și dirijor, cât și în cea de compozitor și prelucrător de folclor. Îl durea faptul că acesta era marginalizat și era hotărât să se lupte pentru a-l reabilita. Timp de un an de zile, a bătut nenumărate drumuri la București, la Casa Centrală a Creației Populare. A fost o adevărată târguială, trebuind să pledeze pentru fiecare din piesele alese ca să rămână în culegere. Spre marea lui durere, nu a putut impune „Voința Neamului”, nici măcar cu „textul adaptat” („scepstrul” înlocuit cu „steagul”). Până la urmă, a reușit să obțină o prefață de la D.D. Botez – fost elev al lui Danielescu –, muzician cunoscut, artist „emerit”, om cu mare prestigiu în epocă. Mai mult, în rândurile pe care Botez a insistat asupra momentului când a fost compusă *Voința Neamului* și la condițiile în care a avut loc prima audiție a acesteia.

Lucrarea a fost imprimată, în condiții excelente, la Ploiești, în 500 de exemplare, din care 100 legate în pânză. Această apariție a avut o însemnătate mai mare

decât ar părea la prima vedere. Era prima încercare reușită de a reintroduce în circuitul artistic un compozitor neagreat de regimul comunist. Actul constituia un precedent și pentru „reabilitarea” altor creatori. Dar, mai ales, a folosit muzicii corale, în repertoriul căreia au reintrat piese de mare valoare ale acestui compozitor. Datorită acestei reușite editoriale, I.Cr. Danielescu și-a putut relua activitatea componistică. A apărut cu câteva cântece noi, care au fost publicate și interpretate. În noiembrie 1964, când Școala Medie „I.L. Caragiale” (fost Liceul „Sf. Petru și Pavel”) și-a sărbătorit centenarul, la festivitatea respectivă, corul liceului, dirijat chiar de Danielescu, a interpretat noua sa compoziție *Imnul Centenarului*. Pe această bază, Școala Medie „I.L. Caragiale” a propus ministerului ca I.Cr. Danielescu – deși era pensionar de aproape două decenii – să primească titlul de „profesor emerit”. Aceasta i-a ridicat mult prestigiul lui Danielescu și piesele lui au început să se cânte mai des.

Gică Ionescu (cum era pretutindeni numit) nu s-a mulțumit cu atât. Ajuns la București, la Casa Centrală a Creației Populare, el și-a mobilizat colegii de mare prestigiu în jurul ideii sale, reușind, după mari eforturi, să reintroducă „Voința Neamului” în circuitul artistic, în repertoriul fanfarelor și al corurilor, în plină perioadă comunistă.

În perioada cât a lucrat la Casa Regională a Creației Populare, a elaborat și câteva lucrări proprii, dintre care pe unele a reușit să le publice.

Amintim astfel cărticica *Din folclorul nostru*, apărută chiar în 1957. Este evident că pe copertă nu apărea nici un nume. Cuvântul înainte era semnat de Gh. Stan, președintele Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Regiunii Ploiești, în care se amintea că

autorul culegerii este Gh. Ionescu. Urmau câteva considerații asupra cântecului popular pe aceste meleaguri, însoțită de o serie de cântece culese de el.

A treia lucrare pe care o publica – poate între timp să fi fost și altele pe care noi nu le știm – apărea în 1962, în cu totul alte condiții. Ea purta pe copertă numele autorului. Se numea *Cântece de luptă și de viață nouă*, o culegere de folclor muzical din regiune.

Ultimul an de activitate la instituția noastră a fost deosebit de productiv. Mai întâi, a scos un volum intitulat *100 de ani de activitate corală în orașul Ploiești*. De-acum, nimeni nu i-a mai contestat dreptul de a-și trece numele pe frontispiciul cărților. Este o culegere de documente de arhivă privind viața culturală locală și este prima contribuție de acest fel la noi.

Tot acum lucrează el cartea *Melodii de joc din județele Prahova, Dâmbovița și Buzău*. Lucrarea era gata mai demult, dar a fost tipărită după plecarea lui la Casa Centrală a Creației Populare. De aici și titlul care, inițial era „... în Regiunea Ploiești”, ca și faptul că a fost tipărită, ca redactor responsabil, de urmașul lui aici, Eugen Bleoțiu.

În sfârșit, tot în acești ultimi ani, a lucrat el acea monografie intitulată *Corul Palatului Culturii din Ploiești*, fericită împletire de cercetare științifică, studiere a propriei experiențe și cronică a unei excepționale instituții artistice. Lucrarea nu a putut fi tipărită în 1967, așa că a apărut la București, la sfârșitul anului 1968, editată de Casa Centrală a Creației Populare.

Din generația următoare de metodiști ai instituției, face parte **Eugen Bleoțiu**.

Și el ploieștean, și-a făcut studiile preuniversitare în orașul natal. Autorul acestor rânduri l-a avut elev în 1952-1954 și a păstrat amintirea unui adolescent inteligent, cu apetență pentru învățatură, cunoaștere, foarte manierat și prietenos, talentat și activ.

Studiile superioare le-a făcut la Conservatorul din București, cantonându-se, de asemenea, în zona dirijatului și a folclorului.

Revenit în Ploiești, a lucrat mai ales în instituții artistice profesioniste și, timp de mai bine de un an (1978-1979), a condus și a dirijat Corala „Paul Constantinescu”.

În perioada cât a lucrat la Casa de Creație, a fost preocupat de activitatea muzicală a amatorilor, sprijinind și îndrumând corurile, soliștii, formațiile muzicale din județ și încurajând păstrarea tradițiilor folclorice. S-a implicat și în munca de editare a Centrului. La venirea lui aici, în locul lui Gică Ionescu, rămăsese nepublicată o frumoasă lucrare a acestuia, culegerea *Melodii de joc din județele Prahova, Dâmbovița și Buzău*. El a preluat manuscrisul și s-a zbatut pentru tipărirea lui, reușind, chiar în 1969, să scoată o cărticică frumoasă, cu numele autorului, Gh. Ionescu, pe frontispiciu. A publicat și două valoroase culegeri muzicale. În 1969, i-a apărut *Zboară cântec*, culegere de coruri mixte și pentru voci egale și, în 1971, *Cântece din Prahova*, culegere proprie de folclor.

Din aceeași generație de metodiști, a făcut parte și **Mihai Ispirescu**.

Născut la Ploiești, la 20 martie 1940, și-a făcut, în orașul natal, studiile preuniversitare, absolvind Școala Medie „I.L. Caragiale”. După absolvire, s-a înscris la Școala Tehnică de Biblioteconomie din București, la

terminarea căreia s-a întors în orașul natal, lucrând un timp la Biblioteca „Nicolae Iorga”. Paralel, a urmat cursurile Facultății de Filologie din cadrul Universității București, luându-și licența în 1970.

Remarcabil talent literar, mai ales în domeniul satirei și umorului, el a început să se manifeste foarte devreme. I se joacă, la Teatrul de Estradă local, două comedii muzicale: *Ediție specială cu Păcală și Tândală* și *Corăbii pentru dumneavoastră* (scrise în colaborare cu Sandu Anastasescu). Aceasta îi conferă suficientă notorietate pentru a fi chemat să lucreze la Centrul Județean pentru Îndrumarea Creației Populare, în locul și la recomandarea lui Sandu Anastasescu. Munca de aici nu l-a împiedicat să-și continue activitatea literară. În 1977, piesa sa *Concediu nelimitat* este pusă în scenă la Teatrul de Stat Ploiești, constituind un mare succes.

Pe deplin afirmat, este transferat la Casa Centrală a Creației, ca metodist cu probleme de teatru. Se face util și cunoscut în această funcție, iar după 1990, ocupă funcția de director artistic al Teatrului Național. După 2000, devine redactor al revistei „Moftul Român” (serie nouă).

Desigur, nu a părăsit nici literatura, realizând o serie de piese jucate cu mult succes, care l-au propulsat în rândul dramaturgilor importanți ai țării. Două dintre piesele sale (*Trăsură la scară* și *Petrecere într-un pian cu coadă*) au fost montate, în premieră absolută, la Teatrul din Ploiești.

Mihai Ispirescu este și un prozator remarcabil. A publicat o serie de volume de proză scurtă, scrise cu multă vervă și talent și cu titluri insolite și sugestive: *Tratat asupra vișeilor la poarta nouă*, *Lumea într-o luni*, *Primăvara când înmuguresc câinii*, *La umbra crailor de ghindă* etc. În unele din acestea, sunt surprinse, cu mult

umor, dar și cu nostalgie și duioșie, ecouri din viața ploieșteană, din lumea în mijlocul căreia trăise.

Să ne întoarcem la perioada în care el a lucrat, în cadrul Centrului, ca metodist, dar o vreme, către sfârșit, chiar ca director al instituției. S-a achitat conștiincios de sarcinile principale înscrise în fișa postului pe care îl ocupa. A acordat toată atenția folclorului nostru și a încurajat și orientat creația literară a amatorilor și a debutanților, în special prin conducerea cercurilor și cenaclurilor literare din Prahova. A fost editorul uneia din primele culegeri de versuri și proză aparținând membrilor cenaclurilor din județ. Intitulată *Condeie prahovene*, este o lucrare substanțială (140 p.), în care el s-a dovedit un excelent antolog.

Între metodiștii acestei generații trebuie amintit **Nicolae Stanciu**.

Poet talentat, membru al unor cenacluri, ba chiar animator al lor, a fost publicat în mai multe din culegerile Centrului. Împreună cu Tudor Stănescu, a publicat în 1981, o culegere substanțială (108 p.) intitulată *Patriei dintotdeauna*. În același timp, a realizat o culegere de montaje literare *Vibrație pentru marile adevăruri*.

Vom spune câteva cuvinte și despre **Victor Munteanu** care, deși nu și-a asumat sarcina editării vreunui volum, a fost cel care a creat grafica copertei tuturor publicațiilor Centrului.

S-a născut la 19 februarie 1945, în comuna Săulești-Gorj și a venit în Ploiești după ce absolvise Institutul de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj. A participat, din 1969, la diverse expoziții colective și a fost membru al Uniunii Artiștilor Plastici, filiala

Prahova. A lucrat, o vreme, ca inspector la Comitetul Județean pentru Cultură și Artă Prahova.

În prezent, pe lângă continuarea activității artistice, este (împreună cu scriitorul Ioan Dan Nicolescu) fondator și director al editurii „Elit Comentator”.

O lungă perioadă de timp, a funcționat ca metodist cu problemele de artă plastică, la Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare. Toate cărțile publicate de instituție au trecut prin mâna lui pentru a realiza prezentarea lor grafică. A creat, cu posibilitățile de atunci, coperte elegante și sugestive.

Dintr-o generație mai nouă de metodiști vom aminti trei nume: **Mihai Vasile, Nicolae Dumitrescu și Constantin Manolache.**

Mihai Vasile a venit la Centru ca metodist cu problemele de teatru și film. Foarte curând (1980), el a înființat Teatrul „Equinox”, devenit repede o amplă mișcare artistică, căreia i-a consacrat întreaga energie și multilateralul său talent.

Cum era și foarte înzestrat în domeniul graficii, a început să se intereseze tot mai mult de problemele tiparului.

Avea să se realizeze pe deplin și pe această latură a personalității sale în cadrul Editurii „Libertas”.

Cei mai productivi metodiști editori pe care i-a avut Centrul au fost **Constantin Manolache și Nicolae Dumitrescu.**

Nicolae Dumitrescu are o biografie destul de banală până la un moment dat. S-a născut la 3 ianuarie 1944, la Târgoviște, oraș încărcat de tradiție nu numai istorică, ci și cultural-artistică-literară. Aici și-a făcut și studiile preuniversitare, la Liceul „Ienăchiță Văcărescu”. A urmat apoi Facultatea de filologie a Universității

București, pe care a terminat-o meritoriu. Și de aici încolo biografia lui încetează a mai fi banală.

Tânărul „licențiat în litere” venea cu o neobișnuită pasiune pentru carte, pentru citit beletristică, critică literară, literatură monografică, memorialistică, istorie, artă, geografie, etnografie. Foarte repede, a ajuns să formuleze judecăți de valoare, să tragă concluzii proprii din tot ceea ce afla, din tot ceea ce citea. Simțea nevoia imperioasă de a comunica, de a-și împărtăși părerile, de a aprecia fenomenul cultural, de a nu rămâne indiferent față de nimic din ceea ce însemna cultură. Și cum această tendință era sprijinită de un real talent de condeier, el aspira să devină și a devenit un publicist.

A lucrat mai întâi la Biblioteca „Nicolae Iorga”, cea excelentă rampă de lansare a mai tuturor intelectualilor Prahovei, deveniți activiști culturali. Nu mai era vorba de o ucenicie, dar conlucrarea cu valoroși oameni ai cărții i-a folosit foarte mult.

La 1 noiembrie 1969, a fost transferat, ca metodist, la Casa Județeană a Creației Populare, devenită foarte curând Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare. Aici a lucrat aproape un deceniu, acești ani constituind una dintre cele mai productive perioade din viața sa.

La 1 iulie 1978, a fost promovat inspector și apoi director al Întreprinderii Cinematografice a județului Prahova. Desigur, era un post important, care-i sporea prestigiul și-i asigura o serie de relații și posibilități.

Pentru el a însemnat o poartă deschisă larg spre o altă zonă a culturii. A publicat numeroase cronică și carnete cinematografice sau dramatice, în presa locală sau în cea de specialitate și a început să lucreze la un amplu

dictionar cinematografic (*Filme de referință ale secolului XX*), pe care îl va publica mai târziu, în 2005.

Când Întreprinderea Cinematografică a cunoscut teribila criză provocată de concurența televiziunii și s-a dezagregat, el a trecut în administrație, ajungând consilier al primarului pe probleme de cultură, post din care s-a și pensionat.

În toată această perioadă, ca și în prezent, el nu a încetat nici o clipă să fie un atent observator al întregii vieți cultural-artistice a județului. Spiritul de observație, puterea de analiză, competența literară, dublată de obiectivitate și un remarcabil talent de condeier, au făcut din el unul dintre cei mai importanți critici literari ai Prahovei.

În publicațiile prahovene și, în primul rând, în revista de prestigiu care este „Axioma”, el a semnat zeci de cronici literare, dramatice, prezentări de cărți și recenzii, note de lectură, medalioane, evocări etc., scrise cu competență, curaj și evident talent scriitoricesc. În același timp, a publicat și o serie de cărți de valoare, dintre care amintim „Ploiești. Viața muzicală” (în colaborare cu prof. dr. Al.I. Bădulescu).

Să revenim la perioada în care a lucrat ca metodist la Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă (1 noiembrie 1969 - 1 iulie 1978).

S-a implicat în îndrumarea cercurilor și cenaclurilor literare din județ și a antrenat în activitatea lor personalități literare locale, cu activitate publicistică făcută și înainte de 1948, precum George Moroșanu, Leonida Secrețeanu, Nicolae Rădulescu-Lemnar. Ei au fost încântați să fie din nou ascultați și publicați. Pe această cale, au reintrat în viața literară a țării.

Și-a concentrat atenția asupra culegerilor de poezie și proză. Sunt patru lucrări pe care le vom aminti în ordine cronologică: *Patrie, flacără înaltă* (1972), *Pământ al bucuriei* (1974), *Sub flamura cetății* (1975) și *Suprema iubire* (1977).

Chiar după ce a părăsit Centrul de Îndrumare a Creației Populare, Nicolae Dumitrescu a urmărit atent activitatea acestuia. Faptul i-a permis ca, în zilele noastre, în lucrarea sa „Ploiești – orizonturi culturale”, să închege câteva pagini bune (singurele de până acum) evoluției acestei instituții și oamenilor ei.

Constantin Manolache rămâne, desigur, figura centrală a activității editoriale, atât înainte cât și după înființarea „Libertas”. Nu-i vom schița însă aici biografia, ci într-un alt capitol al cărții. Aici ne vom mulțumi doar cu câteva date din perioada în care a lucrat la Centrul de Conservare și Valorificare a Creației Artistice Prahova.

În 1968, a fost numit inspector la Comitetul de Cultură și Artă al Județului Prahova. Fără să-și neglijeze îndatoriile de serviciu, a profitat de această ocazie pentru a-și împlini o mai veche și obsedantă pasiune. Începuse să culeagă folclor literar din satul lui și din așezările vecine de pe Valea Drajei, încă de când era student. Acum însă o făcea de pe cu totul alte poziții. Mai întâi, era licențiatul unei facultăți a cărei preocupare pentru folclor era veche și bine cunoscută. Își însușise deci niște cunoștințe precise, niște reguli de cercetare, i se dezvoltase spiritul critic. În facultate și după aceea, citise toate culegerile în domeniu, de la Al. Russo și Vasile Alecsandri, la Jarnik și Bârseanu, la Candrea și Densușianu, la Sim. Fl. Marian, la Kirileanu și Zanne și la mulți alții. Citise și studiile acestora, cam tot ceea ce

se scrisese până la vremea aceea, devenind un folclorist nu numai pasionat, ci și avizat.

Acum avea și posibilitatea să umble prin județ – cu probleme de serviciu, se înțelege –, dar îi rămânea și suficient timp pentru frumoasa lui pasiune. Avea, de asemenea, posibilitatea să se întoarcă de mai multe ori în același loc, fie ca să găsească un nou informator, fie ca să vadă dacă nu cumva vechiul informator și-a mai amintit vreo piesă sau să confrunte varianta notată de el cu o alta nouă. Și-a găsit și ajutoare care să-l introducă în lumea localității respective. Pe ici pe acolo, câte un primar, preoți, învățători, directori de cămine culturale. Dar cel mai prețios ajutor l-a primit din partea firi sale. Era un om prietenos, care știa să inspire încredere oricărui interlocutor, de la adolescent până la bătrân, indiferent de sex, de profesie, de grad de instruire. Le arăta deschis cât îi plăceau, cât era de fascinat de cele spuse de ei și se vedea că este sincer, că nu se preface. Oamenii atât așteptau și se pomeau cu frenezie să vorbească, repetau la cerere, iar el nota, înregistra cântece, balade, doine, strigături, proverbe. Se întoarcea de fiecare dată cu o recoltă bogată.

Dar asta nu era totul; trebuia să facă o lucrare care să le păstreze și să le prezinte celor interesați. Era o muncă grea, care nu putea fi făcută decât acasă, în nenumărate ore din „timpul liber” – cât era acesta pe atunci. Trebuia operată o selecție, ales tot ce era valoros, îndepărtat banalul, cumpănit între variantele aceleiași piese. Desigur, mai face și unele corecturi, dar cu multă grijă, ca să nu altereze autenticitatea creației populare. Cu onestitate, era notat la fiecare lucrare prenumele și numele informatorului, cu domiciliul și vârsta. Pe măsură ce fișele se adunau, le ordona pe genuri și cărțile începeau să se contureze.

Nu s-a mulțumit numai cu atât. Voia să confrunte rezultatele acestei asidue munci cu părerea unor renumiți specialiști, oameni cu multă experiență în domeniu. Și-a supus deci lucrările opiniei unor oameni ca Al.I. Amzulescu și Emilia Comișel, care îi oferă părerile lor favorabile, atât verbal, cât și în scris.

Atunci s-a gândit, desigur, la valorificarea acestei munci prin publicare și a înțeles că nu va putea face acest lucru decât prin intermediul Centrului Județean de Îndrumare a Creației Populare.

Pe atunci nu lucra acolo, dar, ca inspector la „Cultură”, avea strânse legături cu instituția. Și-a prezentat, pe rând, cele două lucrări și, cum erau absolut în profilul activității Centrului, au fost acceptate. S-au luat măsuri să fie incluse în planul editorial și înscrise, în bugetele pe 1971 și 1972, fonduri pentru tipărirea lor.

Constantin Manolache și-a dat însă seama că aceasta este tot ceea ce poate obține de la Centru, că acesta nu are forța necesară pentru a realiza editarea unor lucrări de o asemenea amploare. Și atunci, de acord cu instituția, și-a asumat sarcina de a fi propriul său editor. Desigur, și asta i-a cerut mari și neștiute eforturi, nu mai mari decât elaborarea lucrărilor, se înțelege, dar mult mai puțin plăcute. A bătut multe drumuri la București, ca și la Direcția Presei din Ploiești, ca și la Tipografie, pledând convingător pentru o cauză dreaptă. Rezultatele au fost însă pe măsură: au apărut două excelente culegeri „Ciobănaș de la miori” (1971) și „Folclor din Prahova” (1972). Au fost cele mai ample, mai îngrijite lucrări editate de centru și nici până astăzi nu putem găsi altele comparabile.

Acest mare succes a făcut autoritățile vremii să-i propună, în 1973, să treacă la Centrul Județean pentru

Îndrumarea Creației Populare, ca director, rămânând, o perioadă de timp, în continuare, și inspector.

Desigur, noul loc de muncă, în care s-a integrat repede, nu-i mai oferea posibilitatea să elaboreze alte ample lucrări și cu atât mai puțin să le publice. Nu-i ajungea timpul pentru conducerea întregii activități, pentru organizarea cursurilor de pregătire a instructorilor, desfășurarea concursurilor și festivalurilor, pentru jurii, era sufocat de rapoarte, de birocrație, de excesul de analiză.

Cu toate acestea, nu a uitat cartea, pasiunea lui pentru litera tipărită. În 1977, publica, în colaborare cu Leonida Brezeanu, un amplu volum de 200 pagini, intitulat „De pe plaiuri prahovene”, culegere de folclor literar și muzical. Câțiva ani mai târziu, a mai publicat un altul, „Folclor de pe Valea Slănicului”.

Dar nu era numai atât. El se ocupa direct de tot ceea ce publica Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă Prahova. Prefața, corecta, adnota, dădea formă de carte tuturor lucrărilor și lua asupra lui și diligențele care trebuiau întreprinse pe lângă oficialități ca și legătura cu tipografa. Într-un cuvânt, termina o excelentă ucenicie de adevărat editor.

La începutul anului 1977, a acceptat să fie numit director al Școlii Populare din Ploiești, instituție la care colabora deja ca profesor de mai mulți ani. El știa ce potențial mare poate avea această școală în dezvoltarea cultural artistică a județului.

Despre bogata lui activitate în cadrul școlii va fi vorba în altă parte, într-o altă carte. Acum vom stăruii asupra unui alt aspect, la care, de altfel vom mai reveni. Directorii anteriori ai școlii, fie că au condus o perioadă mai lungă, fie mai scurtă instituția, unii dintre ei

depunând o muncă rodnică în cadrul ei, au avut aceeași atitudine față de Casa de creație (devenită Centrul Județean de promovare și îndrumare a creației populare). Se simțeau stânjeniți de „tutela” Centrului și au dus, toți, o politică de slăbire a acesteia, de independență a școlii față de el. Manolache a fost primul care a înțeles că cele două instituții nu pot activa cu succes decât lucrând în cea mai strânsă colaborare. El este cel care a readus – este adevărat în împrejurări nu prea fericite (imediat după cutremurul din martie 1977) Școala Populară de Artă, în Palatul Culturii.

În cepând cu 1 ianuarie 1982, Școala Populară de Artă a intrat complet pe autofinanțare. Moment neașteptat, deosebit de dificil. Cu calm, pricepere și siguranță de sine, a stabilit măsuri practice și imediate, multe dintre ele deosebit de îndrăznețe, menite să aducă veniturile necesare pentru continuarea activității instituției. Nu i-a plecat nici un om, nu a fost niciunul care să nu-și primească integral drepturile bănești cuvenite. Instituția sa a fost printre puținele, dacă nu singura din țară care și-a continuat activitatea cu efectivul uman complet. Ba mai mult, a profitat de această situație, înființând alte secții (cosmetică, coafură-frizerie, croitorie, desen tehnic, design vestimentar, dactilografie-secretariat, zugrăvi, zidari, faianțari etc.), care nu făcuseră vreodată parte din profilul acestei instituții (atât la nivel local, cât și național).

Un an mai târziu, intră și Centrul Județean de Îndrumare pe autofinanțare totală. Nerezistând nici măcar o lună, conducerea Județului Prahova și Consiliul Culturii au hotărât comasarea instituției cu Școala Județeană de Arte și Meserii. Așa a început un drum de eforturi remarcabile dar și de împliniri neașteptate, care a durat

peste 14 ani, timp în care cele două instituții nu au primit nicio subvenție de la stat.

Constantin Manolache a făcut totul ca să armonizeze activitatea celor două instituții, care urmăreau același scop folosind aceleași mijloace. A obținut succese notabile care le-au dus pe ambele în vârful instituțiilor similare din țară și le-au făcut cunoscute și dincolo de hotare, cu deosebire în Franța și Italia. Mărturie stau numeroasele distincții obținute în cadrul unor prestigioase concursuri naționale și internaționale, atribuite formațiilor, interpreților și creatorilor de artă; de asemenea, cercetătorilor din domeniul culturii populare. Se înțelege că și directorul a primit numeroase distincții, dintre care menționăm Ordinul Muncii clasa a II-a și Meritul Cultural.

Constantin Manolache a rezistat tuturor tentațiilor și propunerilor de promovare (director la Institutul de Cercetări Etnologice și Dialectologice, București, consilier la Ministerul Culturii, inspector-șef la Inspectoratul Județean de Cultură Prahova), rămânând în continuare, în această activitate.

EDITURA LIBERTAS – ÎNCEPUTURI

Din metodiștii Casei de creație pe care i-am amintit, în 1990, rămăseseră în cadrul instituției doar doi, cei mai pasionați de carte și de tipar. Amândoi erau oameni de cultură, cu apetență deosebită pentru fenomenul artistic, cu talente și aptitudini care se completeau reciproc. Era, în primul rând, Constantin Manolache, directorul Centrului, profesor de limba română, bun condeier, cu lucrări publicate, capabil să aprecieze o lucrare. De asemenea, era un om harnic, bun organizator, cu o mare putere de muncă, apreciat în

cercurile intelectuale locale și cu mai vechi relații în lumea tipografilor și editorilor. Era apoi, Mihai Vasile, cu un talent multilateral, cu o abnegație și cu o putere – ba chiar putem spune o plăcere – de a munci, extraordinară.

Libertas s-a născut atunci, la începuturile lui 1990, ca nume de botez pentru un vis mai vechi ce putea căpăta, acum, contururi reale.

„Libertas” nu era numai clamarea drepturilor omului la independență națională, socială sau personală, ci și victoria gândirii libere. Numele s-a impus și nu a fost niciodată schimbat sau modificat.

„Statuia Libertății”, monument pe care ploieștenii îl au permanent sub ochi și-l iubesc foarte mult, a devenit emblema editurii. Un personaj cu cască pe cap și cu lance în mână dă o anumită semnificație Libertății, o semnificație socială și politică, în orice caz militantă și chiar militară. Rămânând în zona mitologiei, vigneta schițează silueta unei femei tinere și zvelte, care, desigur este aceeași Atena sau Minerva, dar fără atribute războinice. Poate că de la statuia amintită provine și ușoara înclinare a personajului în față, care însă, în cazul nostru, are o altă semnificație. Nu mai are aerul dominator al celeilalte, ci unul mult mai binevoitor, mai apropiat. Această impresie este întărită de gestică ei. Un braț ridicat într-un gest înalt, celălalt întins binevoitor înainte, sugerează o atitudine permisivă („gândiți, scrieți cu curaj”), dar și ușor restrictivă („aveți grijă ce scrieți, autocontrolul este acum singurul care vă țarmurește gândirea”).

Editura avea acum un nume, o emblemă, și un sediu: Ploiești, Bulevardul Republicii, nr. 4.

Constantin Manolache a considerat că este momentul să înceapă activitatea.

Trebuia aleasă o anumită carte cu priză la publicul de atunci.

În acel moment, cititorii români (și se înțelege că și cei prahoveni) erau ahtiați după literatura occidentală, mai ales anglo-americană, care, până atunci, pătrunsese mai greu la noi. A fost ales un miniroman, ale cărui dimensiuni să permită tipărirea cu costuri mici. Și pentru că literatura polițistă era foarte la modă (când n-a fost aceasta la modă?), a ales *Eu, locotenentul Kojak* de Abby Mann. La această alegere, au mai contribuit câteva lucruri. Pe lângă genul ei polițist, era și o povestire bine scrisă, o lectură plăcută, decentă care nu mai fusese tradusă în limba română. Se mai adăuga și lărga popularitate pe care un serial televizat o făcuse personajului principal, prin intermediul actorului Telly Savalas.

Cartea avea să apară sub egida Sindicatului „Solidaritatea culturală”, proaspăt constituit, din a cărui conducere făcea parte și Constantin Manolache.

Tipărirea ei s-a făcut la Întreprinderea Poligrafică Galați, una dintre cele mai mari din țară, care începuse pregătirile pentru privatizare și avea să devină curând Editura Portofranco.

Publicarea acestei prime cărți a constituit o bună experiență, care a orientat activitatea viitoare. Editorii știau că rostul lor nu este acela de a scoate cărți cu succes de librărie, ci de a interveni acolo unde nevoile cultural-artistice, patriotice și morale o cereau.

Din această înțelegere, s-a născut a doua carte a editurii. Constantin Manolache, cu un deosebit simț de antologator, a ales șase poeme semnificative din creația lui Nichita Stănescu și a oferit viitorului volum titlul unuia dintre poeme: *Îngerul cu o carte în mâini*. Ca redactor de carte, Constantin Manolache, a ales un

inspirat motto din Nichita: „Nu, nu se poate să vezi zâne, dacă nu ești zânat”. El a făcut și o scurtă, o foarte scurtă prezentare, de fapt „o invitație la o călătorie în universul fascinant al aventurii poetice stănesciene”. În loc de prefață, a inserat acele neuitate cuvinte ale lui Nichita, intitulate „Încercănaarea sau despre tălmăciul, traducătorul, defăimătorul pietrei”.

Și aici, prezentarea grafică i-a revenit lui Mihai Vasile. Pentru ilustrație, el a ales șase dintre desenele lui Nichita Stănescu, căutând pentru fiecare poem unul care să se armonizeze cu titlul și cu conținutul acestuia.

Nici a doua lucrare nu a fost tipărită la Ploiești. După mai multe căutări, s-a ajuns la înțelegere cu Combinatul Poligrafic București, care a executat-o într-un timp destul de scurt. În ceea ce privește difuzarea ei, s-a adoptat un alt sistem. Cum tirajul ei era destul de mare (3000 exemplare), s-a hotărât ca aceasta să se facă treptat, cu prilejul unor importante manifestări culturale, organizate în județ și în Basarabia. De asemenea, s-a distribuit gratuit bibliotecilor din județ, bibliotecilor publice și școlare din Basarabia.

Odată cu această lucrare „Libertas” și-a descoperit profilul și vocația.

Se încheia deci perioada de început a Editurii „Libertas”.

ACTIVITATEA EDITURII LIBERTAS

Alături de Centrul Județean de Cultură, în activitatea Editurii s-a împletit și Forumul European pentru Istorie și Cultură, fundație constituită „ca un centru de cercetare științifică, de învățământ și cultură, autonom, fără scopuri politice sau patrimoniale, la care

pot adera atât persoane fizice, cât și juridice din țară și din străinătate”. (art. 1 din Statut).

Inițiativa înființării Forumului și elaborarea proiectului de statut s-a făcut la nivel național și a aparținut unui grup de oameni de știință și cultură, din care a făcut parte și directorul centrului prahovean, Constantin Manolache.

Președinte a fost ales prof. univ. dr. Ion Scurtu, cunoscut și prețuit istoric și om de cultură. Vicepreședinte (director executiv) a fost ales prof. dr. Constantin Manolache. Ceilalți membri erau universitari sau doctori în științe (printre ei, prof. dr. Mihai Retegan și dr. Florin Popescu).

Sediul Fundației este în Ploiești, activitatea desfășurându-se în Ploiești și București, dar și în filiale de peste hotare. Menționăm dintre acestea, pe cele din Chișinău, Soroca, Bălți, Vârșeț și se pregătește înființarea unora în Bulgaria și Ucraina.

Forumul a contribuit în mai multe rânduri la utilarea sau reutilarea editurii. Aparatele performante utilizate în prezent au fost achiziționate tot cu fonduri oferite de Forum. La rândul ei, „Libertas” a editat o serie de cărți propuse de Fundația respectivă.

Putem concluziona că parteneriatul dintre aceste instituții s-a dovedit și se dovedește deosebit de benefic pentru cultură, sprijinind susținut cercetarea științifică și editura.

*

Mijloacele editurii nu au permis și nici autorii nu au stăruit pentru organizarea unor lansări cu caracter festiv, spectaculoase. Au fost și cărți care nu au fost

deloc lansate sau căroro autorii le-au organizat lansarea pe cont propriu.

Editura a lansat și ea o serie de volume, mai ales cele care erau destinate bibliotecilor și așezămintelor culturale din județ. În ședințele lunare cu bibliotecarii comunali și din bibliotecile orășenești, atunci când era cazul, se includea în program și lansarea unei cărți a Editurii Libertas. Constantin Manolache, câteodată împreună cu autorul, prezintă volumul, arătând scopul publicării lui, conținutul, mesajul. Unele volume, cum erau cele conținând programul cultural anual al județului, erau distribuite fiecărei comune.

Alt loc de lansare al unor lucrări l-au constituit Cursurile de vară ale Universității Populare „N. Iorga” de la Vălenii de Munte. În mapele care se alcătuiesc, la fiecare ediție, pentru conferențieri și ascultătorii mai de seamă (mai fideli) nu lipsește un exemplar din cronica selectivă a ediției anterioare.

Aceste volume, ca și alte lucrări publicate, se găsesc în acele ocazii și la standul editurii din holul Casei de Cultură din Văleni. În fiecare ediție, Constantin Manolache a prezentat cărțile cele mai semnificative scoase în acel an de „Libertas”, lansându-le astfel. La ultimele ediții, a fost ajutat de noul referent Gherasim Rusu-Togan care a preluat prezentarea unei părți din volume.

Unele cărți de interes local (monografii, prezentări, evocări) au fost lansate în orașele sau comunele la care se refereau, în cadrul unor adunări la căminele sau centrele culturale. Așa s-a întâmplat la Poiana Câmpina, Breaza, Schiulești, Homorâciu, Vâlcănești, Izvoarele, Starchiojd etc.

Mai există și un alt mod de difuzare, poate cel mai greu, dar și cel mai eficient. Zeci de pachete cu cărți

sunt duse, cel puțin o dată pe an, peste hotare, la filialele Forumului din Chișinău, Soroca, Bălți sau la organizațiile românești din Valea Timocului. Lucrul nu este deloc ușor. Trebuie învinse tot felul de greutăți și nu numai în ceea ce privește transportul sau celelalte cheltuieli. Dar lucrul acesta merită strădania, cărțile care sunt duse, exclusiv de istorie și cultură românească, sunt așteptate cu multă nerăbdare de frații noștri de peste hotare și sunt, pur și simplu absorbite de ei.

În sfârșit, o parte mai mare sau mai mică a tirajului fiecărei cărți (cu excepția celor comandate de autori sau sponsorii lor, care-și ridică toate exemplarele) este păstrată în depozitul editurii. Aceasta poate răspunde la solicitările unor intelectuali care au aflat mai târziu de apariția unor cărți de care au nevoie sau pe care doresc să le citească. După câțiva ani, unele titluri se epuizează, altele mai rezistă o vreme, în timp ce, în rafturi apar altele mai noi.

Este și acesta un sistem de difuzare, foarte eficient, cărțile care pleacă din depozit sunt cărți cerute și dorite de cititori. În afară de carte și de pliante, postere promoționale, programe, afișe, lucrătorii editurii își găsesc timp ca să ajute redacțiile unor publicații comunale. Uneori le oferă consultanță, alteori chiar le realizează tehnoredactarea și paginarea pentru a-i costa mai puțin tipărirea. Printre aceste publicații, cele mai active sunt *Cronica Drajnei* și *Glasul* (Cocorăștii Mislii).

Munca celor de la „Libertas” este o muncă grea și permanentă, îndeplinită alături de alte sarcini. Dar ea este bine și frumos motivată și de aceea atât de rodnică.

LUMEA EDITURII LIBERTAS

Se poate întreba oricine ce am avut în gând dând acest titlu penultimului capitol din scurta noastră prezentare.

Mărturisesc că gândul m-a purtat într-o zonă care nu are nimic de-a face cu tema acestui volum și anume la acele universități renașcentiste și chiar prerenașcentiste.

Ce se înțelegea atunci prin „Universitas”? O definiție exactă nu am citit nicăieri, dar din mai multe din lecturile mele de istorie universală reiese că ar fi vorba de totalitatea profesorilor, din trecut și din acel moment, totalitatea studenților și absolvenților, principialii protectori și mecenajii (sponsorii, cum am zice astăzi). Toți aceștia, strânși în jurul unei școli înalte, formau o „universitas”, o „lume” a aceleia.

De atunci, ori de câte ori mă apropii de o instituție de învățământ, de cultură, de sănătate, de o publicație, de o societate, mă întreb care sunt oamenii care au slujit-o sau care au folosit-o, care au fost cei care au roit înăuntrul ei, pe lângă ea sau în raport cu ea. Într-un cuvânt, care este „lumea ei”?

În cazul nostru, în ordine inversă însă, vin mai întâi, cititorii. Este greu să precizăm cine sunt acești cititori.

Producția de carte este atât de variată încât se adresează mai multor categorii de cititori. Monografiile unor localități vor fi citite de locuitorii comunei respective sau de fiii ei aflați în diaspora, în țară sau peste hotare. Excelentele cronici selective ale fiecărei ediții a cursurilor de vară de la Vălenii de Munte sunt așteptate cu nerăbdare, citite și păstrate de cursanții următoarei ediții, conferențiarilor care-și văd acolo

consemnat aportul lor, ca și de cei care studiază acest unic fenomen cultural, sau de biografii și exegeții marelui profesor, ori de cercetători din domeniul culturii actuale. Acele programe culturale sunt urmărite (și nu numai în paginile privitoare la comuna lor) de toți activiștii culturali din județ: directori de cămine, centre culturale, case de cultură, bibliotecari, instructori, sunt consultate de directori de școli, consilieri comunali și chiar de primari. Desigur, cititori ai editurii „Libertas” pot fi socotiți și admiratorii lui Nichita Stănescu, căroro li se oferă atâtea lucruri deosebite. Sunt anumite cărți de propagandă culturală și patriotică, acestea își găsesc cititori și în țară, dar și peste hotare, printre românii de acolo. Sunt apoi cărți care apar având ca sponsori chiar pe autorii lor sau persoane apropiate acestora. Ele aparțin, deci, celui care le-a scris și care le difuzează într-un anumit cerc pe care editura nu-l cunoaște și nici nu-și propune să-l cunoască.

Într-un cuvânt, nu putem caracteriza, la modul concret, această componentă a lumii editurii „Libertas”, cititorii. Și pentru că nu putea cita cititori mai fideli, pentru că nu avea de unde lua câteva nume din fiecare categorie, autorul s-a gândit să se ofere pe sine ca exemplu de cititor, acesta fiind unul din puținele titluri de mândrie pe care le are. El, nu numai că are un întreg raft din biblioteca sa – raft care dă pe din afară – cu cărți editate de „Libertas”, dar afirmă că este un intim al tuturor aparițiilor ei. Mai mult de jumătate dintre ele au fost citite, pagină cu pagină, rând cu rând, câteva – care l-au surprins prin tematica și originalitatea lor – îndelung, cu reveniri, cu însemnări. Celelalte au fost răsfoite cu atenție, cercetate până când și-a însușit pe deplin conținutul lor.

Autorul vorbește aici și de pe această poziție de cititor care, crede el, i-a permis în primul rând să scrie rândurile de față.

În concluzie, putem afirma, cu destulă certitudine, că sunt destui cititori, unii chiar asidui, că deci „Libertas” tipărește cu real folos pentru spațiul cultural românesc și chiar european.

*

O altă componentă a acestei lumi o constituie sprijinitorii ei (susținătorii). Unii dintre ei sunt desemnați de însăși natura funcției pe care o dețin.

Așa este președintele Consiliului Județean, consiliu căruia îi este subordonat și centrul nostru. Putem afirma că președinții Consiliului Județean Prahovean și majoritatea consilierilor au înțeles și au încurajat eforturile Centrului Județean pentru îndeplinirea și chiar pentru lărgirea sarcinilor sale. Asemenea atitudine și încurajări au oferit și Victor Petrescu și Mircea Cosma și Florin Anghel. În mod deosebit a făcut acest lucru ing. Mircea Cosma, care a avut posibilități mult mai mari prin faptul că a obținut două mandate de președinte, unul de vicepreședinte, unul de șef de comisie și unul de consilier. La aceasta, a adăugat prețuirea lui pentru cultură, pasiunea pentru istorie, pasiune care l-a și determinat să fondeze Societatea cultural-istorică „Mihai Viteazul”.

Desigur, ing. Mircea Cosma, în perioada mandatelor sale, a avut multe probleme de rezolvat și pe multiple planuri. Dar el a pus totdeauna în rândul priorităților celor mai stringente aspectele legate de cultură, artă, trecut istoric. Merită semnalată contribuția lui la restaurarea unor edificii afectate unor instituții de

cultură și care constituie cele mai prețioase piese din zestrea noastră arhitectonică: Muzeul de Artă, Muzeul de Istorie, acum Palatul Culturii. Nu putem uita și faptul că a înzestrat județul cu o serie de monumente, culminând cu statuia ecvestră a lui Mihai Viteazul, documente în piatră și bronz ale trecutului local sau național. De asemenea, a sprijinit, într-un fel sau altul, tipărirea unor cărți care au îmbogățit mult bibliografia Prahovei în domeniul istoric, literar, cultural.

Nu avem nici căderea și nici competența să facem biografia președintelui. Vrem doar să arătăm că, deși solicitat în atâtea direcții, a găsit timp și mijloace să ajute și Centrul Județean de Cultură Prahova. Prin el, a sprijinit toate instituțiile culturale neprofesioniste, toate așezămintele din județ. Am putea lua numai exemplul centrelor culturale, moderne, spațioase, funcționale construite în mediul rural. Asemenea edificii s-au înălțat la Cocorăștii Colț, Predeal-Sărari, Vâlcănești, Provița de Jos, Ciorani, Baba Ana.

Chiar și Editura „Libertas” s-a bucurat de atenția și sprijinul președintelui Cosma. Deși a asigurat tipărirea multor cărți de către muzee, nu a uitat nici de „Libertas”, comandându-i unele volume, sponsorizând altele.

Desigur, între sprijinitori pot fi amintiți și câțiva intelectuali români de frunte; între ei, amintim pe prof. univ. dr. Valeriu Rusu (Univ. Aix-En-Provence), acad. Răzvan Theodorescu, acad. Mihai Cimpoi, prof. univ. dr. I. Scurtu (Univ. București), prof. univ. dr. Petru Ursache (Univ. Iași).

*

O altă parte a acestei lumi a Editurii „Libertas” o reprezintă autorii. O listă completă a autorilor publicați

aici nu este necesară, ei apărând, în ordine alfabetică, în catalog.

Ne vom opri asupra câtorva dintre ei. Încercând să-i evocăm fie prin câteva date biografice, fie prin câteva amintiri personale sau referiri mai puțin cunoscute, fără a avea pretenția să le stabilim dimensiunile.

Fără îndoială că cel mai important dintre autorii publicați de „Libertas” este Nichita Stănescu. Într-un fel, am putea spune că este una dintre rațiunile ei de a exista.

Dar ce aş putea să spun eu despre Nichita Stănescu? Oricât de mult aş reciti din opera lui, oricât aş gândi și m-aş strădui, nu aş putea găsi decât un „loc comun”, atât de mult s-a scris despre el. Nici măcar amintiri personale nu am, căci, deși concetățeni atâta amar de timp, nu l-am cunoscut personal. Și atunci, încerc și eu o definiție tautologică a ceea ce înseamnă el, definiție desigur neinspirată, dar al cărei adevăr nimeni nu-l poate contesta. La întrebările: „cine este? ce este?” răspund: „Nichita Stănescu este Nichita Stănescu”.

Un alt mare dispărut, Nicolae Iorga este foarte prezent în publicațiile „Libertas”. Și nici el nu are nevoie de nici o recomandare. La început, editura l-a prezentat mai mult energetic, prin lucrări despre opera lui și despre supraviețuirea acesteia. Ce am putea spune despre el, despre opera lui, despre ecourile ei, în câteva rânduri și încă ceva ce nu s-a spus și nu s-a scris de către atâți oameni, unii cercetători remarcabili, câțiva chiar valoroși iorgologi.

Singurele lucruri originale, prin forța împrejurărilor, sunt două amintiri personale, care nu au nici o legătură cu tema acestei cărți. Le inserez totuși

aici din dorința de a nu se pierde și pentru că întăresc cumva conturul personalității marelui om.

În toamna anului 1937, am mers cu familia la un parastas la Drajna de Jos. Venisem până la Văleni cu trenul și, din gara Văleni, ne-am dus la Drajna, cu trăsura. Am participat la parastas și ne-am întors la gara Văleni, în același fel. Sau am sosit noi mai devreme, sau trenul a avut întârziere, că am așteptat cam o jumătate de oră pe peronul oarecum aglomerat. Cum pretindeam „că mă dor picioarele”, tata m-a ridicat și m-a așezat pe o consolă din fațada gării, de unde aveam sub ochi tot peronul.

Atunci l-am văzut pentru prima și ultima oară pe Nicolae Iorga. Era imposibil să nu-l recunosc: statura lui, figura, barba, pălăria le văzusem de zeci de ori în ziarele tatei, „Universul” și „Curentul”, în fotografii sau în caricaturi. Părea nu supărat, ci agitat; se plimba de-a lungul peronului, dintr-o parte în alta. Nu era de mirare. În așteptarea trenului, multă lume se mișca dintr-un loc în altul. Ceea ce m-a fascinat a fost faptul că Iorga nu era singur, ci înconjurat de un grup destul de numeros, peste zece persoane, poate chiar douăzeci. Grupul acesta se lărgea în stânga și în dreapta lui și se îngusta în spatele lui, fiecare încercând să fie cât mai aproape de profesor, să-i audă cuvintele. Grupul se mișca destul de repede, ajungea la capătul peronului, se oprea, apoi se răsucea și pornea în sens invers. Oamenii erau obligați să-și schimbe repede locul pentru a rămâne în apropierea lui. Părea o cometă care își târăște trena și lumea se dădea la o parte pentru a o lăsa să treacă.

Am privit fascinat, minute în șir, această imagine și am păstrat-o în minte. Dar, de-abia după decenii întregi, când profesorul fusese ucis de mult și când eu citisem și știam atâtea, am înțeles că asistasem la o

scenă semnificativă pentru puternica personalitate a lui Iorga.

O a doua amintire este mult mai recentă.

Eram membru în comisia de achiziții a Muzeului de Istorie. La ședințele comisiei, directorul N.I. Simache ne prezenta, una câte una, piesele oferite spre vânzare muzeului, iar noi discutam oportunitatea cumpărării fiecăreia și prețul maxim care putea fi acceptat. Cu acestea, se întocmea o listă provizorie și noi eram invitați ca, în săptămâna următoare, să trecem pe la muzeu pentru a vedea și a semna procesul-verbal definitiv.

Prin 1968, într-o astfel de zi, pe la ora 11, când treceam de la școală spre casă, m-am oprit la Muzeu. Am auzit vocea profesorului, în biroul lui, și am mers acolo. Stătea de vorbă cu un domn, cam de vârsta lui, dar elegant, distins. S-a oprit o clipă și a făcut prezentările:

– Uite, el e profesorul Paul Popescu, mâna mea dreaptă (câte mâini drepte avea!) – apoi, către mine – Dânsul este băiatul lui Iorga! – și mi-a dat registrul.

În timp ce semnam, a sunat telefonul din hol și doamna Pârvan (contabila) a venit să-l cheme pe profesor. Plecând, acesta mi-a spus:

– Paule, stai tu nițel de vorbă cu dânsul...

Înainte ca eu să deschid gura, interlocutorul meu mi-a zis cam așa:

– Vezi, domnule, eu sunt băiatul lui Iorga și atât; nici nume de botez nu mai am. Să știi că mă cheamă Mircea Iorga. Să știi că am fost premiant în liceu și că mi-am luat diploma de inginer cu „magna cum laude”. Să știi că am doctorat în științele tehnice, luat peste hotare, sunt profesor universitar la Politehnică, șef de catedră, am nu știu câte cursuri, lucrări și tratate

publicate, sunt laureat al Premiului de Stat... Dar, după cum vezi, nu sunt decât „baiatul lui Iorga”...

Atunci s-a întors Nicolae Simache. Am dat „bună ziua”, respectuos și am plecat.

Seriozitatea și mâhnirea cu care vorbise acel om m-au marcat profund. Până atunci, considerasem că este o adevărată fericire să fii copilul unui „mare om”. De-abia acum, începeam să înțeleg ce greu este să te naști și să crești „la umbra unui brad”, a unei mari personalități.

Revenind la poezie, să ne oprim asupra a doi poeți prahoveni care astăzi nu mai sunt.

Unul dintre ei s-a stins din viață tocmai în vremea când editura „Libertas” lua ființă, dar oamenii acesteia l-au cunoscut bine și l-au apreciat, din anii anteriori.

David Constantinoiu, Dan David după pseudonimul pe care și l-a ales, a împlinit în scurta lui viață (11 octombrie 1959-25 martie 1990) un circuit în jurul orașului Slănic. Și-a început viața în comuna Berteștii Mari și tot acolo a sfârșit-o. Studiile primare și gimnaziale le-a făcut în comuna natală, iar pe cele liceale la Slănic. A încercat, cu bunăvoință și cu destulă eficiență mai multe meserii: mecanic, miner, lăcătuș, toate la celebrele saline ale Slănicului. Curând însă, a renunțat la acestea și a intrat suplinitor în învățământ, funcționând câțiva ani la școli generale din zonă. În sfârșit, a devenit responsabilul Bibliotecii orașenești din Slănic. Încă din adolescență, a manifestat un puternic talent literar pe care și l-a cultivat și prin frecventarea Cenaclului „Dimitrie Stelaru” al Casei de Cultură a Sindicatelor Ploiești și „Pro Patria” al Centrului pentru

Îndrumarea Creației (cenaclu condus de prozatorii Sorin Titel și Mihai Nicolae).

Talent cu totul ieșit din comun, pasionat de poezie, era și un entuziast, un animator. Dacă biografia i s-a desfășurat în cercul de care vorbeam, talentul lui a ieșit repede din acesta.

A debutat cu versuri în presa locală și în antologiile publicate de Centrul pentru Îndrumarea Creației Populare, dar foarte repede a ajuns să publice și în revistele literare ale epocii. La fel de repede au venit și premiile, ca și debutul editorial cu volumul „Eu vă iubesc pe toți” (1982 – premiul „Eminescu”). Până în 1990, când a închis ochii, mai publicase alte șapte volume; încă unul, „Poeme torențiale”, aștepta tiparul și a apărut, foarte curând, postum. Așa cum spuneam, Dan David a murit tocmai în momentul în care Editura „Libertas” lua ființă, se organiza. Dar cei care lucrau la editură erau aceiași oameni care îl ajutaseră, îl îndrumaseră la începuturile lui, îl încurajaseră și-l publicaseră. Ei nu l-au uitat și exact la un deceniu de la trecerea lui în neființă, i-au scos un frumos volum de versuri inedite, „Soare cu dinți de lupoaică”.

Printre autorii astăzi dispăruți, publicați de „Libertas”, un loc deosebit a ocupat și ocupă Ion Stratan. El era un poet deja consacrat când a apărut Editura „Libertas”. Oamenii acesteia nu numai că l-au cunoscut bine, dar i-au fost apropiați (Mihai Vasile, i-a fost prieten), ei l-au putut publica atât antum, cât și postum.

Despre biografia lui ce putem spune? A traversat o jumătate de secol pentru că atât a socotit el că este destul. La un capăt al vieții, este comuna Izbiceni, județul Olt, unde a văzut lumina zilei, la 1 octombrie

1955. La celălalt capăt, Ploieștii, unde a învățat carte, a trăit, a gândit, l-a cunoscut pe Nichita, a scris și a închis ochii, la 19 octombrie 2005.

A fost un om bun, o fire blândă, prietenoasă, un boem care suporta greu singurătatea. A reușit să se apropie – poate cel mai mult din generația lui – de Nichita Stănescu. L-a cunoscut bine, și nu numai pe linie livrescă, și s-a lăsat cunoscut, prețuit de el. Această prietenie i-a sporit notorietatea, i-a fertilizat condeii – nu neapărat în sensul unei influențe – făcându-l să-și prețuiască personalitatea și originalitatea. Foarte curând, a început să se scrie și despre el, după ce numele lui era bine cunoscut prin asociere cu Nichita.

Deși am fost concetățeni aproape o jumătate de secol, nu pot să spun că l-am cunoscut pe Ion Stratan. Mă saluta politicos, îi răspundeam la fel, știam unul de existența celuilalt.

De două ori am vorbit cu el, dacă se poate spune așa ceva. De ambele dați, la Biblioteca „Nicolae Iorga”, la Secția „documentar”. Prima dată, l-am găsit acolo, așezat la o masă, discutând cu regretatul Gh. Macsim, directorul bibliotecii. Acesta ne-a prezentat unul altuia, la care el a declarat că ne cunoaștem, că eu sunt primul om care a scris despre el. La figura mea nedumerită, mi-a adus aminte. Cu vreo 25 de ani înainte, primisem o revistă școlară de la Liceul „Al. I. Cuza”, *Vlăstarul*, dacă nu mă înșel. Ca de obicei, în asemenea cazuri, m-am simțit obligat să-i anunț apariția în ziarul local *Flamura Prahovei*. Într-o notă „cât palma”, felicitam profesorii și elevii care o scosese, lăudam conținutul și orientarea numărului. La sfârșit, în ultimele rânduri, aminteam câțiva școlari talentați și poeziile lor. Amintindu-mi aceasta, am zis, cam jenat:

– Eh, câteva rânduri banale...

– Da – mi-a răspuns el – dar semnătura nu era deloc banală.

La o nouă figură mirată a mea, mi-a explicat că mama lui îi vorbise mult și frumos despre mine. Într-adevăr, pe atunci condusesem o brigadă de control a Inspectoratului școlar, la Școala Generală nr. 4 (azi „Elena Doamna”), unde mama lui era o distinsă profesoară de limba română și căutasem să mă port cât mai corect.

La vreun an după aceea, a avut loc a doua mea întâlnire cu el. Eram tot la Biblioteca „Nicolae Iorga” și tot în sala respectivă.

De astă dată, eu citeam la o masă dinspre fereastră. A intrat el și cu alți doi. S-au înghesuit în jurul unei mese, care era atunci plasată separat de cele trei dinspre fereastră, și au început să discute, conversația lor devenind curând foarte vie. La un moment dat, Stratan a spus:

– Hai să vorbim mai încet, că îl deranjăm pe domnul profesor... (eram singurul cititor în acel moment).

– Vedeți-vă de treabă – m-am grăbit eu să răspund – Dacă ceea ce citesc eu este mai interesant decât ceea ce spuneți dumneavoastră, n-am să vă aud oricât de tare ați vorbi. Dacă ceea ce spuneți dumneavoastră este mai interesant decât ceea ce citesc eu, am să vă ascult și, deci, mă voi socoti câștigat.

– Bun răspuns! – a replicat Stratan.

Așadar, rezumându-mă numai la atât, nu pot să spun că l-am cunoscut pe Ion Stratan. Am ajuns totuși sa-l prețuiesc, mai ales spre sfârșitul vieții lui și după aceea, datorită, în primul rând, dragostei și admirației pe care i-o arătau niște oameni pe care eu îi stimez foarte

mult. Pe această cale, am fost ajutat substanțial tocmai de Editura „Libertas”, dar și de Revista „Axioma”.

Printre autorii publicați de „Libertas”, se mai numără încă doi, care nu mai sunt în viață. Este vorba de **Ion Jercan** și **Mihai Apostol**. Pe lângă vârsta foarte apropiată, mai sunt și alte lucruri care le sunt comune celor doi. Mai întâi, faptul că ambii au scris și au publicat literatură monografică, pe baza unor cercetări minuțioase. Primul, în domeniul istoriei locale și istoriei învățământului, celălalt, în domeniul literaturii, artei, culturii în general, dar și al enciclopedisticii. De asemenea, ambilor, ultima lucrare le-a fost publicată de Editura „Libertas”. La primul, este vorba de monografia comunei natale Homorâciu, la celălalt, de cea a unui mare actor ploieștean, **Cazimir Belcot**.

Tot dintre autorii care nu mai sunt printre noi, trebuie să amintim, și încă nu în puține cuvinte, pe **Valeriu Rusu**. Deși este o mare personalitate contemporană, care depășește mult aria culturală românească, Valeriu Rusu este încă foarte puțin cunoscut la noi.

S-a născut la 9 septembrie 1935, în comuna Mihăileanca, județul Hotin, deci în România Mare. Casa părintească era chiar lângă Nistru.

În martie 1944, în viața lor s-a produs o mare tragedie. În urma unei ofensive neașteptate, trupele sovietice ajungeau la Nistru și erau gata să-l treacă tocmai în zona aceasta. În panica ce cuprinsese pe români, băiețelul de nouă ani și familia lui și-au părăsit casa și gospodăria și, cu o căruță, până la Dorohoi, au fugit din calea invadatorilor. Acest refugiu dramatic, ca și sfârșirea unei patrii pe care o credea atotputernică,

l-au marcat pentru întreaga viață, i-au dat o deosebită sensibilitate la problemele naționale, l-au făcut să devină un luptător.

Biografia lui părea să se așeze pe un drum drept. În 1953 a absolvit Liceul „Mihai Viteazul” din capitală, iar în 1958, în mod cu totul meritoriu, Facultatea de Litere a Universității din București. Teza de licență, „Terminologia medicală populară”, va fi, ulterior, publicată. Aceasta a făcut să fie repartizat ca cercetător științific la Centrul de Fonetica și Diactologie al Academiei Române. Va lucra aici 27 de ani (1959-1986), devenind cercetător științific principal și șef de sector și afirmându-se în domeniul studierii limbii române. În 1965, a obținut o bursă de trei luni la Universitatea din Toulouse (Franța). În 1966, a fost invitat ca lector de limba română la Universitatea din Belgrad. În 1969, și-a susținut teza de doctorat „Graiul din nord-vestul Olteniei”, cu academicianul Alexandru Rosetti, lucrare publicată, doi ani mai târziu (1971), în Editura Academiei.

În anii 1970-1974, este invitat ca lector de limba română la Universitatea din Aix-en-Provence, unde, foarte curând, este promovat „maître de conference”.

Timp de mai bine de un deceniu, a continuat să lucreze la centrul pe care l-am amintit, desfășurând și o bogată activitate publicistică (peste 300 de titluri – studii, articole, note, recenzii – dintre care 27 volume).

Din 1987, s-a stabilit în Franța la Aix-en-Provence, obținând dublă cetățenie în 1993. Și-a desfășurat, în continuare, cariera la Universitatea Provence, ca asociat, mai întâi, apoi ca „Maître de Conferences” titular (1 oct. 1991) și profesor universitar titular (1 sept. 1999). Cursurile sale, ca și alte lucrări, au fost publicate. A format romaniști și a desfășurat o largă

activitate promoțională pentru România: atlase lingvistice, traduceri din română și în română, ca să nu mai vorbim de cursuri, conferințe, comunicări științifice etc. A condus doctorate în limba și literatura română. Este autorul unor ediții critice din opera unor mari lingviști-români precum Ovid Densușianu și Tache Papahagi.

După 1990, activitatea lui s-a lărgit, devenind o prezență vie și în România, și în Republica Moldova.

Pe lângă lucrările de specialitate pe care a continuat să le publice – cu mare ecou în cercurile științifice – a început să scrie și articole cu caracter polemic, protestând împotriva indiferenței sau ostilității față de limba și cultura românească. În slujba aceleiași misiuni, a pus și numeroase societăți culturale, centre academice, consilii științifice al căror membru sau chiar fondator a fost. A participat la numeroase congrese și colocvii internaționale, cu comunicări pe aceleași generoase teme, care au fost incluse în documentele tipărite ale acestor forum-uri.

Toate acestea, ca și o serie întregă de antologii și traduceri, au făcut din el o mare personalitate nu numai a vieții culturale românești.

Desigur, e de admirat că o asemenea personalitate, cu atât de largă arie de activitate, a putut să întrețină legături strânse, permanente cu Prahova. Legăturile lui Valeriu Rusu cu acest spațiu sunt legături de suflet, frumoase și durabile. Ele își au începutul în relația de prietenie cu Manolache Constantin, fostul său student la Cursul de dialectologie, cooptat în mai multe anchete de teren pentru întocmirea Atlasului lingvistic român, realizat de Valeriu Rusu. Cu prilejul unei astfel de cercetări, Valeriu Rusu a cunoscut îndeaproape și zona Văii Teleajenului, rămânând plăcut impresionat de

frumusețea locurilor și a oamenilor, de hărnicia, priceperea și bogata lor cultură tradițională. În acest mediu, s-a simțit ca la el acasă, între sătenii lui de pe malul Nistrului, de care îi era adesea atât de dor.

I-a venit, în mod firesc, gândul de a se stabili în aceste locuri. Avea apartamentul său în București, dar acum își dorea o casă în stil tradițional țărănesc, pentru lucru și pentru odihnă. A intenționat să cumpere una în satul Ogretin, lângă casa lui Ilie și Maria Manolache, părinții prietenului său. I s-a oferit o alta, la o distanță de câțiva kilometri, în Vălenii de Munte, într-un loc liniștit, ca la țară, pe malul râului Văleanca, fundătura Povernei, destul de aproape de casa ilustrului savant Nicolae Iorga. În acest fel, a devenit locuitor în această așezare și, câțiva ani mai târziu, cetățeanul ei de onoare.

Legăturile culturale și de prietenie cu Manolache Constantin au fost permanente.

În ceea ce privește domeniul de care ne ocupăm acum, al cărții, constatăm că publicarea culegerilor de folclor semnate de C. Manolache au fost prezentate cu entuziasm în presa vremii de Valeriu Rusu, pe atunci îndeplinind funcția de Șef al Serviciului de Dialectologie din cadrul I.C.E.D. București. Tot domnia sa este nominalizat ca îndrumător științific al lucrării *Graiul popular din zona Teleajenului* întocmită de același Constantin Manolache.

După 1990, acțiunile culturale ale prof. dr. Valeriu Rusu cu Prahova se intensifică și se multiplică pe o largă paletă, noi oprindu-ne asupra a trei mari segmente:

- a) Cursurile de vară ale Universității Populare „Nicolae Iorga” de la Vălenii de Munte;
- b) acțiunile culturale destinate românilor de peste Prut;

c) acțiunile pentru cunoașterea culturii românești în occident, îndeosebi în Franța, și pentru cunoașterea culturii franceze și spaniole în România, în special în Prahova.

În cadrul acestui vast program, Editura „Libertas” și Forumul European pentru Istorie și Cultură au jucat un rol important, tipărindu-se, printre altele, câteva importante traduceri ale profesorului, din română în franceză și din spaniolă în română, o seamă de lucrări destinate românilor de peste Prut, precum și amplul său volum *Atitudini și mărturii*, definitoriu pentru viața, opera, ideile și acțiunile acestei mari personalități științifice și culturale a neamului românesc.

*

Să ne oprim puțin și asupra autorilor în viață publicați de „Libertas”, insistând asupra diversității lor. Sunt de vârste diferite, sexe și profesii diferite, din lumi și cu concepții și stiluri diferite. Majoritatea sunt prahoveni, prin naștere sau prin activitate, dar sunt și din alte părți ale țării și ale lumii.

Dintre cei mai în vârstă, nu putem să nu începem cu Stelian Florescu Pântece, o figură impunătoare a învățământului și culturii prahovene. Născut la Starchiojd (la 13 iulie 1923), școlit în comună, pregătit pentru învățământ la școlile normale din Ploiești și Galați, și-a încheiat studiile la Facultatea de istorie a Universității București (absolvită în 1949). Viața și munca lui s-au desfășurat numai pe meleagurile natale. Mai întâi, în comuna lui, ca profesor și director al Școlii generale Starchiojd, apoi profesor și director al Liceului „Nicolae Iorga” din Vălenii de Munte. Profesor de excepție, gradul I, metodist al Inspectoratului Școlar

Prahova, a fost răsplătit, pentru activitatea didactică și socială, cu „gradația de merit” și Ordinul Muncii clasa a III-a, iar în prezent, este cetățean de onoare al orașului Vălenii de Munte.

Este un om cu multă dragoste pentru trecut, dublat de un bun condeier. A fost membru al Comitetului filialei Prahova a Societății de științe istorice (1968-1989). A publicat mult în presa județeană, ca și în revista „Studii și articole de istorie” sau în anuarele editate de Arhivele Statului Ploiești. A fost și a rămas alături de poetul și dramaturgul Valeriu Sârbu, în fondarea unei excelente reviste școlare (și nu numai) *Ecol*.

Dintre lucrările lui, amintim *Aspecte privind aplicarea legii rurale din 1864 la Vălenii de Munte* (București, 1964), *Starchiojd, sat de moșneni* (București, 1992). Lucrări mai recente sunt: *De-a lungul vieții – amintiri* (Sebeș Alba, 2007), *Permanențe chiojdene – evocări* (Ploiești, 2007), *Despre ieri, azi și pentru viitor – amintiri* (Ploiești, 2008), *Însemnări și amintiri despre Starchiojd* (Ploiești, 2009), *Nicolae Iorga și Starchiojdul*.

Editura „Libertas” i-a publicat trei lucrări. Mai întâi, o a doua ediție, revăzută și adăugită a monografiei *Chiojdul Mare (Starchiojd)*, apoi un volum de evocări și, în sfârșit, o monografie a Colegiului Național „N. Iorga” din Văleni (în două ediții).

Alături de el, îl amintim pe **Radu Ghica-Moise**, cu un deceniu mai tânăr. Un om deștept, cu o nesfârșită dragoste pentru învățătură, pentru cultură, harnic și onest. Plecat dintr-o familie țărănească, a traversat viața învingând multe, foarte multe greutăți.

Se născuse, la 15 iulie 1934, în satul Săreni – comuna Mânzălești, județul Buzău. A făcut clasele

primare în sat, cele ale ciclului II, la Școala elementară Lopătari, apoi o școală profesională la Gura Ocniței. La 18 ani, era repartizat ca mecanic de precizie A.M.C. la Rafinăria 1 – Ploiești. O nestăpânită dorință de învățatură l-a făcut să se înscrie în clasa a VIII-a a Liceului Seral. Dar, la absolvirea acesteia, o boală grea l-a doborât. La ieșirea din spital, i s-a recomandat să-și petreacă o lungă convalescență într-un preventoriu, la Sinaia. După însănătoșire, s-a stabilit definitiv aici. Cum sănătatea nu-i mai permitea să mai lucreze vreodată „în producție” și cum cultura, sub toate aspectele ei, începuse să-l pasioneze, a obținut locuri de muncă pe această linie. A devenit salariat cu activitatea culturală la Administrația Caselor de Odihnă (1955-1958), apoi îndrumător cultural la Casa de Cultură a orașului Sinaia, la 15 februarie 1962, fiind numit director al acestei instituții, identificându-se cu ea timp de mai bine de patru decenii. Între timp, terminase liceul la Sinaia, apoi făcuse Facultatea de Filologie, secția Limba și literatura română, la Universitatea din București (1959-1965). În sfârșit, în 1984, și-a trecut doctoratul în filozofie-sociologie.

A fost implicat în tot ceea ce a însemnat activitate culturală în Sinaia. A creat Ansamblul folcloric, de renume național și internațional, „Rapsodia Bucegilor” (1967), Teatrul popular „Iancu Brezeanu” (inițiat împreună cu prof. Constantin Manolache, directorul Centrului Județean de Îndrumare Prahova), Cenaclul literar „Lucian Blaga”, Universitatea Populară Sinaia etc. A sprijinit din plin Cursurile internaționale de vară ale Universității București (de limbă și cultură românească) ținute la Cazinou. A fost unul dintre primii inițiatori ai restaurării bustului lui Dimitrie Ghica și ai reatribuirii numelui acestuia Parcului din Sinaia.

Condeier talentat, plin de vervă și de sensibilitate, a publicat în presa județeană și centrală. Împreună cu alți trei publiciști, a fondat și a editat periodicul Sinaia – publicație artistică și de turism. Versurile sale au fost cuprinse în toate antologiile și culegerile editate de centrul nostru.

Editorial, a debutat cu un frumos îndreptar turistic, Bușteni (1983), căruia i-a urmat, șase ani mai târziu, un altul, Sinaia. În 1999, a apărut *Sinaia, perla Bucegilor*, o adevărată enciclopedie a orașului, scrisă de un om informat și talentat. Este și autorul a două volume de versuri: *Planeta îngândurată* (Ed. Prahova) și *Un gram de echilibru* (Ed. Libertas).

Ioan Mihai Cochinescu, născut la 16 aprilie 1951, la Timișoara, este un om în plină maturitate creatoare.

Oficial, este un muzician. A absolvit Liceul de Muzică „Ion Vidu”, din orașul natal (1970), apoi Conservatorul de Muzică „Ciprian Porumbescu”, din București, Facultatea de compoziție-muzicologie (1974). Între 1974-1980, a funcționat ca profesor de chitară clasică la Liceul Pedagogic din Ploiești, iar, din 1980, este profesor de estetică și pian la Liceul de Artă din orașul nostru.

Prin anii '80, a început să participe la activitatea cenaclurilor literare bucureștene „Junimea” și „Cenaclul de luni”, ca și la cel ploieștean „I.L. Caragiale”. S-a făcut remarcat de criticii Ovid. S. Crohmălniceanu și Nicolae Manolescu. A publicat romane, proză scurtă, a devenit membru al Uniunii Scriitorilor din România, fondator și președinte al „Societății pentru literatură” Ploiești. A fost premiat de Academia Română și Uniunea Scriitorilor.

Nu putem uita că, în perioada liceului, s-a ocupat și de cinematografie și că un scurt metraj al său, „Când oamenii se joacă”, a fost premiat cu aur la București și la Hiroșima.

O altă dimensiune a personalității lui creatoare a fost arta fotografică. Membru al Asociației Artiștilor Fotografi din România (din 1982), a participat cu lucrări la expoziții și concursuri în țară, dar și în Franța, Brazilia, Polonia ș.a., obținând prestigioase premii.

Ajuns la o maturitate ceva mai „coaptă”, pe la 54-55 de ani, a început să simtă nevoia de a uni, în aceleași pagini, toate abilitățile într-un tot armonios pe care să-l servească unor cititori. Din această necesitate, am putea spune, s-au născut cele trei „tratate” pe care „Libertas” le-a publicat în volume atât de frumoase.

Despre Gherasim Rusu Togan, autorul acestei cărți are puține date. Din cele patru volume pe care le-a publicat la „Libertas”, pe ultima copertă am găsit câteva rânduri strecurate probabil de redactor, despre el și opera lui.

Autorul acestor rânduri l-a cunoscut de curând și a vorbit cu el numai de două ori, câte 15-20 de minute, pentru a îndrăzni să-i ceară o „autobiografie”. Și totuși, în lumea aceasta a editurii „Libertas”, el ocupă un loc destul de important. Și atunci a trebuit să încerc să-i descifrez personalitatea numai din cărțile care mi-au stat la îndemână și din cele câteva rânduri pe care, un editor indiscret, le-a strecurat pe o copertă. Monografia *Cântecul vetrei* ne asigură că locul nașterii sale nu poate fi altul decât Ghijasa de Sus, județul Sibiu, într-o familie de preoți sau de învățători, rămași țărani. Și-a făcut clasele primare și gimnaziale în comuna natală și liceul la Sibiu. Studiile superioare le-a făcut la Facultatea de Filologie – desigur limba și literatura română – din

Cluj-Napoca. După absolvire, a funcționat ca profesor de limba română, mai întâi pe meleagurile sibiene, la Școala Generală Retiș și Liceul Român-German din Agnita și apoi pe meleagurile prahovene, la Grupul Școlar de Petrol din orașul Câmpina, unde s-a stabilit definitiv.

Pentru că pasiunea lui cea mare este etnografia, folclorul, a debutat în publicistică cu studii de etnografie și folclor, publicate în revista Transilvania. A scris scenariul filmului etnografic *Cântarea izvoarelor*, împreună cu etno-muzicologul Ilie Țebrea.

Colaborator frecvent al unor publicații ca „Pagini literare”, „Partener”, „Transilvania”, „Orion”, „Axioma” și altele, el este și autorul unor volume de versuri, romane, povestiri, studii folclorice, eseuri, traduceri din limba slovacă. Autorul acestor rânduri nu a reușit să citească decât cele patru cărți publicate de „Libertas” și articolele din Axioma.

Cunoscând atât de puțin din viața lui, am ajuns să-l substituiesc eroului principal din romanul lui *Nefericiri întâmplătoare*.

El este legat nu numai ca autor de „Libertas”, ci și ca redactor al unor lucrări și ca referent al Centrului de Cultură Prahova, muncă pe care o face cu entuziasm și eficiență.

Un alt autor publicat de „Libertas” este **Bogdan Lucian Stoicescu**. S-a născut la 20 aprilie 1958, la Pitești, dar a venit de copil la Ploiești și a rămas aici. A absolvit Liceul „Mihai Viteazul”, în 1977, într-o promoție „de aur”, care a dat multe elemente de valoare. În liceu, a fost un elev bun, participant la olimpiade, sânguincios, într-o clasă excelentă, de la secția reală.

A urmat Facultatea de utilaje și ingineria proceselor chimice a Institutului Politehnic București. A muncit serios și a absolvit facultatea în 1984.

Devenit inginer, a fost repartizat la Combinatul de îngrășăminte chimice Valea Călugărească, apoi la Rafinăria „Vega” din Ploiești, timp de nouă ani (1984-1993). A făcut ceea ce trebuia să facă, fără elan și fără entuziasm – care, de altfel nici nu i se cereau.

Din 1998, s-a „repliat”, după propria-i expresie, la Biblioteca Județeană „N. Iorga”, ca bibliotecar-bibliograf”.

Prețuirea pentru ceea ce se întâmplă la „Libertas”, prietenia cu cei de aici, l-au adus și în lumea acesteia, publicându-și aici volumul „Convorbiri la lumina gândului”.

Vom mai aminti și doi autori pe care i-a adus în lumea „Libertas” dragostea pentru Nichita și stăruințele lui Constantin Manolache.

Unul este inginerul **Emil Popescu**, de mai mulți ani septuagenar, pe care profesia și viața nu l-au lăsat prea aproape de scris și de preocupările literare. Cunoscându-l întâmplător, directorul Centrului i-a apreciat valoarea amintirilor, ca și posibilitățile de a le da o formă literară și l-a convins să le scrie. Așa a apărut volumul „Coleg cu Nichita” și autorul lui a intrat în „lumea Libertas”.

Celălalt este dr. **Ion Donoiu**, un medic renumit în vremea lui Nichita, care, deci, pentru epoca aceea, avea o situație materială bună. Pe lângă meseria lui, pe care o practica cu mult elan și profesionalism, mai avea și două pasiuni. Una era numismatica, reușind să-și alcătuiască o colecție demnă de invidiat. Cea de-a doua, era poezia, pe care o prețuia atât de mult încât nu îndrăznea să scrie, dar pe care o devora ca cititor.

S-a apropiat mult de câțiva poeți, ca Gheorghe Tomozei și mai ales de Nichita Stănescu, pe care, pur și simplu, îl adora. S-a dovedit, pentru ei, o gazdă primitoare și un prieten adevărat, de durată, deschizându-le casa, uneori pe zile întregi.

În perioada imediat următoare înființării „Libertas”, Gh. Tomozei și Ion Donoiu l-au cunoscut pe Constantin Manolache și s-au lăsat convinși de acesta să publice poeziile dedicate lui Ion Donoiu atât de Nichita cât și de Tomozei. Așa s-a născut cea de a treia carte a editurii, *Dedicații*.

După mai bine de un deceniu (2005), dr. Ion Donoiu, împreună cu Constantin Manolache, au îngrijit apariția unui nou volum, *Nichita Stănescu sau schimbarea monedei în cuvânt*, cuprinzând și rânduri inedite ale poetului, dar și ale altor doi apropiați ai lui: Gh. Tomozei și Adam Puslovič. Doctorul Donoiu a rămas, astfel, pentru totdeauna, în lumea „Libertas”.

Tot dragostea pentru Nichita Stănescu a adus în această „lume” și doi autori sârbi. Unul este Adam Puslovič de care am vorbit mai sus – prezent la multe festivaluri și comemorări Nichita Stănescu. Celălalt, este Miljurco Vukadinovič, admirator până la adorație al poetului ploieștean, și el o prezență în orașul nostru și în viața lui culturală.

În 2006, Editura „Libertas” îi publica, în ediție bilingvă (română și sârbă) cartea de poeme *Mă numesc Nichita*.

Ne oprim acum, mai stăruitor, asupra a doi oameni de litere, care aparțin demult „lumii Libertas”, dar care acum, deveniți autori publicați de ea, capătă aici „drept de cetate”.

Pe **Marian Chirulescu**, autorul acestor rânduri l-a numit de ani buni „cărturarul modest”. Pentru că nu cred să existe în orașul nostru altcineva care să citească atât de mult ca el și la care lectura aceasta susținută să lase atâtea urme, bine asimilate. Și încă ceva: nu cred că altcineva a simțit o nevoie atât de imperioasă de a împărtăși ceea ce citise și gândise pe marginea celor citite, de a risipi permanent, prin scris, comoara pe care o aduna mereu prin lectură.

S-a născut, la 8 octombrie 1943, la Predeal, fiind deci prahovean, pentru că, până în 1950, orașul făcea parte din județul nostru. A învățat mai întâi în oraș, terminând liceul în 1963. Cum, încă de atunci, vocația lui de slujitor al cărții era fermă și puternică, a mers la București, la Institutul Pedagogic de 3 ani, secția Biblioteconomie.

La absolvirea acestuia, în 1966, a fost repartizat la Biblioteca „N. Iorga” din Ploiești, pe care avea s-o servească – în adevăratul sens al cuvântului – aproape patru decenii, până la pensionarea sa. Aici a avut norocul să cunoască și să lucreze cu câțiva mari și pasionați bibliotecari (Anton Petcu, Luiza Popescu, Ștefan Năstăsescu etc.), de la care a avut multe lucruri de învățat, dar s-a străduit să le transmită și el din experiența și din gândurile lui.

A fost coinițiatorul și organizatorul acelor sesiuni anuale de comunicări, cu genericul *Valori perene ale spiritualității prahovene*, care au grupat creativ, lucrătorii și apropiații Bibliotecii. Tot el a fost și redactorul principal al seriei de culegeri cu același titlu, în care au fost cuprinse cele mai interesante materiale prezentate la aceste reuniuni ale bibliotecii. De asemenea, a fost unul dintre inițiatori și principalul

truditor în apariția noii serii a Gazetei cărților, publicație extrem de prețioasă.

În afară de articolele, notele, recenziile apărute în publicațiile de mai sus, în diverse reviste (în special în *Axioma*, al cărei redactor este), are și câteva succese editoriale, singur sau în colaborare. Este vorba de bio-bibliografie Nichita Stănescu, cea mai amplă lucrare de acest fel care s-a publicat la noi și pe care el o ține în actualitate cu cele opt „addende” pe care le-a publicat anual în *Axioma*. Este vorba de *Catalogul publicațiilor periodice prahovene*, apărut recent într-o a doua ediție, completată și adusă la zi. Este vorba de vasta cercetare bibliografică *Creații literare de autori prahoveni* (1968-2005). Este vorba de volumele cu indici bibliografici și monografii ale unor publicații ca *Azi*, *Revista baroului Prahova*, *Școala Prahovei*, *Axioma*. Este vorba de multe, de foarte multe alte volume și colaborări.

Celălalt, **Gabriel Stoian**, s-a născut la Ploiești, la 8 noiembrie 1937, dar a trebuit să parcurgă un drum mai lung ca să se întoarcă în orașul natal unde avea să se realizeze plenar. Chiar în ultimii ani, când situația de familie l-a obligat să se mute în Capitală, a rămas, cu activitatea, cu preocupările și cu sentimentele, ploieștean.

Clasele primare le-a făcut la Făgăraș și București, după care a poposit mai mult în orașul Cluj, unde și-a făcut studiile liceale și superioare. A urmat Facultatea de Geografie-Geologie a Universității Cluj, Secția de Geografie-Fizică, absolvind-o în 1961. Peste aproape trei decenii (1990), a făcut un stagiu de perfecționare în documentaristică la Lyon (Franța). Documentaristica

devenise de mult o pasiune a sa și așa a rămas în continuare.

Activitatea sa începe ca documentarist la O.N.T. Carpați, la Cluj, de unde trece la Ploiești (1961-1966). Stabilît în orașul nostru, devine muzeograf principal la Muzeul de Științele Naturii (1966-1968), inspector la Comitetul Județean pentru Cultură și Artă (1968-1970), director la Biblioteca Institutului de Petrol și Gaze (1970-1994) și, în sfârșit, muzeograf la Muzeul Național al Petrolului (1994-2000). Paralel cu serviciile pe care le-a avut, a mai fost și cadru didactic asociat la I.P.G. (1975-1985) și U.P.G. (1990-1994), membru în conducerea unor asociații de bibliotecari și director al editurii particulare Imprex.

Om cu o vastă cultură, stăpânind perfect tehnica fișării și ordonării materialelor, el are și capacitatea de a-și forma o vedere de ansamblu asupra temei pe care o cercetează, ceea ce-i permite să o cuprindă și să o structureze rapid și eficient. De două decenii, computerul este unealta sa obișnuită de lucru. Volumele sale au ajutat extrem de mult cadrelor didactice și cercetătorilor din mai multe domenii activitatea.

Este vorba de o serie de cataloage ample, exacte și sistematice: cel al lucrărilor colaboratorilor I.P.G. (în două volume), cel al publicațiilor românești și cel al cărților străine din Biblioteca I.P.G., cel al tezelor de doctorat susținute la I.P.G. A realizat bibliografia românească a petrolului și documentarele *10 ani de cercetare tehnică prahoveană* și *Petrolul – trecut și prezent*. Este autorul indicelui bibliografic *Revistele/A.G.I.R.*, al dicționarului *Personalități în filatelia românească* și a colaborat la *Personalități prahovene*, ca și la multe alte lucrări.

Colaborarea cu Constantin Manolache și Marian Chirulescu, care îl aduce în lumea „Libertas”, este încă o dovadă a posibilităților sale de a acoperi bibliografic o temă atât de largă.

Mai sunt, desigur, și alți autori pe care am dori să-i cităm și să-i prezentăm. Așa sunt cei cuprinși în antologiile editurii, unii dintre ei consacrați deja sau în curs de consacrare. Pe de o parte însă numărul lor este prea mare, iar pe de alta nici nu avem date despre majoritatea lor. Fără îndoială că-i socotim ca făcând parte din lumea „Libertas” și ne vom strădui să-i amintim pe cei mai mulți.

Nu putem însă să nu spunem câteva cuvinte despre un alt talentat și sensibil veteran al poeziei prahovene, **Corneliu Șerban**. Născut la 8 martie 1937, la Dornești-Suceava, a copilărit la Teișani, a urmat liceul la Ploiești, la „I.L. Caragiale” (1954), Facultatea de Filologie la București (1959), a fost un ziarist plin de vervă la *Flamura Prahovei* și apoi la *Prahova* până în primii ani ai acestui mileniu. După mai bine de patru decenii de presă, s-a retras la Sibiu.

Poet de mare talent, cu nesfârșite resurse lirice, originalitate, el și-a risipit cu generozitate versurile în publicațiile vremii, inclusiv în cele pentru copii și tineret, după cum le-a oferit și unor compozitori. Este autor al unor volume de mare succes, apărute în edituri bucureștene și ploieștene. A apărut cu versuri, aproape în toate antologiile pe care le-a editat Centrul pentru Îndrumarea Culturii Populare, înainte de 1990. Este foarte frumos din partea lui că a trimis editurii „Libertas” cele două volume de poezii scrise la Sibiu și este foarte frumos că aceasta le-a publicat, repetând gestul unor „scriptoria” romane care publicau poemele trimise de Ovidiu din exilul de la Tomis.

Nu putem iarăși să nu cităm doi talentați poeți, **Decebal Armașu** și **Al. Sașa Ștefan**. Editura se poate mândri și cu doi mari poeți moldoveni, **Vasile Romanciuc** și **Iulian Filip**, veniți la noi prin intermediul lui **Valeriu Rusu** și publicați în ediții bilingve. Avem și câțiva autori străini, publicați în antologii sau în volume de autor, catalani sau francezi, nume mari în literatura europeană. Unii dintre aceștia, ca și mulți alții, fac parte din lumea „*Libertas*” și vor rămâne în ea. Și lumea aceasta se va lărgi cu noi și noi cititori, cu noi sprijinitori, cu noi autori.

*

Voi încerca acum să conturez ceva din personalitatea lui **Constantin Manolache**. E o schițare de portret în bună măsură sentimentală. L-am cunoscut, zic eu, îndeaproape: mai întâi ca elev, apoi, coleg de catedră și colaborator în numeroase activități culturale de prestanță.

La 13 ani neîmpliniți, venea în clasa a VIII-a a vestitului Liceu „*I.L. Caragiale*” din Ploiești, unde eram profesor.

Să vedem cu ce zestre venea la Ploiești, Costel Manolache, la începutul adolescenței sale. Mai întâi, cu o robustețe fizică, cu o sănătate de fier ce-i permitea să se supună la mari eforturi și să suporte multe lipsuri și greutăți. Apoi, cu o inteligență vie, ascuțită de școală, cu o apetență nesfârșită pentru cunoaștere, pentru învățatură, pentru citit, pentru carte. Născut și crescut în niște locuri minunate, Valea Drajnelor și a Ogretinului, avea să hrănească toata viața o mare dragoste pentru natură, pentru frumusețea și bogăția pământului nostru, suport concret pentru un patriotism puternic, dar discret.

Neam de moșneni ogretineni, care stăpâniseră, împreună cu cei drăjnieni, munți cu păduri și care se judecaseră decenii întregi pentru ceea ce era al lor, a moștenit dârzenia acestora. O dârzenie neostentativă care nu implică ridicări de ton, amenințări, violențe, ci numai o neclintire în împlinirea unor lucruri legitime și care roade treptat și înlătură orice adversități. Venea apoi dintr-o zonă folclorică renumită. Arhitectura populară din Valea Drajnei, încrustările în lemn, costumele specifice care i-au stat sub ochi, poeziile, cântecele, strigăturile, bocetele pe care le-a auzit, l-au făcut să îndrăgească, pentru toată viața, arta autohtonă, folclorul.

A mai venit „de acasă”, cu o doză inițială, care avea să se dezvolte cu timpul, de înțelepciune, de sapienție țărănească. Îi plăcea să judece lucrurile în adâncul lor, să le cântărească bine și numai atunci lua o hotărâre. Apoi se gândea la impactul acesteia cu cei din jur, încerca să și-o modeleze după opinia acelora, dar nu renunța la ea, introducând-o în viața și comportamentul lui treptat și cu multă discreție. De aici venea impresia că este influențabil și ușor de convins, dar nu era deloc așa. Era o armă foarte eficientă de rezistență la orice presiune, care nu-l putea influența decât atunci când argumentele de ordin faptic și logic erau aduse în sprijinul lucrurilor care i se propuneau. În sfârșit, în zestrea sa mai intra o mare doză de respect față de oameni și instituții și de bun simț care, la data copilăriei lui, mai erau încă prezente și chiar dominante în satele noastre.

Cu această zestre a venit el la Școala medie „I.L. Caragiale” și a avut grijă să o păstreze, să nu risipească nimic din ea. Datorită ei s-a integrat rapid în colectivul clasei sale și al școlii, s-a făcut simpatizat de colegi și profesori. Datorită ei, a lichidat repede handicapul pe

care îl aveau copiii de la țară față de cei de la oraș și s-a situat în topul celor mai buni elevi ai clasei. A avut și norocul unor profesori care se străduiau, cu succes, să mențină cât mai mult din tradițiile vechii școli românești în haosul produs de „reforma învățământului” din 1948. La română funcționau Constantin Euciu, Gh. Milica, Mihai Vulpescu și neuitatul Costel Ionescu; la istorie, incomparabilul Nicolae Simache (care era și directorul internatului), Gheorghe Georgescu și, timp de un an, și autorul acestor rânduri; la muzică Gică Ionescu, la sport Gh. Mătușa.

La sfârșitul școlii, el era cu mult mai atras de latura umanistă a culturii. Cu toate acestea, considerând că trebuie să-și încerce puterile alături de cei mai buni dintre colegii săi, îndemnat și de directorul liceului, A. Vijoli, poate nutrind și visul de a se întoarce în satul său ca „domnul doctor”, a dat admiterea la medicină. Timp de un an a urmat cursurile acestei facultăți, după care, din motive materiale, s-a înscris la Facultatea de Filologie a Universității București, unde prin relația cu prof. Gogu Aelenei, avea asigurată cazarea la Căminul studentesc al universității de atunci. A căpătat noi și multe cunoștințe și un foarte larg orizont în ceea ce privește limba și literatura română – lucru la care se aștepta, dar a fost surprins și fericit să afle multe și substanțiale informații din domeniul unei vechi pasiuni, de care de-abia acum devenise conștient: literatura și arta populară, folclorul, etnografia. A profitat din plin de tot ceea ce li se oferea studenților de atunci: accesul în marile biblioteci ale capitalei, în muzee, bilete la spectacole... A făcut motociclism la Asociația Sportivă a Universității și parașutism de performanță în timpul pregătirii militare și după aceea.

După absolvire, a fost profesor de limba și literatura română la Drajna și Ogretin, ocupându-se, în paralel, de activitatea culturală, ca interpret și regizor de teatru, dansator și instructor de formații de dansuri populare, realizator de monologuri, scenete și scenarii de obiceiuri populare tradiționale etc.

La Ogretin, i s-a încredințat și conducerea Căminului Cultural, fiind numit „Director cu indemnizație”.

La examenul de definitivare în învățământ, susținut la Brașov, remarcându-se prin lucrarea „Despre estetica poeziei eminesciene”, specialiștii din comisia de examinare i-au făcut două oferte: de cercetător la Institutul de literatură „George Călinescu” și de inspector școlar la Brașov.

Tentante și meritorii amândouă, însă nu-și putea permite să se îndepărteze prea mult de părinții și bunicii săi, care aveau nevoie de el, de prezența lui, atât din punct de vedere material cât mai cu seamă afectiv.

Acceptă, pentru foarte scurtă vreme, o promovare la Vălenii de Munte, și apoi, la Biblioteca „Nicolae Iorga” din Ploiești, ca șef al Serviciului Bibliografic. Are, acum, deosebitul prilej de a funcționa și ca profesor de literatură română la Liceul „I.L. Caragiale, reîntâlnind o parte din foștii săi profesori, precum Nicolae Simache, Paul D. Popescu, Gh. Milica, Gh. Mătușa. Era înzestrat pentru activitatea didactică și se simțea în permanență atras de ea. Elevii îi deveneau repede prieteni și-i răspundeau la dragoste cu dragostea lor imaculată. S-au făcut solicitări la organele județene – pe când era inspector la cultură – ca să rămână definitiv la acest liceu, pe catedra prof. N. Bălan, care își făcea formele de pensionare medicală. A fost lăsat să

suplească integral această catedră, cu condiția să rămână, în continuare, și inspector.

Ca inspector la cultură, a funcționat până în 1973, președinte fiind profesorul Mihai Vulpescu – eminentă personalitate didactică și culturală în plină afirmare, care îl cooptase în echipa sa, cunoscându-l încă de pe băncile liceului.

A avut astfel norocul să lucreze împreună cu eminentul său profesor, un distins om de carte, mare pedagog și înzestrat orator, alături de care a realizat acțiuni culturale de anvergură și eficiență. Și norocul nu s-a oprit aici. Un alt eminent profesor din liceu, Nicolae Simache, creatorul și conducătorul Muzeului Județean de Arheologie și Istorie, un strălucit savant, l-a antrenat într-o vastă activitate de cunoaștere a trecutului fiecărei localități și de promovare a valorilor respective pe calea simpozioanelor, expozițiilor, sesiunilor de comunicări științifice, publicațiilor.

În 1973, este numit director al Centrului Județean de Îndrumare a Creației Populare, instituție cu care colaborase activ și până atunci, ca și cu Școala Populară de Arte, al cărui director devine la 1 ianuarie 1977, optând pentru această instituție din dorința de a fi cât mai aproape de învățământ.

A lăsat o puternică amintire elevilor săi. Îmi amintesc că, în urmă cu câțiva ani, la o întâlnire a unei promoții de la „I.L. Caragiale”, fuseserăm invitați, ca profesori, numai noi doi. Începerea festivităților întârziase pentru că el nu sosise. Cam după un sfert de oră, un trimis al lui a adus un mesaj și un pachet cu cărți. Mesajul, citit de șefa promoției, cuprindea și scuze și justificări pentru absență, dar impresiona mai ales prin frumusețea cuvintelor și gândurilor adresate foștilor elevi și a urărilor pe care li le făcea. Cărțile împărțite

(40) erau exemplare din *Leoaică tânără, iubirea* (ediție bilingvă) a lui Nichita, cu o dedicație foarte simțită a redactorului cărți, nepersonalizată, dar scrisă și semnată de el. Fostii elevi au fost încântați de acest gest și toată seara s-au făcut referiri elogioase la adresa lui.

O a doua pasiune pe care și-a descoperit-o și a cultivat-o a fost scrisul. Începuse să scrie poezii și mici povestiri încă de când era elev și publica în *Cravata Roșie*. În timpul studenției și după aceea, a publicat în reviste pentru tineret, ca și în presa locală. Deși pasiunea sa principală devenise folclorul – în care s-a și realizat atât de frumos – a publicat, în *Flamura Prahovei* sau în presa culturală centrală, articole, note, reportaje din acest domeniu. Mai mult, a început să cerceteze și în direcția istoriei literare locale și în cea a învățământului. Poate fi socotită un bun și valoros început comunicarea *Dascălii lui I.L. Caragiale*, prezentată la prima sesiune de comunicare a muzeelor prahovene și apoi publicată.

A reorganizat cu energie instituția de învățământ artistic, transformând-o în „Școala de Arte și Meserii”. A unit-o, din 1983, cu Centrul Județean de Îndrumare, în condițiile autofinanțării totale, făcându-le pe amândouă să funcționeze cu foarte bune rezultate, pe toată perioada autofinanțării (1983-1997) și după aceea. A făcut multe, foarte multe aici, după cum a înființat o serie de noi formații artistice sau le-a revigorat pe cele existente. Dar, așa cum am mai spus, despre acestea va fi vorba într-o altă carte.

Constantin Manolache a înțeles foarte repede că munca pe care o desfășoară, trebuie concepută și realizată unitar, că nu poate neglija nici unul din compartimentele atât de numeroase și de pretențioase ale instituției pe care o conduce.

Școala de Arte și Meserii pe care totdeauna a căutat s-o apropie de Centru și care acum face corp comun cu el, oferă un triplu sprijin acestuia. Mai întâi, ea devenise de multă vreme principalul izvor de artiști amatori, dar și de instructori pricepuți. În al doilea rând, ea crea numeroși consumatori de artă avizați, lucru care era o sarcină a Centrului. În sfârșit, ea produce venituri destul de importante, o bună parte din cele cu care Centrul supraviețuiește și activează. Nu putem neglija nici îndrumarea activității așezămintelor culturale din județ, căci aceasta era activitatea primordială a Centrului, ca și cercetarea, conservarea și promovarea culturii tradiționale.

Și atunci, dacă nu putea neglija nimic, cum putea să se mai ocupe de pasiunea lui pentru editarea de carte, care acum purta un nume: Libertas.

A găsit o soluție: a dilatat ziua de muncă atât cât a putut, a șters deosebirea între zile lucrătoare și zile nelucrătoare, a scos din vocabularul său cuvinte ca vacanță sau concediu. Câte sâmbete sau duminici nu l-au prins cu fanfara sau cu alte formații, cuvântând la o „zi a comunei”, la o sărbătoare a țuicii, a vinului, a cașcavelei. Zile și nopți în autocar, cu formații artistice, pe drumurile județului, ale țării, Europei sau Asiei Mici, pentru a prezenta spectacole de neuitat. S-au întors întotdeauna cu trofee și cu bucuria de a fi dus de fiecare dată mai departe faima artei noastre populare și costumului național românesc.

Numai în felul acesta a reușit să fie editorul pe care l-am prezentat și a făcut ca ai săi colaboratori să poată desfășura în liniște și cu spor activitatea de creatori de cărți, de artă, de cultură.

Dar nu numai că prin strădaniile lui ajută pe atâția intelectuali să-și exprime gândurile, dar este el

însuși un autor, autorul cel mai harnic, chiar dacă numele îi apare rar pe copertă.

Și mai este un lucru important, poate cel mai important: nu se simte obosit, știe că mai are încă multe de făcut.

PRODUȚIA DE CARTE A EDITURII LIBERTAS

Să încercăm acum o analiză, din punct de vedere al conținutului lucrărilor, a producției de carte a editurii „Libertas”.

Să începem cu ceea ce ni se pare nouă deosebit de semnificativ: urmărirea **cursurilor de vară ale Universității Populare „Nicolae Iorga”**.

Încă de la reluarea activității, după 1990, Centrul s-a implicat mult în organizarea și desfășurarea cursurilor. Foarte curând, Constantin Manolache a observat că lucrurile interesante, uneori excepționale, care se spun sau se discută acolo, nu sunt suficient valorificate. Numai o mică parte dintre ele sunt reluate de autori în lucrări mai ample sau folosite de alți intelectuali în opera lor și astfel nu ajung să fie cunoscute în cercuri mai largi.

Plecând de la această constatare, editura „Libertas” a scos o serie de volume cu acest titlu, consacrand câte unul fiecărei ediții.

În realizarea lor, Constantin Manolache a dobândit tot mai multă abilitate pe care a adăugat-o talentului său de condeier. A împletit cu măiestrie o serie de mijloace de exprimare: reportajul, notele de

excursie, comentariul fin și inteligent, rezumatul sugestiv, înserarea unor fragmente-cheie din cuvântări sau intervenții.

Structura cărții s-a cristalizat demult. Întregul material este împărțit pe cele cinci-opt zile cât au durat cursurile în anul respectiv. Mai întâi, s-a oferit un motto sugestiv, de regulă din opera lui Iorga, ca și un cuvânt înainte sau o notă.

Pentru fiecare zi, se dă, la început, o pagină cu programul, împărțit pe teme sau activități și pe ore, ca și numele participanților. Apoi, fiecărei teme, fiecărei activități i se acordă un număr de pagini. În cadrul acestora, apare contribuția fiecărui conferențiar sau participant la dezbateri.

Așa cum spuneam și mai sus, unele informații și idei lansate aici sunt extrase din lucrări mai vaste, unele publicate sau în curs de publicare. Dar câți oare, chiar dintre specialiști, au citit lucrările acestea și, mai ales, dintre ascultători? Toți aceștia au acum posibilitatea, cu textul în față, să-și reamintească spusele care i-au încântat sau i-au șocat (sau și una și alta), să mediteze asupra lor, să le supună examenului propriei lor rațiuni. Fără îndoială, că ei nu se vor mulțumi numai cu ceea ce citesc, vor căuta să lărgescă cadrul, să-și amintească contextul în care ideile acelea au fost rostite, rândurile inserate vor deveni un suport pentru înprospătarea memoriei. Și vor fi, desigur, tentați să caute, la același autor sau la alții, mai mult despre problema respectivă.

Acest sentiment îl ai mai ales după lectura ultimului volum (de până acum) din serie (ediția 2009) unde densitatea lucrurilor noi, a ideilor generoase, a gândirii îndrăznețe și novatoare este foarte mare. Lectura acestui volum te convinge că și în istoriografia noastră se afirmă tot mai mult spiritul critic, că am

început să depășim atât dogmatismul comunist, cât și pe cel postcomunist.

Această serie de volume prezintă și un mare interes documentar. Ea constituie o istorie succintă, completă a acestei instituții, în ultimul deceniu. Orice studiu, orice cercetare în acest domeniu va trebui să pornească de la ea.

Trebuie să remarcăm și grafica acestor volume, foarte îngrijit tipărite și evidențiind, prin format, structură, literă, faptul că ele formează o serie. În interior, trecerea de la o zi de activitate la alta este marcată de o filă albă, având, în mijloc, același medalion cu Nicolae Iorga în efigie. Chiar copertele sugerează apartenența volumelor la o aceeași colecție, deși nu sunt deloc identice.

Desigur că editura este hotărâtă să continue această serie cu un volum pentru fiecare ediție anuală.

Mai mult decât atât, Constantin Manolache încearcă să reconstituie și perioade mai vechi din activitatea universității. Deja a publicat în 2004, sub titlul *Un singur trup tot acest neam*, un elegant volum care prezintă Cursurile de vară de la Vălenii de Munte – 1908-1914.

Într-un cuvânt înainte, conf. univ. dr. Mircea Fotea (Univ. Iași) apreciază pozitiv lucrarea, atât pentru plusul de informație pe care îl aduce, cât și pentru structura cărții care permite autorului să sistematizeze, logic și coerent, această informație.

Constantin Manolache a conceput acest volum ca o primă parte a unei ample monografii. Primele capitole, mai lungi sau mai scurte, cu titluri sugestive, au un caracter introductiv. *Nicolae Iorga – un univers fascinant* oferă o succintă caracterizare a personalității și a omului Iorga. Al doilea, *Despre profesor, în preajma*

venirii la Văleni, ne prezintă începuturile lui Iorga pe toate planurile: studiile, cercetarea arhivelor, monumentelor și muzeelor, cel pedagogico-didactic, cel publicistic și literar, cel patriotic și politic etc. Într-un cuvânt, ni-l prezintă pe Iorga în 1907, personalitatea lui în acel moment, garanțiile pe care le oferea el orășelului de pe Teleajen în clipa în care se hotăra să facă aici baza activității sale. Capitolul următor, *Vălenii de Munte la început de veac XX*, înregistrează ceea ce oferea așezarea și împrejurimile ei inițiativelor profesorului. Capitolul următor, foarte scurt, *Întâlnirea*, evocă impactul Iorga-Văleni (Valea Teleajenului). Capitolul *Legământul* este consacrat stabilirii lui Iorga în orășelul „liniștit, cu case patriarhale între nesfârșite livezi”. Într-o continuare firească, vorbește despre *Tipografia Neamul Românesc*, prima sa ctitorie aici, imediat ce a devenit „vălenar”. În încheierea părții introductive, avem capitolul *Lumină din lumină*, o evocare a momentului înființării Universității populare și o precizare a scopului cu care el o crea.

În continuare, lucrarea monografiază activitatea lui Nicolae Iorga la Văleni, pe fiecare an în parte. Ni se oferă o prezentare a cursurilor de vară, lista conferențiarilor și a temelor, lucrărilor lui Iorga tipărite la Văleni, și a celor apărute în alte localități. La anul 1908, inserează și o scurtă prezentare a publicațiilor *Neamul Românesc literar* și *Drum drept*. La anul 1914, demersul autorului este lărgit și cu lista lucrărilor publicate de Iorga în 1915 și 1916, ani în care nu s-au ținut cursuri, și cu o notă cu titlul *Un suflet într-un singur trup*, subliniind importanța profesorului pentru educația națională. La sfârșit, o listă cu toți conferențiarilor (1908-1914) și o bibliografie generală.

Volumul este bine ilustrat cu fotografii în temă, unele inedite.

Într-un cuvânt este vorba de-un excelent început al unei mari monografii.

În ultimul timp, personalitatea lui Iorga a început să fie abordată de editură și sub alte aspecte decât sub cel al Universității Populare. Astfel, chiar în 2009, „Libertas” a tipărit, în două tiraje, o cărticică de 36 de pagini, intitulată *Adevărul asupra trecutului și prezentului Basarabiei* – un extras dintr-o mai mare lucrare în limba franceză.

Editura are în planul ei realizarea unei ediții noi a amplei lucrări a lui Iorga, *Basarabia noastră*. Apărută acum aproape un secol, ea este o sinteză a istoriei, vieții culturale, economice, sociale și administrative a ținutului dintre Nistru și Prut, insistând asupra perioadei de după răpire (1812-1912).

Tematica Iorga cuprinde și o lucrare insolită, *Vălenii de Muntenbad*, publicată cu ocazia ediției din 2006 a cursurilor de vară. Este un album, o culegere de desene și proză umoristică a anilor 1906-1913. Eroul caricaturilor, Nicolae Iorga, este șarjat în cele mai diferite momente și situații de către cele mai talentate condeie ale vremii. C. Manoloche a reușit să aleagă lucrări care nu numai că nu diminuează personalitatea savantului, dar chiar îi subliniază atitudinea fermă și corectă față de anumite moravuri, evenimente sau persoane ale vremii. Albumul amuză și încântă pe cititor, dar, în același timp, i-l fixează și mai pregnant – pe cale afectivă – pe Iorga, în memoria lui.

Rămânând în atmosfera personalității lui Iorga și a Universității Populare, „Libertas” a republicat o mai veche lucrare a preotului Ion Costeanu. Apărută cu 80

de ani în urmă (1930), o bună parte a cărții vorbește despre *Cetatea culturală Vălenii de Munte*, mai precis despre așezămintele lui Iorga la acea vreme.

Ocupându-se atât de mult de Universitatea „N. Iorga” de la Vălenii de Munte, Constantin Manolache și editura „Libertas” au înțeles perfect componenta panromânească a activității acesteia. Au socotit deci că ea trebuie să marcheze și activitatea editorială. Având în vedere încercările de ofensivă împotriva limbii, culturii și istoriei românești peste hotare și chiar în țară, „Libertas” caută mijloace care să contribuie la contracararea lor. Mărturia cea mai pregnantă a acestei preocupări o constituie amplul volum *Presa scrie istoria*, apărut cu trei ani în urmă (2008) și coordonat de Maria Danilov și Constantin Manolache. Cartea cuprinde documentele primului simpozion național de jurnalism, desfășurat la Chișinău, la 11-12 mai 2006. Volumul cuprinde textul comunicărilor din plenul simpozionului, din cele două secțiuni: „Anul 1906” și „Basarabia în anii 1906-2006”. Comunicările, rezultat al unei intense munci de cercetare, pe lângă informația, în bună parte inedită, pe care o oferă, lansează și câteva idei (concluzii) generoase și patriotice.

Pe aceeași linie de preocupări, se înscrie și lucrarea lui Valeriu Rusu, *Atitudini și mărturii*. Conținutul volumului, pe lângă că ne face să înțelegem ideile și personalitatea autorului, ridică, la modul polemic, problemele culturii panromânești a vremii noastre.

O altă preocupare majoră a editurii a fost contribuția la asigurarea nevoilor de natură moral-spirituală ale prahovenilor.

În această ordine, principala realizare a editurii a fost calendarul cultural anual al județului Prahova.

Primul calendar a fost cel pe 2004, apărut la începutul aceluși an. Era un caiet de format mare (29 pe 21), scos pe hârtie lucioasă, dar nu avea decât 22 pagini. În afară de un cuvânt înainte (de fapt un motto din Nicoale Iorga), fiecărei luni îi era rezervată o pagină pe care erau înșirate 15-20 activități, la nivel județean sau zonal. Pe paginile cu soț se găseau portretele, în mărimea filei, ale unor personalități marcante din istoria noastră.

Acesta a fost începutul. Următoarele calendare au căpătat o consistență din ce în ce mai mare, necesitând tipărirea lor în format de carte A5.

După „cuvântul înainte” (de fapt o notă introductivă), în câteva pagini, sunt înscrise cronologic, pe luni, principalele acțiuni de nivel zonal, județean, național, chiar internațional, care se vor desfășura pe teritoriul Prahovei. Apoi, în ordinea alfabetică, se publică un calendar cultural al fiecărui oraș și al fiecărei comune. În cele 1-3 pagini rezervate localității respective, sunt trecute, cronologic, toate activitățile planificate pentru acel an. Găsim acolo titlul acțiunilor, conținutul, data precisă (inclusiv ora), realizatorii.

Calendarele acestea au o mare însemnătate în viața culturală a județului. Ele pun în contact autoritățile comunale sau orășenești cu ceea ce se va petrece în localitatea respectivă, dar și în celelalte localități și le permite din timp să sprijine desfășurarea acțiunilor. Ele servesc și Centrului pentru a putea sprijini nemijlocit realizarea programelor respective. Pe baza lor, Centrul poate face o analiză complexă și pertinentă a activității anuale în teritoriu. În sfârșit, ele devin documente prețioase pentru cei care ar dori să cerceteze dezvoltarea

culturii de masă în Prahova și activitatea așezămintelor culturale.

Practica acestor calendare a dat roadele scontate; contribuind la creșterea numerică și valorică a manifestărilor cultural-artistice din localitățile județului, precum și a interesului manifestat de populație pentru ele.

O altă lucrare prețioasă în această direcție o constituie *Cartea monumentelor istorice din județul Prahova*. De fapt, este lista siturilor arheologice și a monumentelor din Prahova, preluată de la Comisia monumentelor istorice, în ultima variantă aprobată. La fiecare poziție, se oferă numele obiectivului, situarea lui precisă, anul (sau perioada) când a fost ridicat. Cartea este structurată, având în frunte municipiul Ploiești și apoi celelalte localități, în ordine alfabetică. S-au strecurat și câteva inadvertențe, dar ele nu aparțin editurii, fiind preluate din lista oficială. Lucrarea face un mare serviciu fiecărei localități, arătând care îi este zestrea istorică și atrage atenția asupra păstrării ei.

Din același gen de lucrări de mare utilitate, face parte și o recentă carte, realizată în colaborare de Constantin Manolache, Gabriel Stoian și Marian Chirulescu. Este un amplu catalog al lucrărilor apărute în județul Prahova, timp de un secol. Ordonate alfabetic și cronologic, fiecare apariție cu descrierea ei bibliografică, cu indici, lucrarea se impune prin acuratețea și bogăția informației ca o operă de erudiție și un excelent instrument de lucru. Amintim că acestei lucrări, academicianul Răzvan Theodorescu, i-a oferit o prefață cu totul binevoitoare.

Tot în serviciul acestui obiectiv este pusă și bogata literatură monografică pe care o publică „Libertas”. Câteva comune au fost îmbogățite cu monografii sau schițe monografice. Am vorbit deja

despre lucrarea preotului Costeanu (de pe la 1930), care conține în ea și o schiță monografică a comunei **Homorâciu**. Aceleiași localități, devenită acum sat, Ion Jercan i-a consacrat o monografie care urmărește așezarea și oamenii ei până în actualitate. O bună monografie locală i-a fost oferită comunei Starchiojd de către Stelian Florescu Pântece. Este a doua ediție a acestei cărți, care privește sub toate aspectele pământul și oamenii acestei așezări. *Carte pentru Vâlcănești* de Paul D. Popescu, constituie o amplă prezentare monografică a unei mari și frumoase comune prahovene. Mai redusă ca dimensiuni, dar bine făcută și ilustrată, este micromonografia *Poiana Câmpina*, de I. Cosmoiu. De altfel, ea a fost pregătită, într-un fel, de niște „însemnări” pentru o viitoare monografie *Poiana Câmpina – 488*, datorate lui Mircea Bunea și publicate la București, în 1998. Elemente monografice cuprinde și materialul tipărit cu ocazia sărbătoririi satului Schiulești, elaborat de Constantin Manolache. Tot o prezentare locală este și placheta făcută pentru orașul Breaza, înfățișând monumentele de sculptură din localitatea respectivă, în fotografii comentate.

În sfârșit, trebuie să amintim *Cântecul vetrei* de Gherasim Rusu Togan, o monografie a localității Ghijasa de Sus, județul Sibiu. Deși nu este vorba de o așezare prahoveană, este necesară și în județul nostru ca model de monografie folclorică.

Aici se înscrie și volumul, recent apărut, *Câmpina la răscruce de lumi*, având ca autor pe același scriitor Gherasim Rusu-Togan. Este o culegere de documente și mărturii privind valea mijlocie a Prahovei în decembrie 1989, dar și după acest moment, material documentar valoros pentru îmbogățirea monografiei municipiului.

Și pentru că ne-am oprit asupra monografiilor, nu putem să nu menționăm *Monografia Liceului „Nicolae Iorga” de la Vălenii de Munte*, realizată în două ediții de același harnic profesor Stelian Florescu Pântece.

Tot o monografie, cu o serioasă bază documentară este și cea consacrată unui fiu al Prahovei, marele actor Casimir Belcot, semnată de regretatul Mihai Apostol.

Editura „Libertas” își dorește însă să facă mult mai mult pe această cale. Dorind să stimuleze elaborarea de monografii serioase, documentate, la nivelul fiecărei comune, sat, instituții, ea își propune să editeze – așa cum a mai făcut – prin facsimilare, vechi monografii locale, cum ar fi cea a comunei Păcureți, de Andrei Nicolescu. Pe de altă parte, își propune să pună la dispoziția celor ce vor să se angajeze la așa ceva o Bibliografie uzuală a județului Prahova, cu pagini speciale pentru fiecare comună și oraș.

„Libertas” s-a implicat și în publicarea de literatură didactică și cvasididactică. În anul 2003, a acceptat oferta a doua cadre de la Universitatea Petrol și Gaze de a publica un itinerar în gramatica limbii franceze. Editura a socotit că o asemenea lucrare, deși nu intră în profilul ei imediat, este foarte utilă celor care învață limba franceză, studenți sau nu, și au publicat-o în condiții grafice excepționale. Pe aceeași linie, se înscrie și o amplă lucrare a prof. univ. dr. Gh. Panait și asist. univ. Iulian Ghiță, de la instituția amintită. Se numește *Îndrumar de proiect și servește drept ghid celor care studiază „mecanisme și organe de mașini” în alcătuirea lucrărilor anuale*.

Editura a publicat și din domeniul muzicii o amplă lucrare a lui Valentin Petculescu. Ea se numește

Anatol Vieru. Creația concertantă și se adresează muzicienilor sau celor în devenire.

Libertas nu a rămas străină nici de eseistică sau de memorialistică.

Putem aminti cele trei tratate ale lui Mihai Ioan Cochinescu, apărute aproape concomitent (2006-2007). Ele par – și chiar sunt – un nou front în activitatea editurii, o direcție nouă, neașteptată. Dar, în această direcție, sunt niște lucrări deosebit de avansate și novatoare, deschiderea unui asemenea „front” este meritorie și arată posibilitățile celor de la „Libertas”.

Rămânând în domeniul eseisticii, „Libertas” a atacat și un alt front, cel al literaturii. Este vorba de lucrarea Magdei Ursache, *Bolile spiritului critic*, care pledează cu vervă – și la modul polemic – pentru stabilitate și obiectivitate în judecarea și evaluarea valorilor noastre culturale.

Celelalte lucrări de eseistică au un caracter mai personal, prin implicarea unor elemente de memorialistică și prin orizontul local în care se cantonează. Amintim volumele *Palimpsest. Clar-obscur în relația literară dintre Nichita Stănescu și Ion Stratan*, semnat de Andreea Mihalcea și Elena Enișor, construit pe relația (nu neapărat biografică) Nichita Stănescu – Ion Stratan. Tot aici este locul lucrării lui Bogdan Stoicescu, *Convorbiri la lumina gândului*. În carte, autorul a realizat un montaj din fragmente de convorbiri cu Ion Stratan, în primul rând, dar și cu Florin Dochia, Mihai Vasile, Ioan Mihai Cochinescu, Ion Vieru și mulți alții. Toate se compun într-o imagine caldă, în principal, în alb și negru, dar și cu zone colorate mai vii, a vieții cultural-artistice din ultimul sfert de veac.

Din memorialistica propriu-zisă, au fost publicate două volume. Primul, datorat lui Stelian Florescu, este intitulat *Prilej de admirație* și prezintă chipurile unor dascăli prahoveni, cărora le-a fost elev sau pe care i-a cunoscut. Celălalt, scris de Emil Popescu, este intitulat *Coleg cu Nichita* și se include în preocuparea editurii pentru eternizarea memoriei marelui poet. În el, își găsesc loc amintirile autorului din anii de școală, mai ales din cei de la Școala medie „I.L. Caragiale”, în care apare pregnant chipul lui Nichita, dar și profilurile altor colegi și profesori.

Vom analiza acum alte două secțiuni ale producției de carte a editurii.

Una este cea a **tipăriturilor Equinox**: volume, plachete, postere. Le numim așa, pentru că au fost inițiate în cadrul mișcării „Equinox”, de care am vorbit, și realizate de cei de acolo, în speță de Mihai Vasile.

Ce cuprinde acest segment important al activității „Libertas”?

În primul rând, este o mică „enciclopedie” – hai să-i zicem așa – a mișcării, o sinteză a ceea ce înseamnă ea, realizată din rubrici diverse. Intitulată *Cartea Equinoxului*, ea a mobilizat o serie de forțe dinăuntru și chiar din afara Centrului. Sunt diferite titluri, foarte sugestive, ni se oferă niște excelente articole, în care mișcarea este definită și i se explică titlul, în care teatrul este indicat ca „exercițiu de libertate” și se face istoria „Equinox-ului” sub forma unei cronologii. Restul cărții, de asemenea variat titrat, constituie un uriaș „dosar de presă”, conținând nenumărate referiri la Equinox, toate laudative și venind din diferite direcții.

În aceeași tematică, avem și două serii de plachete. Una o constituie caietele-program ale unor

stagiuni de primăvară. O altă serie, mai sofisticată, din care nu au apărut până acum decât cinci plachete, este titrată *Festivalul artelor Nichita la Echinocțiu*. Fiecare este o mică simfonie, în alb și negru, unde notele reale de date și nume se îmbină armonios cu notele diafane ale inspirației, traduse în texte de o deosebită subtilitate și în imagini cuceritoare.

Tot în zona Equinox, trebuie plasată și acea excelentă lucrare a lui Mihai Vasile, apărută în două ediții, *Mic dicționar de termeni teatrali*.

Literatura beletristică este bogat reprezentată mai ales în direcția poeziei. Aceasta stă, se înțelege, sub semnul lui Nichita Stănescu. În primul rând, sunt selecțiuni din opera poetului, în volume comentate de Constantin Manolache, cu înțelegere și căldură, punând în valoare, pentru toți cititorii, frumusețea textului nichitian.

Începem enumerarea lor cu *Îngerul cu o carte în mâini*, cel de-al doilea volum editat de „Libertas” (1991), care a primit titlul de la unul din cele șase poeme cuprinse în el. Este o antologie tematică menită să-i introducă, pe cei care nu-l cunosc încă pe poet, în universul acestuia. O altă culegere din lirica lui Nichita, realizată și prefătată de același editor, apărută în 2003, într-o a doua ediție, este numită *Această țară de vis* și este menită să facă cunoștință cititorului cu patriotismul subtil, dar sincer și puternic, al poetului. Aceeași tematică este dezvoltată și într-o altă culegere, *Eu nu mă spăl de poporul meu*. Selecția este atât de ingenioasă încât versurile și proza poetică conving, fără nici o urmă de îndoială, asupra dragostei poetului pentru locurile și frumusețile țării, pentru oamenii și toate fapăturile ei.

O altă selecție din poezia nichitiană se intitulează *Leoaică tânără, iubirea* și cuprinde 70 de poeme de

dragoste. Este prezentă în ele toată sensibilitatea poetului, toată setea lui de dragoste, tradusă în imagini insolite, dar calde și emoționante. Ea a apărut și într-o ediție bilingvă (română-germană), sub titlul *Junge Löwin, die Liebe*. Cartea a apărut în cadrul programului cultural inițiat de Consiliul Județean Prahova și Societatea pentru literatură, muzică și artă „Alexandru Ioan Cuza” din Heidelberg.

S-au tipărit câteva volume în care Nichita apare în raport cu alți poeți. Așa este o antologie realizată și prefațată de Constantin Manolache, intitulată *Dor de Eminescu*. Au fost selectate poezii dedicate de Nichita marelui înaintaș sau cu teme eminesciene, ori inspirate din universul eminescian. Sunt incluse în volum proze și fragmente de eseuri închinare personalității și operei luceafărului poeziei românești.

În volumul *Dedicații*, despre care am vorbit, cele șapte poeme ale lui Nichita sunt publicate alături de alte șapte, tot inedite, ale lui Gh. Tomozei. În volumul *Nichita Stănescu sau schimbarea monedei în cuvânt*, textele și versurile lui Nichita sunt urmate de șapte poeme ale lui Tomozei (din *Dedicații*), de cinci ale lui Adam Puslovič, precum și de savuroasele amintiri ale doctorului Donoiu.

Nu numai atât, dar și alte lucrări se recomandă ca plecând de la Nichita, cum este poemul *Casa părăsită* al lui Ion Stratan.

Același lucru îl putem spune și despre culegerile pe care le-a publicat editura, antalogator și redactor fiind Constantin Manolache. Prima dintre ele, intitulată *Aripa și roata* (1998), grupează versurile a 29 de poeți din diferite generații. Sunt cele mai frumoase poeme primite la primele ediții ale Festivalului Național de Poezie „Nichita Stănescu” și, desigur, în atmosfera acestuia.

Volumul este ilustrat cu nouă desene de Nichita Stănescu.

După un an, în 1999, a apărut o nouă antologie, cu un titlu scos parcă tot din arsenalul marelui poet, *Prezența aripei*. De astă dată, cartea începe cu o poezie a lui Nichita, *Lecția despre cerc*, care constituise tema Concursului literar organizat, în memoria poetului, de Centrul Județean de Cultură. În continuare, sunt inserate lucrările selectate la concurs, 18 poezii și 5 proze.

Patru ani mai târziu, în 2003, a apărut, sub titlul *Vorbirea mâinii*, o altă antologie lirică a laureaților concursului de poezie, Nichita Stănescu. În sfârșit, o ultimă antologie, care a ajuns sub ochii noștri, este intitulată *Aerul dintre coarnele cerbului* și reunește producția lirică a laureaților ediției 2005 a aceluiași prestigios concurs.

Rămânând sub semnul marelui Nichita, editura a publicat și câțiva poeți tineri, care și-au căutat și și-au găsit un drum propriu în lirică. Așa este Decebal Armașu, pe care Gherasim Rusu Togan îl numește „poetul neostoitelor cuvinte”, cu volumul „Un alt anotimp”.

Aici ar trebui să încadrăm și cele două volume de poezie pe care editura i le-a publicat lui Dan David. Este vorba de *Oameni care se văd cu ochiul liber* și de *Soare cu dinți de lupoaică*.

Din poezia românească de peste Prut, a publicat două antologii de autor, alcătuite și oferite de Valeriu Rusu. Una este o selecție din lirica gravă a lui Vasile Romanciuc, intitulată *Un ochi - Un oeil*. Cealaltă, tot o ediție bilingvă, intitulată *Un spin - Une épine*, reunește un grupaj din creația lui Iulian Filip.

Desigur, editura nu putea să nu cantoneze și în domeniul unei alte poezii scrise, după expresia lui

Constantin Manolache, „în dulcele și savurosul stil clasic”. Au apărut astfel, două culegeri din lirica lui Corneliu Șerban, cu o prozodie muzicală și onctuoasă, dar desfătătoare. Versurile lui sunt pline de duioșie, de o fermecătoare nostalgie, cum rar mai întâlnim astăzi.

Și ca să încheiem această parte a analizei noastre, amintim cartea cu poezii a lui Radu Ghica Moise, intitulată *Un gram de echilibru*. Este o „revelație târzie”, după cum îl consideră Constantin Manolache, acest grupaj liric de poeme scurte, dar îndelung șlefuite. Există aici o mare încărcătură filosofică, dar o filosofie simplă, liniștitoare, căutând un sens existenței și încercând să-l găsească în natură.

Proza este mai puțin reprezentată în cadrul producției de carte a editurii „Libertas”. Putem vorbi de cele două variante, *Povestea Anei Mihalcea* și *Mereu de la capăt*, creație literară a lui Constantin Manolache, inspirată din viața reală a personajului menționat în titlu. Alături de aceasta, amintim și miniromanul *Laura* al Marianeii Nicolescu, scriitoare ploieșteancă, stabilită în Italia.

Este, de asemenea, de reținut proza lui Gherasim Rusu Togan. O proză energică, sobră, frumusețea ei constând în alegerea lexicului, în construcția frazei, fără nici un abuz de figuri de stil ca și în construcția acțiunii și a personajelor. La acestea, se adaugă și plăcuta arhaizare a limbajului care sporește savoarea narațiunii și culoarea locală.

Ar mai fi de adăugat și literatura străină pe care o publică „Libertas”. Prin Valeriu Rusu și prin Fundația Forumul European pentru Istorie și Cultură, s-au stabilit legături cu o serie de scriitori din Catalonia și Baleare. Rezultatul a constat în încredințarea Editurii „Libertas”, spre publicare, a două romane și o antologie lirică. Este

vorba de varianta în limba română a lucrărilor *Galop către adâncuri* de Baltasar Porcel, *Bearn sau cabinetul păpușilor* de Lleorenç Villalonga și de antologia, *Poezia insulelor Baleare la sfârșitul mileniului*. De asemenea, a fost publicată o carte de teatru a lui Roland Menard – un admirator necondiționat al Teatrului Equinox – *Hippo Nepo sau fluturele Mozart*, în traducerea lui Mihai Vasile și romanul polițist *Eu, locotenentul Kojak* de Abby Mann.

În concluzie, în aceste două decenii, conținutul lucrărilor editate a fost foarte variat, frizând enciclopedismul și urmărind, în mod constant, în primul rând, valorificarea creațiilor literare și științifice din spațiul etnic românesc, cu deosebire, din cel prahovean.

*

Fără să uite trecutul, cu valorile și învățămintele lui, „Libertas” va ține pasul cu devenirea județului Prahova și a țării, ca o editură sigură pe datoria pe care și-a asumat-o și hotărâtă să și-o îndeplinească.

INDICE ALFABETIC
al numelor
din descrierile bibliografice
și din adnotări

A

AL.-SAȘA, Ștefan – 37
ALBU, Georgiana – 105
ALEXANDRU cel Bun – 81
AMZULESCU, Al. I. – 25
ANGELESCU, Liliana – 137
ANTINESCU, Zaharia – 21
APOSTOL, Mihai – 38
ARGHEZI, Tudor – 37
ARMAȘU, Decebal – 40
ASENSI, Fabrice – 76
ASLAM, Constantin – 63

B

BACIU, Gheorghe – 1
BACOVIA, George – 37
BAICU, Ion Șt. – 15
BARTAN, George – 12
BĂDULESCU, Alexandru – 2; 5; 63
BĂDULESCU, Patricia – 105; 137
BĂLAȘA, Sabin – 95
BĂLĂCEANU-STOLNICI, C. – 60
BĂRĂSCU, Ion – 41
BELCOT, Cazi mir – 38
BENA, Romulus – 141
BERINDEI, Dan – 60; 62; 65
BEȘLEAGĂ, Vladimir – 69
BICIUȘCĂ, Gheorghe – 135
BIDILICĂ, Ioana – 105
BIDILICĂ-VASILACHE, Mihaela – 105
BLEOȚIU, Eugen – 3; 4; 20
BLOK, Alexandr – 125
BOCIOACĂ, Ion – 63
BODEANU, Bogdan – 105

BOGZA, Geo – 128
BONAR, Pere Roselo – 99
BONNAL, Brys – 106
BONNAYS, Sébastien – 106
BOTEZ, D. D. – 9
BRUN, Patria – 106
BUDA, Alina – 137
BULEI, Ion – 62; 63
BURLAN, Maria – 42
BUSUIOC, Diana – 105
BUȘE, Constantin – 60; 62; 63
BUTNARU, Leo – 69
BUZATU, Gheorghe – 62; 63; 64; 65

C

CABAU, Frédéric – 76
CALAFETEANU, Ion – 63
CALEN, Ioana – 105
CANTEMIR, Dimitrie – 81
CARAGIALE, I.L. – 128
CARPEN, Paul – 64
CĂLINESCU, George – 64; 128
CĂRTĂRESCU, Mircea – 54
CHAPPAT, Magali – 106
CHAPO – 128
CHIPER, Ioan – 63
CHIRULESCU, Marian – 90
CHRISTI, Aura – 69
CIACHIR, Nicoleta – 63
CIMPOI, Mihai – 68; 69
CIOBANU, Nicolae – 63
CIOCANU, Anatol – 69
CIUBOTARU, Mihail Ioan – 69
CIUTACU, Ion Vasile – 105
COCHINESCU, Ioan Mihai – 53; 54; 55; 122
COMIȘEL, Emilia – 23
COMIȘEL, Florin – 29
COMIȘEL, Gheorghe – 21
COSMA, Mircea – 59, 70
COSMOIU, Ion – 56

COSTEA, George – 144
COSTEANU, Ion – 57
COȘOVEI, Traian – 122
CRĂCIUN, Christian – 37
CREȚOIU, Valentina – 41
CROHMĂLNICEANU, Ovid. – 54
CROITORU, I. – 21
CUZA, Al. I. – 119

D

DABIJA, Nicolae – 69
DAMIAN, Liviu – 69
DANIELESCU, I. Cr. – 9
DANIELESCU, Nelu – 29
DANILOV, Maria – 104
DAVID, Dan – 66; 67; 75
DRAGOMIR, Amalia – 148
DOBRE, Ramona – 105
DOBRINESCU, Liana – 51
DOCHIA, Florin – 122
DOINARU, Al. G. – 135
DOINAȘ, Augustin Șt. – 37
DONOIU, Ion – 120; 121
DONOSE, Vasile – 29
DRAGOMIR, Amalia – 148
DUDU, Cristina – 105
DUMBRĂVEANU, Victor – 69
DUMITRU, Ion (Șirna) – 39
DUMITRESCU, Mircea – 121
DUMITRESCU, Nicolae – 11; 12; 13; 14; 15; 16; 62

E

EFAC, Guillem d' – 99
EFTIMOV, Efin – 125
ELIADE, Mircea – 128

EMINESCU, Mihai – 70; 71; 76; 114; 128; 167
ENE, Cătălina – 119; 137
ENIȘOR, Elcna – 93

F

FERNIC, Ionel – 29
FERDINAND I – 57; 59
FERNANDEZ, Nathalie – 106
FILIP, Iulian – 76
FILITTI PENELEA, Gcorgeta -- 60; 62
FINTIȘ, I.V. – 39
FLORESCU-PÂNTECE, Stelian – 77; 78; 79; 80
FLORIAN, Dorina – 81; 82
FLORICICĂ, Maria – 137
FLOWERIN – 37
FOTEA, M. – 89
FRIEDMAN, David – 128

G

GELU din Dăbâca – 110
GEORGESCU, Emil – 12
GHIȚĂ, Iulian – 97
GIURGIU, Mihail – 59
GRĂDINARU, Elena Iuliana – 105
GRIGORESCU, Dan – 63
GRIGORESCU, Grigore – 69

H

HADÂRCĂ, Ion – 69
HÂNCU, I. – 81
HERNANDEZ, Enilie – 76
HLIHOR, Constantin – 63

I

ILIE, Angela – 105

ILIESCU, Ion – 59

ION, Livia Gabricla – 137

IONESCU, Gheorghe C. – 9; 17; 18; 19; 20; 21

IORGA, Nicolae – 57; 58; 59; 60; 61; 62; 63; 64; 65; 78; 79; 81; 82; 83;
86; 89; 135; 146; 147; 154; 155; 156

ISER, Iosif – 135

ISPIRESCU, Mihai – 22

IUȚĂ, Elena – 137

J

JERCAN, Ion – 84

K

KONIEPELLI-SIAKI, Eleni – 125

L

LĂZĂRESCU, Liviu – 25

LIVOVSCHI, V. – 21

LOCUSTEANU, Petre – 135

M

MALIȚA, Mircea – 59; 63

MANIVET, Corinne – 106

MANN, Abby – 85

MANOLACHE, Constantin – 2; 12; 23-27; 35-37; 39; 40; 43-52; 56-60;
62-71; 76; 77; 80; 81; 83-90; 92;
94; 96; 99-107; 109-122; 124; 125;
132; 134-138; 145-148; 151; 153;
154; 157-161; 163

MANOLACHE, T. – 23

MANOLESCU, Ion – 41

MANOLESCU, gen. I. – 41

MANOLESCU, Stelian – 59

MARI, Manuel – 99

MATEESCU, Adina Maria – 137

MATEI, Valeriu – 62; 63; 69

MATEUCĂ, Minel Ghiță – 50

MAKSUTOVICI, Gelku – 60; 62; 63

MÂNĂSCURTĂ, Ioan – 69

MENARD, Roland – 91; 127

MENDEZ, Tania – 106

MICHELINI, Rcnata – 76

MIHALCEA, Ana – 88; 92

MIHALCEA, Andreea – 93

MIHU, logofătul – 81

MITUCĂ, Adriana – 137

MOISE-GHICA, Radu – 94

MOISIL, Grigore – 41

MOLDOVIANU, Andreea – 105

MUGNAIONI, R. – 106

MUNTEANU, Victor – 5; 14; 15; 16; 29; 32

MURNU, A. – 135

N

NAGHIU, Petre – 64

NEAGU, Ioniță Constantin – 137

NEDELCU, Marian – 137

NEGREA, Ileana – 105

NEGULESCU, Andreea – 42

NEGULESCU, Mihai – 95

NICOLAI, Maria – 105

NICOLESCU, Mariana – 96

NICOLESCU-PĂCUREȚI, A. – 162

O

OANCEA, Gh. – 21
ONOFREI, Alicc – 137

P

PANAIT, Gheorghe – 97
PAVEL, Gabriela – 137
PÂRJOL-SĂVULESCU, Ștefan – 29
PÂRVU, Dumitru – 1
PÂRVULESCU, M. – 21
PECS, Gabriela – 125
PELMUȘ, Gabriela – 137
PETCULESCU, Valentin – 98
PETRENCU, Anatol – 63; 104
PETRI, Ariadna – 137
PETROȘANU, Diana – 105
PILIUȚĂ, Constantin – 41
PISĂLIȚĂ, Adrian – 137
POGORELSKI, Patrick – 76
POPA, Iulius – 69
POPESCU, Emil – 100
POPESCU, Marcela – 100
POPESCU, Paul D. – 101; 102; 164; 165
POPOVICI, Aurel – 41
PORCEL, Baltasar – 103
PROHIN, Victor – 69
PUSLOJIČ, Adam – 120

R

RANETTI, G. – 135
RÂPEANU, Valeriu – 59; 62; 63
RESSU, Camil – 135
RICCI, Anna Maria – 106
RISTEA, Maria – 105
ROMANCIUC, Vasile – 69; 106

ROȘCULEȚ, Teodor – 166; 167
ROTARU, Jipa – 63
RUSU, Aurelia – 63; 103; 107; 168
RUSU, Mihai – 108
RUSU, Nicolae – 69
RUSU, Romanița – 99; 107
RUSU, Valeriu – 69; 76; 99; 106; 107; 112; 136
RUSU-TOGAN, Gherasim – 40; 52; 62; 108; 109; 110; 111

S

SALTIMBANCU, Nae – 135
SÂRBU, Valeriu – 78
SERGOVICI, V. – 128
SEBASTIAN, Mihail – 41
SIMION, Eugen – 59; 62; 63
SOARE, Cătălin Ionuț – 137
SOARE, Toma – 137
SORESCU, Marin – 37
STAN, Gheorghe – 19
STANCIU, Nicolae – 31; 32
STĂNESCU, Nichita – 36; 37; 39; 68; 69; 71-75; 100; 105; 112-121;
126; 128; 134; 137; 138; 147; 149;
150; 169; 170
STĂNESCU, Tudor – 32
STOIAN, Gabriel – 90
STOICESCU, Bogdan – 50; 122
STRATAN, Ion – 75; 91; 93; 122; 123
STROE, Claudia Georgiana – 137
STROILESCU, Roxana – 105
SUCEVEANU, Arcadie – 69
SUMĂNARIU, Loredana – 105
SURDU, Ciprian – 111

Ș

ȘERBAN, Corneliu – 33; 124; 125
ȘERBĂNESCU, Gina – 105; 137
ȘIRATO, Francisc – 135

ȘOȘA, Petru – 50
ȘTEFAN CEL MARE – 81
ȘTEFAN, Gina – 105
ȘTEFĂNESCU, Alexandru – 64
ȘTEFĂNESCU, D.D. preot, protiereu – 57
ȘUȚU, Florin – 124; 125

T

TĂNASE, Constantin – CV
TELEUCĂ, Victor – 69
TEODORESCU, Filip – 64
THEODORESCU, Răzvan – 59; 62; 63
TIMSIT, Roland – 126
TOJO – 135
TOMOZEI, Gheorghe – 120; 121
TUDOR, Daniel – 105
TUDOR, Gheorghe – 41
TUȚESCU, Mariana – 63

Ț

ȚĂRANU, N. D. – 135
ȚURLEA, Petre – 62; 63

U

URSACHE, Magda – 130
URSACHE, Petru – 62; 151

V

VALUCHOVA, Juliana – 76
VARIOT, Estelle – 76; 106

VASILE, Emanuel – 111
VASILE, Lupu – 81
VASILE, Dana Sînziana – 171
VASILE, Mihai – 36; 39; 44-46; 49-56; 58; 59; 63; 64; 66; 74-76; 85;
90; 91; 93; 98; 99; 102; 103; 107; 109; 112; 115-
120; 122-128; 131-135; 138
VASILESCU, Constantin – 59
VELUDA, C. – 122
VERZEANU, Athanasie – 21
VEST, Nicolae Alexandru – 39
VIERU, Anatol – 98
VIERU, Grigore – 69
VIERU, Ioan – 122
VILLALONGA, Llorenç – 136
VLĂSCEANU, Raluca – 105
VOINEA, Victoria – 172
VUKADINOVIĆ, Miljurco – 138
VULPESCU, Mihail – 33

Z

ZAGAEVSCAIA, Lilia – 152
ZAMFIRESCU, Ion – 63
ZBÂRCIOG, Iulian – 69
ZBUGHEA, Gh. – 63

PAUL D. POPESCU

Născut la Ploiești, la 16 iulie 1927.

Profesor emerit – ISTORIE – la Liceul I.L. Caragiale.

De același autor:

- *Nicolae Grigorescu. Monografie bibliografică*; Ploiești, 1968;
- *Documente de piatră și de bronz ale municipiului Ploiești*, 1969;
- *Un orientalist ploieștean Gh. Popescu Ciocănel*; Ploiești, 1970 (în colaborare);
- *Liceul „Mihai Viteazul”, contribuții monografice*; Ploiești, 1974;
- *Volume, studii și articole ale cadrelor didactice prahovene*.
- *Contribuții bibliografice*; Ploiești, 1975 (în colaborare);
- *Istoria Prahovei în date*; Ploiești, 1977 (în colaborare);
- *Ploiești. Ghid de oraș*; București, 1985;
- *Vălenii de Munte – geografie, istorie, turism*; București, 1988 (în colaborare);
- *Între aspirații și împliniri. Schiță monografică a Liceului „I.L. Caragiale”*; Ploiești, 1989 (în colaborare);
- *Biblioteca Liceului „Sfinții Petru și Pavel” – I.L. Caragiale. Schiță monografică*; Ploiești, 1994;

- *Nicolae Simache – o istorie adevărată*
 Partea I – *Începutul unei vieți*; Ploiești, 1995;
 Partea a II-a – *Profesorul integral*; Ploiești, 1995;
 Partea a III-a – *Ctitorul*; Ploiești, 1996;
 Partea a IV-a – *Cărturarul*; Ploiești, 1996;
- *Prahova și Ploieștii în timpul epopeii lui Mihai Viteazul*; Ploiești, 1997;
- *Personalități prahovene*; Ploiești, 1997 (în colaborare); reeditare în 2003;
- *Bulevardul Independenței*; Ploiești, 1999 (în colaborare);
- *Grigore Ion. Un erou „cunoscut”*; Ploiești, 1999;
Ploiești – România – album (selecție foto, coordonare text); Ploiești, 2000;
- *Călători străini despre Prahova, vol. 1*; Ploiești, 2000;
- *Prahova în vremea revoluției de la 1848*; Ploiești, 2001;
- *Municipalitatea ploieșteană*; Ploiești, 2000;
- *Ploieștii și Prahova în vremea dobândirii independenței de stat a României (1871-1878)*; Ploiești, 2002;
- *Călători străini despre Prahova, vol. 3*; Ploiești, 2003;
- *Ploiești-Mileniul II. O istorie în date și imagini*; Ploiești, 2003;
- *Axioma și lumea ei. Presentare monografică*; Ploiești, 2006;
- *Clubul Rotary Ploiești. Presentare monografică*; Ploiești, 2006;

- *Gérard Joseph Duque traversându-și epoca*; Ploiești, 2006;
- *Cartea satelor chiojdene*; Ploiești, 2007;
- *Carte pentru Vâlcănești*; Ploiești, 2008;
- *Take Ionescu al nostru*; Ploiești, 2008.

Beletristică

- *O seamă de cuvinte*; Versuri; Ploiești, 1947;
- *Crima din noaptea de ajun*; Poveste polițistă; Câmpina, 1992;
- *Sfântulețul*; Roman; Ploiești, 1993;
- *Legendele latinității*; Povestiri istorice; București, 1999 (în colaborare); ediția a II-a, București, 2003; ediția a III-a, București, 2009;
- *Biruința Voievodului*; Povestire istorică; București, 2002;
- *Lume de altădată – miniaturi, schițe*; Ploiești, 2008.

